

საქართველო

ფასი 1 ლარი

გამოცემის სახელი

info@geworld.net

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტს სექტანტი რეპტორი ჰყავს

6

ალექსანდრე კვიციანი
1995-1997 წლებში
გაერთიანებული
მეთოდისტური ეკლესიის
კომიტეტის (ამჟამად)
საქართველოს მისიას
ხელმძღვანელობდა.

რეპტორმა თეზაქამ
მართლმადიდებელ
სტუდენტებს
საპირფარეოსკან
მიუთითა,
საით გაუშვას მათ
რეპტორი კვიციანი?

მედიკალიზაცია
და ალიენაცია
ერთმანეთს
გაუგებს,
სააკაპვილს
2 კი - ვერა

პური კიდე
8 გაქვირდება

ხელისუფლება
სარჯებს
მოსახლეობის
სარჯზე
10 ამხირობს

ქახა ლომიას
11 იჭიკან?

არნო
ხიდირბეგიშვილი:
რუსეთმა უნდა
განსაზღვროს,
14 რა სურს
საქართველოში

18 რატომ არ
ესვრინან მტერს
ჰარისკაშევი?

გამოსრიალავალი
პრეზიდენტისა
და მეყინულ
გუდვინის
20 არაკი

30 აუგ-ის
ინტერესები
კავკასიაში
რუსეთისას არ
ენიანაღმდება

აგენცა მაისურაძე: თუ ასე გაგრძელდა,
ბაგაფუნის მთავრობას ჩაუბარდება

15

ლალი გელაშვილი:

15 სექტემბერამდე
თუ არ მოგვხვდება,
პროტესტის
ნიშნად
გერიანთან
დავინვაპთ
თავს 9

აქვსი არგუმენტი რჩევა და ათი მიზეზი, როგორც გათვალისწინება გვგარტეებს

16

გედვედევეა და ალიევეა ერტმანეთს გაუბეს, სააკაუვილს კი — ვერა

გასულ კვირას მიხეილ სააკაშვილმა რამდენიმე უცნაური განცხადება გააკეთა, რომლებიც, ერთი შეხედვით, მისთვის დასაშვები ალოგიკურობის ზღვარსაც კი გადასცდა. თუმცა, ალბათ, არც ის უნდა გაგვიკვირდეს, თუ უახლოეს მომავალში ხელისუფლების წარმომადგენლები პირდაპირ ეთერში თავდაყირა სიარულს დაიწყებენ, რადგან, როგორც ჩანს, მონადინებულნი არიან, რომ ფასების ზრდის გამო უკიდურესად უკმაყოფილო მოსახლეობის ყურადღება სხვა თემებზე გადაიტანონ. ინსტინქტის დონეზე, ისინი, სავარაუდოდ, გრძობენ, რომ მათ ძედუნ მართალი იყო, როდესაც თქვა: „არც უფრო ღარიბია ხალხი, მით უფრო რავოლუციური ის“. ვიდრე საქართველოში გრძელდებოდა ბალაგანი სახელწოდებით „სანახაობა პურის ნაცვლად“, რეგიონის სხვა ქვეყნებში სერიოზული ხალხი რეალური საქმეებით იყო დაკავებული.

„გაზაროში“ წინ მიიწავს

დამიტირი მედევედვის ვი-ვიტმა სამხრეთ კავკასიის ქვეყნებში კიდევ ერთხელ დაადასტურა, რომ რუსეთის პო-პოლიტიკის რეგიონში სწრაფად და განუზრვლად ძლიერდება. ვერ იყო ვიზიტი სომხეთში, სადაც ხელი მოეწერა შეთან-ხმებას, რომლის თანახმად რუსული ბაზები ამ ქვეყანაში 2044 წლამდე დარჩება; შემდეგ მედევედვი ბაქოში ჩავი-და, სადაც, აგრეთვე, მნიშვნე-ლოვან შედეგებს მიაღწია. „გაზაროში“ და „სოკა-რმა“ ხალი მოაწარს შე-თანხმებას, რომლის თა-ნახმად რუსული კომპა-ნია აზერბაიჯანში 2011-იდან ყოველწლიურად 2 მილიარდამდე კუბურ მტრ გაზს იყიდის, 2012-დან კი — 2 მილიარდამდე მტრს. პირვანდელი შეთანხ-მება, რომელსაც ხელი მარშან ოქტომბერში მოეწერა, ითვა-ლისწინებდა 0,5 მილიარდი კუბმ. ყიდვას, მალევე მხარე-ებმა ზღვარი 1 მილიარდამდე

ანის, გასულ კვირას კი ეს მო-ცულობა გააორმაგეს. გაზის მონოდება კაზიმაგომედ-მოზ-დოკის გაზსადენით ხდება, რომლის გამტარუნარიანობა წელიწადში 4,5 მილიარდი კუ-ბური მეტრია. „გაზაროში“ თავკაცის — ალექსეი მილერის აზრით, „შეთანხმება უნიკალურია, რადგან ზედა ზღვარი არ არ-სებობს“. შესაბამისად, საუბა-რია შესყიდვების მუდმივ ზრდაზე, რაც თეორიულად, შეიძლება მთელი თავისუფა-ლი გაზის შეძენით დაგვირგ-ვინდეს. წელს აზერბაიჯანში, სავარაუდოდ, 24 მილიარდამ-დე კუბურ მეტრ გაზს მოიპო-ვებენ; დაახლოებით ნახევარს ქვეყნის შიგნით მოიხმარენ. სავარაუდოდ, ეს მაჩვენებელი წლეულს 14 მილიარდ კუბურ მეტრს მიაღწევს, რადგან გა-ზის მოხმარება ქვეყანაში, განსაკუთრებით ბაქოში ძა-ლიან სწრაფად იზრდება. ეს გასაგებია, აზერბაიჯანი, საქართველოსგან განსხვავე-ბით, სწრაფად და დინამიუ-რად ვითარდება.

კომერციული თვალსაზრი-სით, ეს გარიგება „გაზარო-მისთვის“ არც ისე მოგებია-ნია, რადგან შაპ-დენისის სა-ბადოდან მიწოდებულ გაზში დსთ-ში ყველაზე მაღალი ფა-სი უნდა გადაიხადოს. ფასი ნავთობპროდუქტების კა-ლათზე იქნება მიზნული (კო-რექტირება კვარტალში ერ-თხელ). იმ შემთხვევაში, თუ ტონა ნავთობის ფასი 75 დო-ლარის ნიშნულზე შენარჩუნ-დება, „გაზაროში“ აზერბაი-ჯანული გაზის ათასი კუბუ-რი მეტრისთვის 245 დოლა-რის გადახდა მოუწევს. შედა-რებისთვის: თურქმენულ გაზს რუსეთი 190 დოლარად ყიდუ-ლობს, ყაზახურს — 230-ად. ეს ფასი პოლიტიკურია და რუსუ-

ლი მხარე ამას, პრინციპში, არც მალავს. აზერბაიჯანული გაზი, რომელიც ჩრდილოე-თით გადაიქაჩება, დასავლე-თით არ წავა (ხოლო თუ წავა, მხოლოდ რუსული მილსადე-ნების მეშვეობით); ამ სქემამ „ნაბუქოს“ პროექტის მომა-ვალი შეიძლება მეტად საეჭ-ვო გახადოს. ამასთანავე, აზერბაიჯანული გაზი რუ-სულს „სამხრეთ ნაკადს“ „აზ-ლევს“. ამ გარიგებიდან აზ-ერბაიჯანი მომავალ წელს 5 მილიარდამდე დოლარს მიი-ღებს. რუსეთის პრეზიდენტის ვი-ზიტის დროს ხელი „სახელმ-წიფო საზღვრის შესახებ“ ხელშეკრულებასაც მოეწერა. ამ შემთხვევაში კრემლი ოფი-

ციალური ბაქოს წინადადებას დათანხმდა — სამურ-ავშე-რონის ჰიდროკვანძი აზერბა-იჯანის ხელში დარჩა; მხარე-ები მის ერთობლივ ექსპლუა-ტაციაზე შეთანხმდნენ. ეს, ალბათ, ლოგიკურიც იყო, აზერბაიჯანმა რუსეთის სტრატეგიული ინტერეს-სები გაითვალისწინა და სანაცვლოდ შესაბამისი ზომები მიიღო. ამასთანავე, რუსეთის პრე-ზიდენტის ბაქოში ვიზიტის დროს, ალექსეი მილერმა კი-დევე ერთი, ძალიან მნიშვნე-ლოვანი, განცხადება გააკეთა: „გაზაროში განიხილავს „BRITISH PETROLEUM“-ის აქტივების შესაძლებლო-ბას იმ შემთხვევაში, თუ გრიტანული კომპანია მათ გაიყიდვს და აპირ-ებს“ („Reuters“). საუბარი შე-იძლება ეხებოდეს 25,5% წილს შაპ-დენისის პროექტ-ში (გაზის სავარაუდო მარაგი 1,3 ტრილიონი კუბური მეტ-რი) 37,43% წილს „აზერ-ჩი-რაგ-გიუნშის“ საბადოში (სავარაუდოდ, 1 მილიარდამ-დე ტონა ნავთობი და 0,6 ტრი-ლიონი კუბური მეტრი გაზი), აგრეთვე, 30,1% წილს „ბაქო-სორციუმში“. როგორც წესი, მსგავსი გა-ნცხადებები ცხელ გულზე, წი-ნაპირობების არარსებობის შემთხვევაში, არ კეთდება. ამ თემას რუსეთი ძალიან ფრთ-ხილად უახლოვდებოდა. იგნ-ისში მიღებულ მხოლოდ ის გა-ნაცხადი, რომ „მზად არის, შაპ-დენისის პროექტში მონაწილეობის შესაძ-ლებლობა განიხილოს“, ხოლო ვიცე-პრემიერმა იგო-რ სერინმა რუსეთის ხელისუფ-ლებას დახმარება აღუთქვა, რომ ყველა იმ კომპანიას, რო-მელიც „BP“-ის აქტივების შექმნას დააპირებს და, ამას-თანავე, ზაზი გაუსვა იმას, რომ მსგავსი საკითხების კო-მენტირება განსაკუთრებულ

სიფრთხილეს მოითხოვს, რადგან ამან შეიძლება ბაზ-რის მდგომარეობაზე იმოქმე-დოს. ამჟამად კი მიღერ-მა გააკეთა განცხადება, რომელიც ერთმნიშვნე-ლოვნად შეიძლება შეფას-დეს როგორც განაცხადი „BP“-ის აზერბაიჯანული აქტივების შექმნაზე. ისიც ფაქტია, რომ ბრიტანული კომპანია 30 მილიარდი დოლა-რის ღირებულების აქტივების გაყიდვას აპირებს, წინააღმ-დეგ შემთხვევაში ის, უბრა-ლოდ, ვერ ამოძრვება ორმო-დან, რომელშიც მექსიკის ყუ-რეში მომხდარი ავარიის შემ-დეგ ჩავარდა.

ესე აგვაში სპარსული

რატომ მიიწევს წინ დარქა-რებული ტემპით „გაზაროში“ (და რუსეთი) აზერბაიჯანში და საერთოდ რეგიონში? საქ-მე „სამხრეთ ნაკადისა“ და „ნაბუქოს“ პროექტების კონ-კურენტის პრობლემით, ალ-ბათ, არ შემოიფარგლება. შე-ვეცადოთ, საკითხი უფრო ფართო კონტექსტში განვი-ხილოთ. თუ რუსკას დავხედავთ, ვნა-ხავთ, რომ ირანს აქვს სახმე-ლეთო საზღვარი როგორც აზერბაიჯანთან, ისე თურქმე-ნეთთან, აგრეთვე, თურქეთ-თან (სხვა მიმართულებებს ამ-ჯერად არ შევხებით) და ზღვაზე გასასვლელიც აქვს. უხეშად რომ ვთქვათ, მას იდე-ალური ადგილმდებარეობა გააჩნია საიმისოდ, რომ მისი მეშვეობით კასპიისა და ცენ-ტრალური აზიის რეგიონიდან ენერგომატარებლები „გამო-ინველოს“ (საკუთრივ ირანი არსებულ მარაგებს თავი რომც დავანებოთ). ამჟამად ირანი აშშ-ისა და, შესაბამი-სად, ანგლო-ამერიკული სა-ნავთობო კომპანიების მიერ არ კონტროლდება, თუმცა არავინ იცის, რა მოხდება ხვალ; ირანის მდგომარეობა დედსდელით არც ისე მყა-რი ჩანს. პირდაპირი პარალე-ლის გაკლება „ცივი ომის“ იმ პერიოდთან, როდესაც ირანს პროამერიკული ხელისუფ-ლება ჰყავდა, არ გამოგვივა, რადგან მაშინ აზერბაიჯანსა და შუა აზიის რესპუბლიკებს კრემლი პირდაპირ აკონტრო-ლებდა, თუმცა მასში შეიძ-ლება დავინახოთ იმ პროცე-სების წინა სახე, რომელიც შეიძლება განვითარდეს იმ შემთხვევაში, თუ აშშ ირანს დამორჩილებს; რუსეთი იძულებული გახდება, სანდრაფო წესით

ამოკლავ

ვის დარჩება ნუგზარ პრაქტიკა?

ჯონდი ბალათურის პარლამენტში მხო-ლოდ რიცხვში ყოფნა მოსწყინდა და გა-დანყობა, რადგან უნდა დაუფედეს, საკუთარ ფრაქცია შექმნას. როგორც ამბობენ, მი-ნიმუმ ექვსი დეპუტატის მოსაგროვებლად, ვაჭრობა უკვე დაწყებულია. „დამითმეთ თითო-თითო წევრი და ჩემი ფრაქცია უმცირესობის შემადგენლობაში შე-მოვალ“, — უბნება ბალათურია უმცირესობის ფრაქციებს. „ძლიერი საქართველოდან“ დათ-მობის კანდიდატი ნუგზარ ერგეშიძეა, „ქრის-ტიან-დემოკრატიებიდან“ — რატი მისიურაძე თანაზ კვაჭანტირაძე. დანარჩენ ადგილებს და-მოუკიდებელი დეპუტატები: პეტრე შამრადე, კონსტანტინე გამსახურდია და კარლო კოპა-ლიანი შეავსებენ და ჯონდიც დაისვენებს.

უკრაინული პრაქტიკა კლირდება

უკრაინის პრეზიდენტს უფლებამოსილე-ბები მნიშვნელოვნად გაეზრდება. როგორც იუსტიციის მინისტრმა ალექსანდრე ლავრო-ნოვიჩმა აღმოაჩინა, 2004 წელს ქვეყნის კონ-სტიტუცია დარღვევებით შეიცვალა და მას შემდეგ, რაც ამას საკონსტიტუციო სასამარ-თლოც დაადასტურებს, ქვეყანა 2004 წლამ-დე მოქმედ კონსტიტუციას დაუბრუნდება. თუ ამჟამად უკრაინა საპარლამენტო-საპ-რეზიდენტო რესპუბლიკაა, ხსენებული პოლი-ტიკური რეფორმის განხორციელებამდე იგი იყო და, სავარაუდოდ, კვლავაც საპრეზიდენ-ტო-საპარლამენტოდ იქცევა. ეს ქვეყნის პირ-ველი პირის უფლებამოსილების მნიშვნე-ლოვნად გაზრდას გულისხმობს.

კონფედერაციის ნიშნავს კომპანია?

„მხოლოდ მეტაფორული გამოთქმა, რომე-ლიც პრეზიდენტმა ძმური კავშირის სინონი-მად გამოიყენა“, — ასე შეაფასა პრეზიდენტ სააკაშვილის ინიციატივა ქართულ-აზერბაი-ჯანული კონფედერაციის შექმნის შესახებ ევროპასთან ინტეგრაციის საპარლამენტო კომიტეტის თავმჯდომარემ დავით დარჩიაშ-ვილიძემ. სამწუხაროდ, არ კონკრეტდება, რო-დის და სად განუმარტა სააკაშვილმა დარჩი-აშვილს, ივლისში საქართველოში აზერბაიჯა-ნის პრეზიდენტის ილჰამ ალიევის ვიზიტის დროს საქართველო-აზერბაიჯანის კონფედე-რაციის შექმნაზე საუბრისას რას გულისხმობ-და ძმური კავშირები და არც ისაა ცნობილი, ეს განმარტებები ექსკლუზიურად დარჩიაშვილს აახლეს თუ აზერბაიჯანულ კოლეგასაც.

ფინანსთა მინისტრს პასუხს სთხოვენ

„ქრისტიან-დემოკრატებმა“ ფრაქციის სხდომაზე ფინანსთა მინისტრი კახა ბაინდუ-რაშვილი დახვარეს. ფრაქციის თავმჯდომე-რე გიორგი ანუბეიშვილი განაცხადებს, რომ „სა-ბაუოზე ასობით ტონა სასკოლო ინვენტარი ხე-ლოვნურად არის გაჩერებული, შედეგად კი ბა-ზარზე დეფიციტია შექმნილი“. ფრაქციაში ეჭვობენ, რომ ხელისუფლება ახალ მონოპოლისტს ამზადებს: „მას შემდეგ, რაც მცირე ბიზნესის წარმომადგენლები ხე-ლოვნურად შექმნილ წნეხს ვეღარ გაუძლებენ და გაკონტრლებიან, მთელი ბაზარი წაორედ ამ მონოპოლისტის ხელში გადავა, მას კონკურენ-ტი არ ეყოლება და 50-თეთრიანი კალმისტრის წლარად გაყიდვისთვისაც პასუხს არავინ მოს-თხოვს“.

მანერაზაზანი

დიმიტრი მედვედევი,
რფ-ის პრეზიდენტი:

ყურადღებით უნდა მოვეყილოთ ჩვენს ეკონომიკურ ინტერესებს, უნდა გვესმოდეს, რომ არსებობს ერთი ქვეყნის ინტერესები, მეორე ქვეყნის ინტერესები. ისინი ყოველთვის პრაგმატული ხასიათისაა. ეს არაა კონტაქტები ჰუმანიტარულ სფეროში, სადაც ეს სფერო იდეალურია. ეს არის ის, სადაც ფულს გამოვიშვებთ. ეს ნორმალურია და აქ ჩვენი შესაძლებლობების ჩვენსავე სურვილებთან შეთანხმება გვმართებს.

special.kremlin.ru

ვლადიმერ პუტინი,
რფ-ის პრემიერ-მინისტრი:

მთელი ყველაზე თავისი საქმე აკეთოს... მე მომწონს ჩემი სამუშაო. ვგრძობ, რომ გამომდის და თანაც კარგად... კარგია, რომ მე და დიმიტრი ანატოლის ძემ (მედედევიმ) ფუნქციები გადავინაწილეთ, რომ მთავრობა დამოუკიდებლად მუშაობს... ვნახოთ, რა იქნება 2012 წელს.

rian.ru

ილხამ ალიევი,
აზერბაიჯანის პრეზიდენტი:

ჩვენ განსაკუთრებით ვაფასებთ იმას, რომ რუსეთის პრეზიდენტი, დიადი სახელმწიფოს პრეზიდენტი, უკანასკნელი სამი წლის განმავლობაში მესამედ ეწვია აზერბაიჯანს. მეც ხშირად ჩავდივარ რუსეთში, მოსკოვსა და სხვა ქალაქებში. ეს იმ ურთიერთინტერესს ადასტურებს, რომელიც ჩვენ გვაქვს ერთმანეთის მიმართ და ასევე ადასტურებს იმასაც, რომ ჩვენს ურთიერთობას ძალზე ფართო დღის წესრიგი აქვს.

special.kremlin.ru

დალია გრიბაუშკინა,
ლიტვის პრეზიდენტი:

საქართველოსთვის ევროკავშირთან თავისუფალი ვაჭრობის შესახებ შეთანხმების გაფორმების გზა მხოლოდ რეფორმების წარმატებით დასრულების შემდეგ გაიხსნება.

regnum.ru

ფიდელ კასტრო,
კუბის რევოლუციის ლიდერი:

მსოფლიო ატომური ომის ზღვარზე დგას. თუ აშშ და ისრაელი მიიღებენ გადაწყვეტილებას, სამხედრო ზენოლა მოახდინონ ირანზე, რომელიც უარს ამბობს საკუთარი ბირთვული პროგრამის შეჩერებაზე, შესაძლოა, ეს ომი დაიწყოს. დედამიწაზე მცხოვრებ ხალხთა შვიდ მილიარდზე მეტი ადამიანის ამოცანაა, ეს არ დაუშვას... ბირთვული იარაღი უნდა გაქრეს.

lenta.ru

ერაყი – ომი დაბოლოვდა, გზვიდრობის გაუინოლო!

წინა კვირაში ამერიკის შეერთებული შტატების პრეზიდენტმა ბარაკ ობამამ საჯაროდ განაცხადა, რომ დაიწყო თავისი წინასაარჩევნო დაპირების შესრულება და ერაყიდან ამერიკის ჯარების გამოყვანა. ამის გამო ისედაც დატერორებულ ბაღდადის მოსახლეობასა და დიპლომატებში ნამდვილმა პანიკამ დაისადგურა. არადა, ამერიკელი ჯარისკაცებიც ვერაფერს აკეთებდნენ ყოველდღე აფეთქებული ბომბების წინააღმდეგ, მაგრამ რალაც მინიმალურ დაცვას მაინც წარმოადგენდნენ. აი, ერაყელი სამართალდამცველების იმედზე კი ჩემი მტერი ყოფილიყოს, ალბათ, ამბობენ ისინი.

ვიხ ტალაიზიხის საინფორმაციო გაოგზიხიხს უუკიხს, იხის, თუ როგორია ერაყის დეაინდელოა და ერაყული „დეოკრატის“ პირობაგვი გაუთავაბალი ტარაქტაბით რაბდანი ათაული ადაიხანი ფთქდაბა ლაიის ყოველდე

რონომიას ეუფლებოდნენ. და ეს მაშინ, როდესაც ევროპაში რენესანსი ჯერ კიდევ არ დაწყებულიყო, ხოლო ამერიკა საერთოდ არ არსებობდა! მაინც რა ამოძრავებდა ჯორჯ ბუშ უმცროსს? ერაყის ნავთობი? ის თითქოს რუსეთს შესთავაზეს რალაციის სანაცვლოდ. მაგრამ ერთ-ერთი ძირითადი, ჩემის აზრით, მაინც ფსიქოლოგიური ფაქტორი უნდა ყოფილიყო: გაიხსენოთ, 1990 წლის 1 აგვისტოს ერაყმა სადამ ჰუსეინის ბრძანებით ანექსია გაუკეთა ნავთობით ძალიან მდიდარ თავის ყოფილ პროვინციას – კუვეიტს. ამერიკის მანდელმა პრეზიდენტმა ჯორჯ ბუშ უფროსმა ამას ომის გამოცხადებით უპასუხა და უკვე 1991 წლის ზამთარში დაიწყო ოპერაცია „ქარიშხალი უდაბნოში“.

ეს იყო ისტორიული პირველი ომი ტელევიზიის ღია ეთერსა და „რიალ-ტაიმი“ და ჩვენ, ვინც დასავლეთში ვცხოვრობდით, პირდაპირ ტელეეკრანებზე ვუცქერდით ამერიკულ ბომბადმშენებში დადგმული ტელეკამერებიდან გადაღებულ კადრებს, ლაზერების საშუალებით რაკეტებს „წერტილოვანი დარტყმებით“ როგორ უშენდნენ სამხედრო ობიექტებს. ცხადია, სადამ ჰუსეინი ასეთ თავისზე უპირატეს ძალას ვერ გაუკვლავდებოდა, როდესაც ბაღდადის დაბომბვა დაიწყო, მან თავისი ჯარები სასწრაფოდ გამოიყვანა კუვეიტიდან. ჯორჯ ბუშ უფროსმა სიტყვა შეასრულა, მხოლოდ კუვეითით დაკმაყოფილდა და ერაყიდან ჯარები გაიყვანა.

როგორც ჩანს, მისმა შვილმა, რომელიც ნეო-კონსერვატორების ძლიერი გავლენის ქვეშ იმყოფებოდა, გადაწყვიტა მამის „დაუმთავრებელი“ საქმე ბოლომდე მიეყვანა, ერაყში სადამ ჰუსეინის რეჟიმი დაემხო და იქ „დემოკრატია დაემყარებინა“. სადამის რეჟიმის დამხობა და სადამის ჩამოხრჩობა მან შეძლო, მაგრამ იქ შესვლის მთავარი მიზეზი — მასობრივი განადგურების იარაღის პოვნა ვერა. ამერიკელებმა ყველაფერი ბრიტანეთის მამბინდელ პრემიერ-მინისტრ ტონი ბლერს გადააბრალეს, ეს მან მოგვცა არასწორი ინფორმაცია (საინტერესოა, რას აკეთებდა მაშინ მითითური CIA?), რაც ბლერს თანამდებობის დაკარგვად დაუჯდა. აი, სწორედ მაშინ პირველ პლანზე წამოსწიეს ის, რომ ამერიკელები ერაყში დემოკრატის ასაშენებლად შევიდნენ. არადა, ვინც ტელევიზიების საინფორმაციო გამოშვებებს უყურებს, იცის, თუ როგორია ერაყის დღევანდელი და ერაყული „დემოკრატის“ პირობებში გაუთავებელი ტერაქტებით რამდენი ათეული ადამიანი ფთქდება ლამის ყოველდღე.

ამოკლად

ჯანი გუიკიო რაოლის

იმის შესამონებლად, გაითვალისწინა თუ არა საქართველოს სახელმწიფო საკონსტიტუციო კომისიამ ქვეყნის კომისიის რეკომენდაციები, 16 სექტემბერს თბილისს ვენეციის კომისიის თავმჯდომარე ჯანი გუიკიო ეწვევა. ვენეციის კომისია საქართველოში საპრეზიდენტო მმართველობიდან საპარლამენტო მოდელზე გადასვლის მომხრეა. როგორც ცნობილია, 4-5 ივნისს ვენეციის კომისიის პლენარულ სხდომაზე საქართველოს კონსტიტუციის ცვლილებებისა და დამატებების შეტანის შესახებ საქართველოს სახელმწიფო საკონსტიტუციო კომისიის საბაზისო პროექტის პრეზენტაცია და განხილვა უკვე გაიმართა. კომისიის წევრებს საბაზისო პროექტი თავდა ავთანდელ დემეტრასვილიმ წარუდგინა.

ტაროიხის ექსპორტიორი – აუუ

„WikiLeaks“-მა თავის საიტზე აშშ-ის ცენტრალური სადაზვერვო სამმართველოს კიდევ ერთი დოკუმენტი გაუმჟღავნა. საუბარია მოხსენებით ბარათზე, რომელიც ცსს-ს ე. წ. „წითელი ბირთვის“ მიერაა მომზადებული და სათაურად აწერია: „რა მოხდება, თუ უცხოელები აშშ-ს „ტერორიზმის ექსპორტიორად“ განიხილვენ?“ ბარათი გრიფით „საიდუმლო არა უცხოელთათვის“ ობივტულის მომზადებულს უფრო ჰგავს, ვიდრე აშშ-ის მთავარი სადაზვერვო უწყებისას. მასში ჩამოთვლილია შემთხვევები, როდესაც ამერიკის მოქალაქეები ტერორიზმში იყვნენ ბრალდებული და შემდეგ განხილულია, რამდენად გართულდება ვაშლიგტონის მდგომარეობა, თუ მას უცხოეთში ტერორიზმის „ექსპორტიორ სახელმწიფოდ“ აღიქვამენ.

ობამა ხსს-ს პრედექტია

ამერიკელი ჟურნალისტი და ნაციონალური უსაფრთხოების სააგენტოს ყოფილი თანამშრომელი უენი მედსონი ირნუნება, რომ ობამა, ისევე, როგორც მთელი მისი ოჯახი, მჭიდრო კავშირში იმყოფებოდა როგორც ცსს-სთან, ისე მსოფლიოს უმდიდრეს ელიტასთან — როტმულებთან და როკფელერების ოჯახებთან. „ვერანაირ ცვლილებას ვერ ვხედავ და, ზოგიერთი თვალსაზრისით, ის ბუშზე უარესია. კარგი იქნებოდა, ეს ინფორმაცია ცნობილი ყოფილიყო საბრეზიდენტო არჩევნებისას. ობამა ყოველთვის კეთილგანწყობილი იყო ცსს-ს მიმართ და ამართლებდა მას, ნაცვლად იმისა, რომ გაუნტანამოსა და უცხოეთში წამების ფაქტები გამოეძია“, ამბობს მედსონი.

არავითარი „დედა“ და „მამა“!

ევროსაბჭო ოფიციალური დოკუმენტებიდან ცეცხლითა და მახვილით მოაშთობს მათ. საბჭოს წევრები თვლიან, რომ ეს სიტყვები გენდერული დისკრიმინაციის ხასიათს ატარებს და ქალს ამცირებს. ევროსაბჭოს რეზოლუციაში ნათქვამია, რომ ქალისათვის ტრადიციული ქცევის მოდელად დასახლის შესახებ წარმოდგენები ითვლება და ეს ხელს უშლის სქესთა სრულ თანასწორობას. პირველად სიტყვების „დედა“ და „მამა“ გაუქმების იდეა შვეიცარიის სოციალისტური პარტიის წარმომადგენელ დორის შტუმპს დაებადა და ევროსაბჭოს მიმართა პრეტენზიით, აღარ წარმოდგინათ ქალები „პასიურ და მეორეხარისხოვან არსებებებად, დედაებად და სექსუალურ ობიექტებად“.

საქართველო

საერთო, გაგზავნილი თქვენი მოსაზრებები? დაგვირეკეთ: 34-32-95, ან მოგვწერეთ: info@geworld.net

ამერიკელებს სულ არ აურიალებს ტანში ტერმინ „ოკუპანტი“ გაგონებაზე, როგორც სააკაშვილის ჩინოვნიკები და ჯიბის ექსპერტები გვიმტკიცებენ, პირიქით, მშვიდად ამბობენ, რომ ავლანეთი და ერაყი მათი ოკუპირებულია.

ამერიკელებს თავიანთი ჯარისკაცების 5.000-მდე კურონაივს, ერაყის მშვიდობიანად მოსახლეობა კი ამ პერიოდში ასე ათასობით მოქალაქე დაკარგა ჩალიჩიურ შეტაკებაში

რომელიც ოთხ ქვეყანას შორისაა გაყოფილი. კიდევ უფრო დიდი ტერიტორიები უკავიათ მათ თურქეთში, ირანსა და სირიაში, ოღონდ იქ არც ერთი არსად ავტონომიური მმართველობა არ აქვთ. საერთოდ, ქურთების ძირითადი ნაწილი მუსლიმანია, მაგრამ მათი უძველესი სარწმუნოების მიმდევრები, იეზიდები, საქართველოშიც ცხოვრობენ, ხოლო იეზიდების მთავარი სალოცავი სწორედ ერაყის ქურთისტანშია.

ზუმის ადმინისტრაციამ, თითქმის ერთი კოსოვოს სპარკისი არ ყოფილიყოს, შემდეგ „აზიურ კოსოვო“ და ქურთისტანის დამოუკიდებლობაზე დაიწყო ზრუნვა, რაც დანართის სპარკის სრული ავითქვამით ემუქრება ჩვენს არასტაბილურ რეგიონს.

ამ ბოლო დროს ამერიკელები თითქმის გონს მოვიდნენ და ვითომ კომპრომისი გამონახეს — ერაყის პრეზიდენტად იქ ქურთი დასვეს. მაგრამ რამდენად მიიღებს მას ერაყის ძირითადი მოსახლეობა (არაბები) ამერიკელების გასვლის შემდეგ, დაახლოებით უკვე ცნობილია. **ასე რომ, ერაყის სხვადასხვა მხარეში, კერძოდ დაყოფა იეროპოპაში, კარგა ხანია, ხედავინ, ამერიკელებს კი ირანის ქურთები რატომ არ მონიღობენ თავიანთი ძმები ქურთების გვერდით დადგომას? ასეთ დროს ირანი განზე არ გადაგება და თავისი ტერიტორიული მთლიანობის დარღვევას არ შეურიგდება.**

აქ ერთი პატარა ისტორიული გადაწყვეტა უნდა გავაკეთოთ: მეორე მსოფლიო ომის დასასრულს სტალინმა ირანის ტერიტორიაზე ორი ახალი „სახელმწიფო“ შექმნა, ირანის ქურთისტანი და ირანის აზერბაიჯანი (ირანის აზერბაიჯანში დღევანდელი აზერბაიჯანთან შედარებით, სულ ცოტა, ორჯერ მეტი აზერბაიჯანელი ცხოვრობს; ზუსტი მონაცემი არ არსებობს). ეს ორივე სახელმწიფოებრივი წარმონაქმნი ბაქოდან იმართებოდა. მაგრამ, მსოფლიოს გადანაწილების შესახებ იალტის ხელშეკრულებით, სტალინს ამის ნება არ ჰქონდა და ინგლისელების ზეწოლით 1947 წელს ირანის საზღვრებში ავტონომიური ავტონომიის დასაფუძვლები და „დიდი ქურთისტანის“ შექმნა სურს. ყველაზე მეტი აგრესიული განწყობილი ქურთები თურქეთის საზღვრებში ავტონომიური ავტონომიის დასაფუძვლები და „დიდი ქურთისტანის“ შექმნა სურს. ყველაზე მეტი აგრესიული განწყობილი ქურთები თურქეთის საზღვრებში ავტონომიური ავტონომიის დასაფუძვლები და „დიდი ქურთისტანის“ შექმნა სურს.

ერაყში ასევე არსებობს სეპარატისტული განწყობილი ეროვნული უმცირესობა — ქურთები. ამ ავტონომიას ერაყის ქურთისტანი ეწოდება და დიდი ქურთისტანის ნაწილია, ხოლო ამერიკელებს ამ ბოლო ხანებში ესროდა და აფეთქებდა მხოლოდ ალ-ქაიდას ერაყის ფრაქცია, თუმცა მათ ამ ქვეყანაში სერიოზული დასაყრდენი მაინც არ ჰქონდათ. ერაყში ასევე არსებობს სეპარატისტული განწყობილი ეროვნული უმცირესობა — ქურთები. ამ ავტონომიას ერაყის ქურთისტანი ეწოდება და დიდი ქურთისტანის ნაწილია,

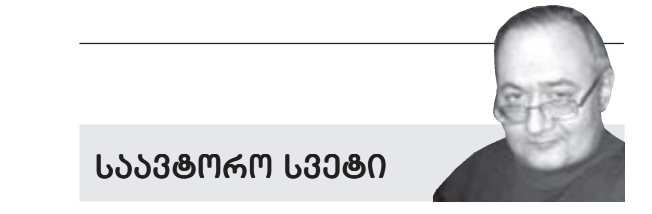
ხლიანი ომი მიმდინარეობდა ირანსა და ერაყს შორის — ვიდრე კუვეიტის ავანტიურას დაიწყებდა, სადაში შეეცადა, ირანის აღმოსავლეთ ნაწილში არაბებით დასახლებული ხუზესტანის პროვინცია შემოეერთებინა. მაშინ მან ეს ვერ შეძლო. მაგრამ ხვალ თუ ერაყის შიიტებმა, რომლებიც ეთნიკურად არაბებია, ცალკე სახელმწიფოს შედგენა დაინწყეს, რას იზამენ მეზობლად მყოფი ირანის, ანუ ხუზესტანის არაბები? სეპარატისტების შიიტები ხომ არ გაჩნდებიან? და, აი, კიდევ ერთი ომის სცენარი მზადაა და ნაღვი მოქმედების ნაღვიც ჩადებულია!

მაინც რით დაიკვეხნიან ამერიკელები? ბარაკ ობამას იმდენი პრინციპულობა და ნაშუსი აქვს, რომ არ უთქვამს „ავიმარჯვებო“ (ჩვენ რუსთაველზე 2008 წლის 12 აგვისტოს ისეთი მარაზმი გვაქვს ნანახი ანალოგიურ თემასთან დაკავშირებით, ის, ალბათ, უკვე გინების წიგნშია, როგორც მისი შემოქმედელი ავტორი). ბარაკ ობამამ მხოლოდ ის თქვა, მისია შევასრულეთ და გამოვდევართ. აი, ამერიკულ რუსულენოვან ტელეარხს RTV-ს ინტერაქტიური გამოკითხვაში კი თითქმის 90%-მა დააფიქსირა, რომ ამერიკა და მარცხდა. ხოლო მსოფლიოს ერთ-ერთი მარაზმი „კოლიტიკაში“ განაცხადებ, რომ ამერიკის პრეზიდენტი იმედნად დაგზავნა დაეცა, რომ მას მსოფლიო ლიდერობის პრეტენზია არ ჰქონდა და უკონკრეტოა. ნიშანდობლივია, თუ ამას ვინ ამბობს, იქნებ მისი თუნდაც ათი წლის წინანდელი წიგნები გავისხევინო?

მოდით შევჯავამოთ: მიღიან ამერიკელები და რეგიონში ტოვებენ სრულიად არეული სიტუაციასა და ქაოსს, რაც მათ იქ შესვლამდე არ იყო. თვითონ რა მოიგეს? არც არაფერი, ამ ხნის განმავლობაში თავიანთი ჯარისკაცების 5.000-მდე კურონაივს. აი, ერაყის მშვიდობიანად მოსახლეობამ კი ამ პერიოდში ასე ათასობით მოქალაქე დაკარგა რელიგიურ შეტაკებებში. იყო თუ არა სადამ ზუსეინის რეჟიმის სტაბილიზაციის გარანტი? — რასაკვირველია, არა; მან ზედინედ ორი ომი წამოიწყო ახალი ტერიტორიების ანექსიის მიზნით — ერთი ირანში, მეორე კუვეიტში, და ორივე წააგო. მაგრამ თავის ქვეყანაში, ერაყში, მიუხედავად ყველაფრისა, ის ნამდვილად იყო სტაბილიზაციის გარანტი, დღეს კი ეს შესანიშნავი ისტორიის მქონე ქვეყანა გეოგრაფიული რუკებიდან გაქრობის პირასაა.

სადამის დროს ტერმინი „დემოკრატია“ იქ უფრო სიტყვითაა ლექსიკონშიც არ ეწერა. დღეს კი იქ იციან, რომ „ბუმი-სეული დემოკრატია“ აქვთ, ანუ ერაყში აპრილის საპარლამენტო არჩევნების მომდევნო დღეს, სექტემბერში, მათ პრემიერ-მინისტრი და მთავრობა ჯერ კიდევ არ ჰყავთ — ვერ შექმნეს და ვერ მოილაპარაკეს! პრეზიდენტს კი აღმასრულებელი ძალაუფლება არ აქვს, ანუ სრული სახელისუფლო და სახელმწიფოებრივი ქაოსია! აი, ასეთ „დემოკრატია“ ტოვებენ ამერიკელები ერაყში. ერაყელების აზრით, პოპულარული ამერიკული ტერმინი „დემოკრატია“ საქმელია თუ სასმელი, დღემდე ვერ გაიგეს... ეს მათი ისლამი ნამდვილად არ არის!

რამაჯ კლიმიაშვილი

ერთსელ მადაგასკარში

უცნაურია, მაგრამ საქართველოსა და მადაგასკარს შორის ბევრი პარალელი გავლება შეიძლება. მადაგასკარი ერთ-ერთი პირველი ქვეყანაა, სადაც „ფერადი“ ტექნოლოგიები აქტიურად გამოიყენეს. ბოლო ათწლეულში მოხდა გადატრიალება არჩევნების გაყალბების საბაბით; იყო კორუფციასთან ბრძოლა, რასაც ადგილობრივები, სახასიათო პირდაპირობით, მარტივად „წილების გადანაწილებას“ უწოდებენ, იყო ინფრასტრუქტურის განვითარებაში უზარმაზარი თანხების ჩაყრა, განათლების რეფორმა და ახალი საავადმყოფოების აშენების პროგრამაც კი.

ცხადია, განხეთქილება ხელისუფლებაში მოსული ძალის შიგნით მადაგასკარშიც მოხდა. იყო მრავალთანიანი აქციები, დედაქალაქის პარალიზება, შეტაკებები პოლიციასთან, ომბიანი შეხახილები „რავალმანანა, ნადი“, „რაძუელინა, მოდი!“ (პრეზიდენტი და ოპოზიციის იმჟამინდელი ლიდერი, შესაბამისად). მართალია, საქართველოსგან განსხვავებით, იქ პრეზიდენტი გაიქცა, მაგრამ, თუ გავითვალისწინებთ იმას, რომ მოვლენები მადაგასკარში ბოლო ათწლეულში ოდნავ უსწრებს ანალოგიურ მოვლენებს საქართველოში, გამორიცხული არაა, საბოლოო ჯამში პარალელი ამ თვალსაზრისითაც სრულყოფილი გამოდგეს. აღსანიშნავია, რომ უკმაყოფილების ტალღა ანტანანარივში მაშინ ფასების ზრდისა და სოციალური პირობების გაუარესების ფონზე აგორებულყო, ხოლო ოპოზიციის ლიდერებმა ის, უბრალოდ, მათთვის სასურველ კალაპოტში მოაქციეს.

დროებით შევეშვათ ისედაც გაჭირვებულ მადაგასკარს და მეზობელ მოზამბიკში გადავიხედოთ. პურნე და სურსათზე ფასის ზრდაში (ისევე, როგორც ჩვენთან, 15-20 პროცენტით მოიმატა) ხალხი ქურჩაში გამოიყვანა. პოლიციამ რეზინის ტყვიებისა და ცრემლსადენი გაზის გარდა ცეცხლსასროლი იარაღიც გამოიყენა. სამდღიანი არეულობის შედეგად 10 ადამიანი დაიღუპა, ხოლო 450-მდე დაიჭრა.

ეს მხოლოდ ფრემკრთალი ნინასახე იმისა, რაც საქართველოში შეიძლება მოხდეს იმ შემთხვევაში, თუ ფასების კატასტროფული ზრდა და მდგომარეობის ზოგადი გაუარესება არ შეჩერდება (რა მეთოდებით?). შიშველი ისეთი კალაპოტის დასაწყისი უნდა იყოს, რომელიც მადაგასკარში უკმაყოფილების ტალღის საზოგადოებაში აშკარად იგრძნობა.

ქვეყანას სერიოზული ეკონომიკური პრობლემები აქვს და ეს მიხილ სააკაშვილის მგზნებარე გამოცხადებებშიც კი აირეკლება. საპარლამენტო უმრავლესობის წევრებთან შეხვედრაზე მან განაცხადა, რომ მომავალში მოხდება „ინფრასტრუქტურული პროექტების უფრო განაწილება დროში“ და რომ „მომავალი წლის ბიუჯეტი ქაშისის შემოქმედის ბიუჯეტი იქნება“, თუმცა იქვე დასძინა: „ჩვენ იმიტომ კი არ გვჭირდება ქაშისის მოჭერა, რომ ძალიან ცუდად ვართ, უბრალოდ, იმის გამო, რომ ძალიან კარგად გვექნეს საქმე“. როგორც ჩანს, ეს რთული პასუხი სააკაშვილს იმ მარტივი ფაქტის კონსტატაციისთვის დასჭირდა, რომ, იმ შემთხვევაში, თუ ქაშისი არ შემოვიჭერთ, შარვალთ, ელემენტარულად, ჩავკეცრება, რადგან ქვეყნის ეკონომიკა ისე „გახდა“, როგორც სოციალურად დაუცველი მადაგასკარელი პენსიონერი. თუ „ქაშისის შემოჭერა“ ზომად აღემატება მდგომარეობის მიმართებით, ისეთივე მითოდებით განსორცხილდება, როგორც ეს წელს (მაგალითად) ლტოლვილთა და განსახლების საინსტრუქციო ბიუჯეტთან მიმართებაში მოხდა (გაუხანძრავს), ქვეყნის მასშტაბით ისეთივე მძიმე პრობლემებს მივიღებთ, როგორც წელს, ერთ კონკრეტულ ჯგუფს, ლტოლვილებს, შეიძლება. თუმცა ეკონომიკაზე ნუ გავაგრძელებთ, მითუმეტეს, რომ ბევრ ადამიანს, რომელიც ქალბატონ ვერა ქობალიას მოუხმენს, ამ თემაზე საუბრის სურვილი რატომღაც ხანგრძლივი დროით უქრება (შესაძლოა, პირვანდელი გათვლა შესაბამისი საკადრო გადაწყვეტილების წინ სწორედ ასეთი რეაქციის გამოწვევას ითვალისწინებდა).

ძალიან დიდი ალბათობით, მომავალ დეკადაში დაიწყება პროცესები, რომლებიც უახლოეს მომავალში ხელს შეუწყობს შიდაპოლიტიკური კრიზისის სწრაფ შესაფასებას. შემოდგომა ძალიან ცხელი იქნება, ზამთარი კი, შესაბამისად, — ცივი და ძნელად გადასატანი; მარტივად რომ ვთქვათ, წინ დიდი ანტანანარივთა გველოდება.

ლიმიაშვილი

რეპტორმა გიგი თაყაიამ სტუდენტებს სალოცველს მოწყობისთვის საპირფარეოსკენ მიუთითა,

ახლახან თანამდებობაშეცვლილ ალექსანდრე კვიციანი, რომელიც საქართველოში ყოფილი პრემიერ-მინისტრის, ლადო გურგენიძის პროტექციით დაბრუნდა და ჯანდაცვის მინისტრის პოსტზე მოგვევლინა, მეტად საინტერესო ბიოგრაფია აქვს. მის საზღვარგარეთულ კარიერას, რომელსაც ჩვენი ქვეყნის პრეზიდენტი ხშირად გვახსენებს, წინ უსწრებდა საქართველოში 1995-1997 წლებში გაერთიანებული მეთოდისტური ეკლესიის დახმარების კომიტეტის (ამქორი) საქართველოს მისიის უფროსის მოადგილეობა და მისიის ხელმძღვანელის მოვალეობის შემსრულებლობა. როგორც ჩანს, სწორედ აღნიშნული სექტის წყალობით გაიკვალა გზა საზღვარგარეთ ბატონმა კვიციანმა.

ახალი რეპტორის ბიოგრაფიის ეს მნიშვნელოვანი დეტალი საინტერესო არ იქნებოდა, რომ არა ის ფაქტი, რომ დღეს კვიციანი, რომელიც ჯანდაცვის სისტემაშიც ვერ ისახელა თავი, უნივერსიტეტის რექტორის მოვალეობას ასრულებს და ჯანმრთელობის ნაცვლად ახლა მას ქართული საზოგადოების სულიერი აღზრდა აბარია. თუ რა როლი აქვს კვიციანის უნივერსიტეტში მოღვაწეობას და, საერთოდ, საქართველოში სექტანტებისთვის წამყვანი როლებს ჩაბარებას, ამაზე გლდანის ივერიის ყოვლადწმიდა ღვთისმშობლის სახელობის ტაძრის წინამძღვარი, პროტოპრესვიტერი, მამა ბასილ მკალაშიძე გვესაუბრება:

— მინდა, მთელი საქართველოს მოსახლეობას ვაუწყო, რომ დღეს საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესიის საინტერესო საკითხია კვიციანის როლი. მათი მთავარი იდეოლოგია კი არის „თავისუფლების ინსტიტუტი“. რასეხსენებთ სექტის გაუქმებული რეგისტრაციის აღდგენა მომასწავებელი იყო იმისა, თუ რა მზაკურული გეგმა მზადდებოდა მართლმადიდებელთა წინააღმდეგ. სანამ კონკრეტულ, დღის წესრიგში მდგომ, ფაქტს შევაფასებ, ნება მიბოძეთ, ცოტა შორიდან დავინყო. „იელოველი“ სექტა იმ აურაცხელ საქმეებში წინამძღვარი იყო, რომლებიც დაუნდობლად ღრღინებდნენ ოცსაუკუნოვან ძირძველ ფესვებს მართლმადიდებლობისა, რამეთუ მასონთა დაუძინებელი მტერი სწორედ ეს სარწმუნოებაა. მათი უპირველესი მიზანია, დააძაბუნონ, ამოძირკონ საზეპურო, ქართველ ერში ის ჭეშმარიტი, მაცხოვრებელი რწმენა, რომელიც უფალს მიგვაახლებს. მე ვგრძნობდი და ხმა-მალა ვაგზადვდი იმ საგალალო მდგომარეობას, რომელიც დღეს თითოეული ჩვენი თავანის თვალწინ არს. „იმ, სადაც კანონით დადგინდა, სხვადასხვა უპაღმურებელი მოსალოდნელი“ (ბრიანჩანინოვი).

შეგახსენებთ ახლო წარსულში ერის სამარცხვინო ფაქ-

ტებს: საქართველოს პირველი პრეზიდენტის არტილერიით განდევნას, შეუწყვეტელ მკვლელობებს, დაპატიმრებებს, ტერორს, გურამ შარაძის გაუგონარ დახვრეტას ქალაქის გულში, ჩემი ნაცოფიერი მრომის, გლდანის რაიონის „ა“ მიკრორაიონში გრანდიოზული ტაძრის, რომელიც დარბევის დროს დაანგრეს (პატიმრობის შემდეგ ჯანმრთელობაში შევიდა შესაბამისი საექსპლუატაციო ულამაზესი სამრეკლო ავადგე), ხუთი წლის საპატიმროში გატარებას, ტელეკომპანიაში პროვოცირებული მართლმადიდებლების დაპატიმრებას, მეორე მხარეს ქრისტეს მგმობელთა „ნამუშავეს“, გამრყენელ და ახალგაზრდათა სულისწარმწყმედელ ტელე-გადაცემებს, ვინმე დეისადის ნაჯღაბს, ნაბოღვარს, რომლის პრეზენტაცია დიდი პატივით აღსრულდა დიდი ილიას უნივერსიტეტში, რომლის რექტორია თევზაძე, „თავისუფლების ინსტიტუტის“ აქტივისტი, რომელიც სტუდენტებს სამლოცველო კუთხის მოსაწყობად საპირფარეოსკენ მიუთითა, ვინმე დევიდ პეტევიის სამანსებს „სამი დღით დაეთმო სპორტის სასახლე, მზადებას გეიალუმის ჩასატარებლად, რომელიც ღვთის შეწვევით მართლმადიდებელმა მრევლმა და შედარებით საღად მოაზროვნე სასულიერო პირებმა ჩაშალეს. ყველაფერი ეს გეგმაზომიერად მიდის ჯერჯერობით მათ სასარგებლოდ, შედეგად კი საქართველო სომ-გომორის ცოდვაში ეფლობა. მართლმორწმუნეთა უსაზიზღრეს მტრებს აფინანსებს ეშმაკის მსახური „თავისუფლების ინსტიტუტი“, რომელიც სააკაშვილის მიერ ნაკარნახევ ღვთის მგმობელ იდეებს ამყარებს.

მე შემოგთავაზებთ ამონარიდს ბათუმის წმიდა ბარბარეს სახელობის ეკლესიის წინამძღვრის ინტერვიუდან: „ჩვენმა ძილმა ბევრი უბედურება დაგვატეხა თავს და ახლა მაინც უნდა გამოვფხიზლდეთ! სხვათაშორის, ტერიტორიის დაკარგვაც ჩვენი ძილის ბრალია. ხალხს ძინავს, თორემ მარტო ხელისუფლებ-

საით გაუზავებს მათ უნივერსიტეტის საქტანტი რექტორი კვიციანი?

ბას ვერ დავებრალბებთ ამას“. ამდენი უბედურება არ გვეყოფოდა და ახლა ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის (მეცნიერების ტაძრის) ყოფილი „სახელოვანი“ რექტორის, ხუბუხას ნაცვლად მოვალეობის შესრულება დაევალა ვინმე კვიციანს, რომელიც 1995-1997 წლებში იყო გაერთიანებული მეთოდისტური ეკლესიის დახმარების კომიტეტის (ამქორი) მისიის ხელმძღვანელის მოადგილე და ხელმძღვანელის მოვალეობის შემსრულებელი საქართველოში.

ქართველო ერო, შენთვის მომინდვია განსჯა. მე უდიდეს პატივს მივაგებ ჩვენს სახელოვან, ღვანდამოსილ ერის კორიფეებს: მუსხელიშვილს, ჯავახიშვილს, ილია ვეკუას, ევგენი ხარაძეს, რომლებიც დღეს, ალბათ, საფლავში ტრიალებენ, დღევანდელი რეალობიდან გამომდინარე. მე ვუერთდები ყველა იმ პატივდებულ პროფესორ-მასწავლებელს, რომელთაც გული შესტკივით ფაქტობრივ მდგომარეობაზე. მე მოვუწოდებ სრულიად საქართველოს, ყველამ აღიმაღლოს ხმა აღნიშნულ უკეთუბებათა წინააღმდეგ. მოვუწოდებ საქართველოს საპატრიარქოს, გეყობათ ამდენი ლოიალობა, თქ-

ვით ბოლოს და ბოლოს ღვთისაღმსახურებელი, პრინციპული სიტყვა, ერი ელოდება თქვენგან მას. ეკლესიის სიტყვა აღმატებულია, გეყობათ უკიდურესო დუმილი. „მორჩილება ჯარ-არს ღმერთისა, უფროსის, ვიდრე კაცისა“ (საქმე მოც. 5-29).

სახელმწიფო უნივერსიტეტი არის ფლაგმანი უმაღლეს სასწავლებელთა, ტაძარი, სადაც აღიზარდნენ სახელოვანი მამულიშვილები; მის კედლებში ირწმუნოდა მეცნიერების აკვანი, მის კედლებში იწრთობდა ქართველი ჭეშმარიტი მამულიშვილი, რომელიც ერის ღირსებას, სულს განსხვავებულ ამპლუაში წარმოადგინდნენ; განსხვავებული ფორმით, განსხვავებული დოზით, სულიერად ამაღლებულნი შენობასაც კი მოკრძალებით შეავლებდნენ თვალს.

უნივერსიტეტი ქვაკუთხედია სინონიმისა, ჭეშმარიტებისა, რწმენისა (თუმცა და დღეს მის კედლებში აღზრდილთა ჩარეცხილებად მოაზრებენ მავანნი), უნივერსიტეტის არსებობიდან ხუბუხადე მესაჭენი იყვნენ მეცნიერები, რომელთა სახელის ხსენებაზე უდიდესი მოკრძალების გრძნობა გვეუფლება თითოეულ ჩვენგანს. დღეს კი

სასაცილოა, სატირალი რომ არ იყოს, უნივერსიტეტის რექტორად გვევლინება სექტანტი, რომელსაც უნდა ვანდოთ მომავალი თაობის ბედი. ეს უკვე ზღვარს გადასული მკრეხელობაა!

ნუთუ ასე ღრმად გვიძინავს და ვერ ვაცნობიერებთ, საით მივექანებით? თუმცადა უფაღმა მაქსიმალურად უნდა შეგვიჩვენოს, რათა თითოეულ ჩვენგანში წარმოჩინდეს, ვისი ვართ, უფლისა თუ ბარბასი. მე ვურჩევდი კვიციანს, კარგად დაფიქრდეს, ვისი სავარძელი უნდა დაიკავოს, გაათვითცნობიეროს, შეძლებს კი ამ მძიმე ჯვრის ღირსეულად ტარებას. და თუ ეს არ აღსრულდა, ჩვენ უნდა ჩავთვალოთ, რომ აქედან იწყება ახალგაზრდების სულიერი გადაგვარება.

— თქვენ მიიჩნევთ, რომ ეკლესიამ თავისი სიტყვა უნდა თქვას ამ შემთხვევაში? — დიას, ერის საჭირობოტო საკითხებში წამყვანი როლი ეკლესიას ეგვიბს. დაგმეთ პრეზიდენტისა და „თავისუფლების ინსტიტუტის“ ღვთისმგმობელი ერთობლივი ქმედებები. შეგახსენებთ: „ამინ ბეჭეჭიტი თქვენი, უმოლ-ხინეს იყოს ქუჩაყანა იგი სოლომონსა და გომორისა დღეს მას სასჯელოსა, ვიდრე ძალაჲ ძალაჲ იგი“ (მთ. 10-15).

განუგებებთ, ჩემო მრავალტანჯულო ერო. ქართველი ყოველთვის უმკლავდებოდა ყოველგვარ განსაცდელს. მტერსაც იგერიებდა და ხნულსაც ავლებდა. ანტიქრისტე საქართველოში ტახტს ვერ დაიდგამს (თავს ნუ იწუგებოდა ქართველი ჭეშმარიტი მამულიშვილი, რომელიც ერის ღირსებას, სულს განსხვავებულ ამპლუაში წარმოადგინდნენ; განსხვავებული ფორმით, განსხვავებული დოზით, სულიერად ამაღლებულნი შენობასაც კი მოკრძალებით შეავლებდნენ თვალს).

უნივერსიტეტი ქვაკუთხედია სინონიმისა, ჭეშმარიტებისა, რწმენისა (თუმცა და დღეს მის კედლებში აღზრდილთა ჩარეცხილებად მოაზრებენ მავანნი), უნივერსიტეტის არსებობიდან ხუბუხადე მესაჭენი იყვნენ მეცნიერები, რომელთა სახელის ხსენებაზე უდიდესი მოკრძალების გრძნობა გვეუფლება თითოეულ ჩვენგანს. დღეს კი

ესაუბრა სოფო ბაქაშვილი

თბილისის სასახლეში უნივერსიტეტს საქტანტი რექტორი კვიციანი

პრემიერ-მინისტრ სააკაშვილს თავშეპირარტყმული პრეზიდენტი დასჭირდება

ბოლო დროს ხშირად საუბრობენ მიხეილ სააკაშვილის შესახებ გაპრემიერებაზე 2013 წლის შემდეგ. ეს ეჭვი უფრო გამაფრთხილებელია, რაც ახალი კონსტიტუციის დეტალები გახდა ცნობილი. შეიძლება ითქვას, რომ ახალი კონსტიტუცია მიხეილ სააკაშვილმა საკუთარ თავზე მოიგო. ვიხილავთ თუ არა სააკაშვილს პრემიერ-მინისტრად, დავით ბაქრაძეს კი — პრეზიდენტის რანგში და რამდენად მნიშვნელოვანია საქართველოში აშშ-ის ყოფილი სახელმწიფო მდივნის, კონდოლიზა რაისის მორიგი ვიზიტი, ამ თემებზე პოლიტოლოგ ჰამლეტ ჭიბაშვილს ვესაუბრეთ.

ნამდებობას. აბა, შეხედეთ მისი მინისტრებიდან, გარდა ერთისა (გვულისხმობ ვანო მერაბიშვილს, რომელსაც პრეზიდენტი ენდობა, მაგრამ ის ჩუმად და თავის საქმეს აკეთებს), რომელიმე რამეს ნარმოადგენს? მერაბიშვილი გინახავთ სადმე ტელევიზიებში ანდა პრესაში ყელყელაობდეს, როგორც დანარჩენი მინისტრები? ვითომ თავშიარტყმულივით ჩუმად, მაგრამ ის ყველაზე კარგად ასრულებს თავის საქმეს. დანარჩენები კი ეკრანებზე ჩანან, მაგრამ სრულიად უზადრუკ შთაბეჭდილებას ტოვებენ. განსაკუთრებით

— ბატონო ჰამლეტ, რამდენად მნიშვნელოვანია საქართველოსთვის აშშ-ის ყოფილი სახელმწიფო მდივნის, კონდოლიზა რაისის ვიზიტი?

— კონდოლიზა რაისმა კონფერენციის ფარგლებში რამდენიმე ქვეყანა მოინახულა, მათ შორის საქართველო. ამბობდნენ, რომ მიხეილ გორბაჩოვიც უნდა ჩამოსულიყო საქართველოში, მაგრამ, როგორც ჩანს, გორბაჩოვმა უარი განაცხადა. რაისისა და იმ ადამიანების ჩამოსვლა, რომლებიც მასთან ერთად იმყოფებოდნენ, ძველსა და ახლს არანაირი მნიშვნელობა არ აქვს. ესაა ამერიკელთა ჯგუფი, რომელიც დაახლოებულია დიდი რანგის პოლიტიკოსებთან, მაგრამ, ჩემი აზრით, მათ რამე მნიშვნელოვანი გავლენის მოხდენა არ შეუძლიათ ამერიკის დღევანდელ ადმინისტრაციას; მითუმეტეს კონდოლიზა რაისის, რომელიც ძველი ადმინისტრაციის ერთ-ერთ ქორადაა მჩიწეული. არა მგონია, დღევანდელი ხელისუფლება რაისის რამე რწევას სიხარულით შეხვდეს. ის იქნება ის შემთხვევა, რომლის დროსაც რაისის გარემოცვა კიდევ გამოხატავს საქართველოს მიმართ სიმპათიას და თანადგომას. ამას ხშირად აკეთებენ როგორც რესპუბლიკელები, ისე დემოკრატები, განსაკუთრებით ხშირად კი საქართველოს მიერ დაქირავებული მაკინი, რომელიც ასეთ განცხადებებს მართო სიყვარულით არ გააკეთებს, მას ამკარად აქვს რაღაც სხვა დანტერესება. გაიხსენოთ თუნდაც შემთხვევა, როდესაც კაცი თავქუდმოგლეჯილი და პირზე ქაფმომდგარი ამტკიცებდა, რომ საქართველო ისეთი ქვეყანაა, სააკაშვილის ხელში რუსებმა კი ქართველებს უნდა მიბაძინო. თურმე იმისთვის, რომ რუსეთმა განვითარებული სახელმწიფო შექმნას, ისეთივე უნდა გახდეს, როგორც „მიმლენდი“, ანუ მიშას სახელმწიფო.

ჰამლეტ ჭიბაშვილი: ადამიანი, როგორც ისა კლიჩაა სელისუფლებაზე შეხვაკაბული, როგორც სააკაშვილი, ასე ადვილად დათმობს კალაუფლებას?

ეტაპზე არავითარი მნიშვნელობა არ ჰქონდა ახალი კონსტიტუციის მიღებას. ჯერ ერთი, ძველი კონსტიტუცია 1995 წელსაა მიღებული და კონსტიტუციები ასე სწრაფად არ იცვლება. მეორეც, რაც მთავარია, კონსტიტუციაში უნდა ჩაინეროს, რისგან შედგება, რას ნარმოადგენს საქართველო. არის ის ფედერალური მოწყობის, უნიტარული მოწყობისა და ასე შემდეგ. ძველ კონსტიტუციაში ეს არ ჩაინერა, რადგან ფაქტობრივად დაკარგული იყო. ამდენად, ჩანერეს, რომ ეს გამოტოვებული ადგილები შეივსება მაშინ, როცა საქართველოს იურისდიქცია აღსდგება ამ ტერიტორიებზე. მიმჩნია, რომ ანალოგიურის ან, თუნდაც სხვა სიტყვებით, იმავეს ჩანერა დიდი სისულელეა.

— არსებობს თუ არა ამ პროცესების ხელისშემშლელი ფაქტორი?

— ამას ხელი ერთადერთმა რამემ შეიძლება შეუშალოს. ესაა ოპოზიციური მოძრაობა და გამოფიხილებული ქართული საზოგადოება. სამწუხაროდ, დღეს საქართველოში არც ერთი აღარაა. ამ ხელი-სულელებმა მოქრამეგით, დაშინებით შეძლო არა მარტო ხალხის გადაბირება, არამედ ოპოზიციის მოსყიდვა, რაც ძალიან სახიფათოა. ამდენად, მე ვერ ვხედავ გამოსავალს, როგორ შეიძლება ამ კაცის ხელისუფლებისგან ჩამოშორება. თანაც ეს კაცი სრულიად ახალგაზრდაა. რა ასაკშიც ის დაასრულებს თავის საბრუნავს პრობლემას საერთო, თითქმის მთელ მსოფლიოში პოლიტიკოსები იმ ასაკში იწყებენ აქტიური პოლიტიკური კარიერის შექმნას. ადამიანი, რომელიც ისე ძალიანაა ხელისუფლებაზე შეყვარებული, როგორც სააკაშვილი (რომელსაც თავი უკვე იმპერატორად წარმოუდგენია), ასე ადვილად დათმობს ძალაუფლებას?

სოფლის მეურნეობის მინისტრი, რომ აღარაფერი ვთქვა ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს ახალ მინისტრზე, ქალბატონ ვერა ქობალიაზე. ეს ადამიანები უსუსური, ყოვლად გაუნათლებელი პროფესიონალები არიან. სააკაშვილს არ სურს თავის გარშემო გავლენიანი, კომპეტენტური და პროფესიონალი ადამიანები ჰყავდეს, რადგან პროფესიონალი კითხვას შეუძრუნებს. რამდენად პროფესიონალი იყო, ვერ გეტყვით, ისიც თინეიჯერული ასაკის გახლდათ, გეგა მგალობლობილის გვულისხმობ, მაგრამ სიტყვა რომ შეუბრუნა, როგორც ამბობდნენ, მობილური ტელეფონი მიიღო სახეში. სააკაშვილი არაა ის პიროვნება, რომელიც აიტანს შენიშვნას ან თუნდაც მარტო ხალხის მოსყიდვას. მას სჭირდება თავშეპირარტყმული, აბსოლუტურად უსახო და უპანო პრეზიდენტი.

— ალბათ, განსაკუთრებით „მისაბაძი“ მას შემდეგ გახდა, რაც უცხოური ინვესტიციებიც კი აღარ შემოდის...

— მაკინის აბსოლუტურად არ აინტერესებს, შემოვა თუ არა საქართველოში ინვესტიციები. მას ფეხებზე ჰკიდია საქართველო და ქართველები. უპირველეს ყოვლისა, აინტერესებს პატივცემული მიხეილის ბედი, რადგან მიხეილი და მაკინი სხვა მხრივაც ჩახუტებული არიან ერთმანეთთან.

— ვინ შეიძლება მომავალ პრეზიდენტად ვივარაუდოთ?

— პრეზიდენტის როლში, ალბათ, უნდა ვიხილოთ ისეთი პიროვნება, როგორც არის არც წყალი და არც ღვინო — დავით ბაქრაძე. ეს არის აბსოლუტურად დეგრადირებული პიროვნება, რომელსაც თავის სულელად შეუძლია მოერგოს ყველა ბოთლს. ბაქრაძეზე ყველაზე მოძებნა ძნელია. დღევანდელი გადასახედიდან სააკაშვილისთვის ნარმოუდგენელი და მიუღებელი იქნება ის, რომ პრეზიდენტად იყოს ისეთი გავლენიანი პიროვნება, რომელსაც პირადი მე, ამბიცია აქვს. მას სჭირდება ისეთი ადამიანი, რომელსაც არანაირი ამბიცია არ გააჩნია, აბსოლუტურად არაფერს ნარმოადგენს და, უზრაოდ, დაიკავებს თავ-

— თქვენს აზრით, რამდენად ახლოა საქართველო სააკაშვილისგან?

— საქართველო სააკაშვილისგან იმდენად ახლოა, რამდენად ახლოა სააკაშვილი თავისგან. ადამიანი, რომელიც ასე ადვილად დათმობს ძალაუფლებას, ისეთივე ადვილად დათმობს თავს. ადამიანი, რომელიც ასე ადვილად დათმობს თავს, ისეთივე ადვილად დათმობს თავს. ადამიანი, რომელიც ასე ადვილად დათმობს თავს, ისეთივე ადვილად დათმობს თავს.

— თქვენს აზრით, რამდენად ახლოა საქართველო სააკაშვილისგან?

— საქართველო სააკაშვილისგან იმდენად ახლოა, რამდენად ახლოა სააკაშვილი თავისგან. ადამიანი, რომელიც ასე ადვილად დათმობს ძალაუფლებას, ისეთივე ადვილად დათმობს თავს. ადამიანი, რომელიც ასე ადვილად დათმობს თავს, ისეთივე ადვილად დათმობს თავს. ადამიანი, რომელიც ასე ადვილად დათმობს თავს, ისეთივე ადვილად დათმობს თავს.

მადონაზაზანი

მიხეილ სააკაშვილი, საქართველოს პრეზიდენტი:

ყველაზე უფრო კარგი, ადვილი ფრწე არის მაშინ, როცა მფრინავი დაუჭერს გემოს, როცა დამოუკიდებლად ხდება მართვა თვითმფრინავის, როდესაც ბუნებრივი მდგომარეობა აქვს თვითმფრინავს, შეგიძლია, გაუშვა ხელი და სწორ მიმართულებას აიღებს. თავისით მიგიყვანს ადგილზე და იქ პატარა კორექტირებით თვითონ დაგვსამს მინაზე. ზუსტად ასეა სახელმწიფოსა და საზოგადოების მართვა.

„ასავალ-დასავალი“

ედუარდ შევარდნაძე, ექსპრეზიდენტი:

1972 წლიდან პირველი პირი ვარ, მანამდე 7 წელი მინისტრი ვიყავი, სხვადასხვა ხელმძღვანელ თანამდებობებზე ვმუშაობდი. ხომ არ დაებრუნდებოდა?

„ასავალ-დასავალი“

შალვა ნათელაშვილი, ლეიბორისტული პარტიის ლიდერი:

საკაშვილი თავის შვილს ამერიკულ აკადემიაში ასწავლის და 20-ათასდოლარიან ქირას უხდის, ჩვენს ბავშვებს კი კულინარებად და ოფიცინტებად ამზადებს!

„ასავალ-დასავალი“

ლევან ბაგდასიანი, რესპუბლიკური პარტიის ერთ-ერთი ლიდერი:

მიშა მიხვდა, რომ ამერიკის მხარდაჭერის იმედი აღარ უნდა ჰქონდეს, ამიტომაც დაიწყო ხაფისი ძებნა. ამჯერად ამ ხაფისს ჰქვია კონფედერაცია. დავუშვათ, ჩვენ სულელები ვართ და სააკაშვილს შევატრევი-ნეთ ქვეყანა კონფედერაციაში, განა აზერბაიჯანელები და თურქებიც სულელები არიან, რომ თავიანთი სუვერენიტეტის ნაწილი დათმონ?

„ყველა სიახლე“

ნინო ბურჯანაძე, „დემოკრატიული მოძრაობა — ერთიანი საქართველოს“ ლიდერი:

ალევეს მთელი თავისი ინტელექტისა და დიპლომატიის მობილიზება დასჭირდა, რომ მოკური გამოემეტყველებოდა როგორმე დაეფარა. ასე არ იქცევა ნორმალური ადამიანი, მაგრამ აღარავინ აქცევს ყურადღებას სააკაშვილის გამოხდომებს. რა კონფედერაციაზე ლაპარაკობს, ამას პრეზიდენტს ვინ ჰკითხავს? ასეთი საკითხები საერთო-სახალხო რეფერენდუმით უნდა გადაწყდეს.

„ყველა სიახლე“

ელიზბარ ჯაველიძე, აკადემიკოსი:

მაშინ, როდესაც აქ ჩვენი სისხლისა და ხორცის კენესა-გოდება ცას სწვდებოდა, ოპოზიციის ლიდერთა უმრავლესობა აჭარის პლაჟებზე ძვლებს იმაგრებდა და ტყავს იმუქებდა!

„ასავალ-დასავალი“

შალვა ნათელაშვილი, ადვოკატი:

როდესაც პატიმრები ითხოვენ სახარებას, მათ ეუბნებიან, სახარებას არ მოცემთ, მაგრამ მოცემთ „საიდუმლო სირობას“ და წაიკითხეთო! ერთ-ერთმა პატიმარმა ამაზე გამოთქვა პროტესტი, რის გამოც იგი ყველა პატიმრის დასახარად სცემეს და ახლაც კარცერშია ჩაჯდებული.

„ასავალ-დასავალი“

თინათინ ჩიქვაშვილი, ყოფილი თავდაცვის მინისტრი:

მე გადამცენ აფხაზურ მხარეს? ვინ უნდა გადამცეს აფხაზეთს? აფხაზებმა რაც დააშავეს, იმაზე ავონ პასუხი. ჯერ ერთი, რომ ეგენი აფხაზები არ არიან, თვითონ უნდათ აფხაზობა, თორემ ეთნიკური ქართველები არიან.

„ყველა სიახლე“

— საქართველოსთვის ამ

ესაუბრა ლილი მირიქაძე

ლალი გელაშვილი: თუ 15 სექტემბერამდე არ მოგვხვდება, პროტესტის ნიშნად მერიასთან დავინვაზით თავს

თბილისის მერის გადაწყვეტილებით, დედაქალაქში გარევაჭრობა აიკრძალა. მიუხედავად იმისა, რომ გარემოვაჭრეებს მერია დახურულ ბაზრებში გადაყვანას სთავაზობს და წლის ბოლომდე გადასახადზე შეღავათების დაწესებასაც პირდება, ისინი ბაზრებში შესვლაზე მაინც უარს აცხადებენ. მათი თქმით, გადასახადი იმდენად მაღალია, რომ ახალი წლიდან მის გადახდას ვერ შეძლებენ.

გარემოვაჭრეები საკუთარი ოჯახების გადარჩენისთვის იბრძვიან; სოციალურად დაუცველი ამ მოქალაქეებისთვის ერთადერთი შემოსავლის წყარო მათი ჯოჯოხეთური შრომაა, ხელისუფლება კი ცდილობს, მათ ეს ერთადერთი საარსებო წყაროც წაართვას საკუთარი კორუფციული ინტერესების დასაკმაყოფილებლად. გარევაჭრობის აკრძალვის მიზანი სწორედ ისაა, რომ ეს ბიზნესი ათათასობით ადამიანის ნაცვლად ნაცემოდ რაობის ერთგული რამდენიმე საქმოსნის ხელში აღმოჩნდეს.

არავინ ამბობს, რომ გარევაჭრობა მონეტარულია. სანიტარული და ვიზუალური თვალსაზრისით, საჭიროა მიმდებარე ტერიტორიაზე მცხოვრები ადამიანების ინტერესების დაცვა. მაგრამ ეს ისე უნდა გაკეთდეს, რომ გარემოვაჭრეების სასიცოცხლო ინტერესები არ შეილახოს და მათ მონეტარულ პირობებში ვაჭრობის უფლება შევინდოთ.

გარემოვაჭრეების ბრძოლა უფრო ორგანიზებული და წარმატებული რომ გამხდარიყო, გადაწყვიტეს საკუთარი პროფესიული კავშირი „გარემოვაჭრეთა პროფესიული ლიგა“ ჩამოეყალიბებინათ. ეს ჯგუფი იმ ადამიანებისგან შედგება, რომლებიც ამ სფეროში საქმიანობენ. თუ გარემოვაჭრეები კვლავაც აქტიურად იბრძობენ თავიანთი ინტერესების დასაცავად, მაშინ ხელისუფლება ვერ გაბედავს მათ დაჩაგვრას.

ამ ეტაპზე გარემოვაჭრეები თბილისის საკრებულოსგან გარევაჭრობის რეგულირების შესახებ სამართლებრივი აქტის მიღებას მოითხოვენ, რო-

მელიც მათ ოპოზიციური პარტიების წარმომადგენლებთან ერთად ხუთ პუნქტად ჩამოაყალიბეს. პროექტის ინიციატორები ამბობენ, რომ ამ აქტმა უნდა შეცვალოს ძველი, 2006 წლის თბილისის საკრებულოს გადაწყვეტილება.

თბილისის საკრებულოს 2006 წლის 29 დეკემბრის გადაწყვეტილებით, „დედაქალაქში გარევაჭრობად მიჩნეულ იქნეს ქალაქის ქუჩებზე, მოედნებსა და ტროტუარებზე, ასევე დასასვენებელ ადგილებში, მცირე სტაციონარული არქიტექტურული ფორმებიდან და არასტაციონარული კონსტრუქციებიდან ვაჭრობა“. გარდა ამისა, გადაწყვეტილებაში წერია, რომ საზოგადოებრივ ადგილებში გარევაჭრობისთვის განკუთვნილი ადგილები მოეწყოს ისე, რომ არ დაამახინჯონ ქალაქის იერსახე, ვაჭრობა განხორციელდეს მოქმედი სანიტარულ-ჰიგიენური მოთხოვნების, სხვა ნორმებისა და ნუსხების დაცვით.

„ვაჭრობისათვის დასაშვებად იქნეს მიჩნეული ყველა სახის საქონელი, გარდა მედიკამენტებისა, მომწამლეკი ნივთიერებებისა და სახლის პირობებში დამზადებული კონსერვირებული პროდუქტებისა. მალფუჭებადი პროდუქტებისათვის აუცილებელია მაცივრის გამოყენება“, — წერია პროექტის მეორე პუნქტში. ასევე, გარევაჭრობისთვის ნებართვა უნდა გაიცეს უსასყიდლოდ იმ პირებისთვის, ვინც 2010 წლის 10 აგვისტომდე იყო დაკავებული ამ საქმით. ერთ პირზე დროებით სარგებლობაში გადასაცემი მიწის ნაკვეთი, პროექტის მიხედვით, უნდა განისაზღვროს 2 კვადრატული მეტრის ოდენობით, ზოლო მოსაკრებელი ერთ კვად-

რატულ მეტრზე — 1 ლარის ოდენობით დღე-ღამეში.

ახლა კი ასობით გარემოვაჭრე დარბიეს, გაუნადგურეს საგაჭრო საქონელი. ისინი საპროტესტო აქციების შეწყვეტას მანამ არ აპირებენ, სანამ მათი მოთხოვნები არ დაკმაყოფილდება და არ მიიღებენ გარევაჭრობის ნებართვას. კონსერვატიული პარტიის წარმომადგენლების აზრით, გარემოვაჭრეების მოთხოვნები სამართლიანია და ხელისუფლება მათ არაადამიანურად ექცევა, რადგან სხვაგან არსებობს სახსარის პოვნისა და სამუშაოს შოვნის საშუალება არ აქვთ.

რაც შეეხება მერიის მიერ ბაზრებში შეთავაზებულ საგაჭრო ადგილებს, ისინი იქ შესვლას არ აპირებენ იმ მოტივით, რომ კლიენტი ბაზრებში ცოტაა, გადასახადი კი — მაღალი; თანაც ეეჭვებათ, კონკურენცია გაუწიონ ბაზრის მოვაჭრეებს. ბაზარში თავის დასამკვიდრებლად მათ რამდენიმე ათასი ლარი დასჭირდებათ. ეს თანხა კი არც ერთ მათგანს არ აქვს.

ნებართვის არქონა გარემოვაჭრისთვის 20-დან 50 ლა-

რამდე ჯარიმის ტოლია და გარდა ამისა, მას პროდუქტსაც ჩამოართმევენ. მართალია, კანონი იანეროდან ამოქმედდება, მაგრამ გარემოვაჭრეებს უკვე პოლიციასთან ბრძოლით უნებთ ქუჩაში დგომა და საარსებო მიწიშემოს მოპოვება. მათი თქმით, ისინი დღეში საშუალოდ 5 ლარს შოულობენ, ქუჩაში ვაჭრობა მათთვის პურის ფულის მოპოვების საშუალებაა და არა მომგებიანი ბიზნესი. გარემოვაჭრეებისთვის ამ ერთადერთი გზის მოჭრა, ჩვენი მოსახლეობის უდიდეს ნაწილს ლამის ულუკმაპუროდ დატოვებს.

ჩვენს ქვეყანაში გარევაჭრობა იმ ფორმით, რომელიც დღესდღეობითაა, ადამიანებისთვის თვითგადარჩენის იძულებითი ფორმაა. ეს იმიტომ, რომ უფლები, რომ ხელი-სუფლება არ ქმნის მიწიშემოს სოციალურ გარანტიებსაც კი და არ ზრუნავს მოქალაქეთა დასაქმებაზე. პირიქით, ცდილობს, ამ ადამიანებს ერთადერთი საარსებო წყარო წაართვას. სააკაშვილის რეჟიმის პრობლემების მოგვარების საბაბით ადამიანის ჯგუ-

ფებზე ზღვარგადასული ძაბადობა სწვევია, რომელიც ყოველთვის ყველაზე სუსტი ბიდან იწყება. დღესდღეობით ისინი ასეთებად გარე მოვაჭრეებს მიიჩნევენ. ასე იყო, როცა „ვარდების რევოლუციის“ შემდეგ პირველი არჩევნები ჩატარდა, ისევე, როგორც 2008 წლის არჩევნებისა და ომის შემდგომ. ხელი-სუფლება როგორც კი ჩათვლიდა, რომ „თავი ქუდში შკონდა“, საზოგადოებაზე ძალადობას გარე მოვაჭრეებით იწყებდა. დღეს უკვე უფრო ორგანიზებულ შეტევაზეა საუბარი, არსებული რეჟიმი ამ საკითხით უფრო მეტადაა დაინტერესებული.

ხელისუფლებამ გადაწყვიტა, არათუ მონეტარული გარევაჭრობა, არამედ ამ საქმიანობის უფლება წაართვას ვაჭრეებზე უკვე ადამიანებს. კანონპროექტი გულისხმობს გამგებებისთვის გარევაჭრობის ნებართვის გაცემის უფლების მინიჭებას აუქციონის ჩატარების გზით, რომელშიც ის გაიმარჯვებს, ვინც ყველაზე დიდ თანხას გადაიხდის. საქართველოში აუქციონებზე ვინც „იმარჯვებს“, ყველა კარგად ვიცით. აქედან გამომდინარე, გარევაჭრობის ნებართვა რაიონების მიხედვით ხელისუფლებასთან დაახლოებული პირების ხელში აღმოჩნდება, რომლებიც შემდეგ აუქციონზე გადახდილ თანხაზე აპელირებით თითოეულ გარემოვაჭრეს, მათი საქმიანობის გაგრძელების უფლების სანაცვლოდ, მაღალ საფასურს მოსთხოვენ. ამ თანხას კი გარევაჭრობით დაკავებულ ადამიანთა უმრავლესობა ვერ გადაიხდის და, შესაბამისად, ისინი არსებობის ერთადერთი წყაროს გარეშე დარჩებიან. ეს ბიზნესმენები კი უკვე საკუთარ თანამშრომლებს დაასაქმებენ.

ლალი გელაშვილი, გარემოვაჭრე, „გარემოვაჭრეთა პროფესიული ლიგის“ თანათარგმნელი

— 2006 წლის ბრძანებულებით გარევაჭრობა აიკრძალა, თუმცა მერე გიგი უგულავამ ისევ დაუშვა. არჩევნების წინა პერიოდში ჩვენთან მოდიოდნენ „ნაციონალები“ და გვიპირდებოდნენ, რომ, თუკი არჩევნებში ხმას გიგი უგულავას მივცემდით, კარგ პირობებს შეგვიქმნიდნენ და უკეთეს ადგილებში დაგვასაქმებდნენ. არჩევნებიდან სულ ცოტა ხნის შემდეგ, 10 აგვისტოს ლამის, თავს დაგვესხნენ და გავინადგურეს შენახული საქონელი. უამრავი გაჭირვებული ადამიანის ბედია დამოკიდებული ვაჭრობაზე. ზოგს ონკოლოგიური ავადმყოფი შვილი ან სხვა, ზოგს — მცირეწლოვანი ბავშვები და ოჯახი შესანახი. ამათ კი უნდათ, ეს ერთადერთი საარსებო მიწიშემოს გამომგაცვალონ ხელშიდან.

სანაცვლოდ ბაზარში შესვლას გვთავაზობენ, რომელიც მართალია, ნაწილი გარემოვაჭრეებისა, ვისაც უფრო ძვირადღირებული საქონელი აქვს, შეეძება ამ ბაზარში, მაგრამ დავრჩით 15 ქალი, ვისაც არ გვაქვს გადასახადის გადახდის საშუალება. ის ფაქტი, თითქოს ხელისუფლება იანტერამდე ათავისუფლებს გარე-

მოვაჭრეებს ბაზარში გადასახადისგან, სიმართლეს არ შეესაბამება. აქ ისეთებიც არიან, მართო მზესუმზირასა და მინის თხილს რომ ყიდდა. ასეთი ადამიანები ბაზარში როგორ უნდა შევიდნენ?

თუ 15 სექტემბრამდე არ მოგვხვდავენ, პროტესტის ნიშნად მერიასთან დავინვაზით თავს. გაჭირვებული ადამიანების ცოდვით როგორ ისვენებენ პრეზიდენტი და მისი გარემოცვა?! ნუთუ არ შეეძლოთ იმ გარემოვაჭრეებისთვის და ლტოლვილებისთვის ცოტადენი კომპენსაცია მიეცათ. ბაზრის კონკურენციას ჩვენნაირები ვერ გაუძლებენ. მინიმუმ 20.000 ლარის საქონელი რომ მაინც გვეკონდეს, მაშინ კიდევ შეიძლება, მაგრამ როგორ შევიდეთ, როცა კაპიკებზე ვვაჭრობთ? ხანდახან ნასესხები 50 ლარით მაყიდია გასაყიდი პროდუქტი.

ის ადამიანი, რომელიც გარეთ ზის, ბეზარში ვერ დამკვიდრდება, ეს ყველა იცის. ბევრჯერ თოვლიმ ვმდგარვარ, ფეხებგაყინული, იმის გამო, რომ ოჯახში რამე შეშეშტანა. გადასახადი 3-4 ლარამდე რომ იყოს, გადავიხდით, მაგრამ უფრო მეტის გადახდის საშუალება არ გვაქვს. მთავრობას არ აქვს იმის უფლება, რომ გარემოვაჭრეს თავის რჩენის ყველანაირი საშუალება წაართვას. ხომ გამოვვიყენეს, ხმა მიგაცემინეს, ახლა, რასაც დაგვიპირდნენ, შეგვირდებიან. ჩვენ ასე არ გავჩერდებით, არავის უნდა ამბოხი და დაპირისპირება, მაგრამ ამათ კისერზე იქნება ჩვენი ცოდვა. ავდგებით და თავს დავინვაზით, პასუხი უგულავასა და სააკაშვილს მოეთხოვებათ. ძალად არ გვაგვებენ. მიგვიღონ, დაგველაპარაკონ. კარგებს რატომ გვიკეთებენ? ყველანაირ გზას გვისაბობენ იმისთვის, რომ პრობლემა ზედმეტი გართულების გარეშე მოგვარდეს. ასე თუ გაგრძელდა, იძულებულვართ გავგვიანო, რადიკალური ზომები მიგმართოთ.

რად უნდათ საკუთარ ქვეყანაში ჩვენნაირი ხალხის დანიშნვა და შევიწროება, ისედაც გაჭირვებული ხალხი გართო?! ისე გვიკეთებენ, რომ ულუკმაპუროდ დაეჩრებიან. ესაა ქვეყანა, რომელზეც ასე ალტერნატივით საუბრობს უცხოური მედია? არ მინდა ისეთი ხელი-სუფლება, რომელიც, საკუთარი ქვეყნის მოსახლეობის გარდა, ყველაფერზე ფიქრობს.

ზურაბ შალაშვილი, გარემოვაჭრე

— მეტრო „მარჯანიშვილთან“ ტანსაცმლით ვვაჭრობდი. როცა გავითხრეს, ბაზარში შედიოთ, ავდექი და შევედი, მაგრამ გადასახადი ვერ გადავიხადე და ისევ გარეთ, უშუალოდ, მომიწია დარჩენა. 2-3 ლარი რომ იყოს გადასახადი, კიდევ გადავიხდიდი, მაგრამ 7 ლარს ხანდახან მთელი დღე ვერ ვვაჭრობ. ამ მთავრობამ ჯერ ჩვენ დაგვანიშნა, მერე — ლტოლვილები; ცოტახანში, ალბათ, ყველას დაერევიან. ვეცდები, ჩემი უფლებები დავიცვა, არ მივცემ ხელისუფლებას იმის უფლებას, მე და ჩემს ოჯახს შიმშილით ამოგვხადოს სული.

ლილი მიროტაძა

პროკავშირი 23 მილიონს აღარ მოგვყავს

საქართველოსთვის განსაზღვრული 4-მილიარდიანი დახმარების ფარგლებში გამოყოფილი მორიგი 23 მილიონი ევროს ტრანში შესაძლოა ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა მინისტრის — კობა სუბელიანის მიზნით შეფერხდეს.

კომპაქტური ჩასახლების ადგილებიდან დევნილების მასობრივი გამოსახლების პრობლემის მოსაგვარებლად რესპუბლიკურმა პარტიამ საქართველოში აკრედიტებული დიპლომატიური კორპუსის წარმომადგენლებს, მათ შორის ევროკომისიის დელეგაციის ხელმძღვანელ პერ ეკლონდს მიმართა და გარკვეული მასალებიც წარუდგინა. ეკლონდმა საქართველოს პრემიერ-მინისტრ ნიკა გილაურთან შეხვედრა მოითხოვა და მკაცრი გაფრთხილება მისცა: თუ დევნილების მიმართ მსგავს პოლიტიკას განაგრძობთ, 23-მილიონიან ტრანშს ვერ მიიღებთ.

გაიყოს მონეტრი საინისტრო

„ქრისტიან-დემოკრატებს“ შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო აღარ მოსწონთ და ირწმუნებიან, რომ ის ორ დამოუკიდებელ უწყებად — ჯანდაცვისა და ოჯახის დასაქმებისა და სოციალური დაცვის სამინისტროებად უნდა გაიყოს.

საკითხით განსაკუთრებით აღმწოთებული დეპუტატი მაგდა ანიკაშვილი აცხადებს, რომ ეს გიგანტური უწყება ხელოვნურად არის შექმნილი და არაფექტურად ცდილობს, სრულიად განსხვავებული სფეროების მართვას. ჯანდაცვის სფეროს დღევანდელ დაკნინებულ ყოფასა და უზადრუკ დაფინანსებას მონეტრი სამინისტროს ორად გაყოფა უშველის — დაფინანსებაც გაიზრდება და პროგრამების ეფექტურობაც ამაღელდება. ოჯახის დასაქმებისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს შექმნა კი ქვეყნისთვის სასიცოცხლო მნიშვნელობის საკითხი ყოფილა.

მანანა ნიკოლაიშვილი

მანანა ნიკოლაიშვილი, „განათლების ლიგის“ პრეზიდენტი, ექსპერტი:

ხელისუფლება იმაშია დამნაშავე, რომ აქამდე გააჩერა 200 არაკრედიტებული უნივერსიტეტი. 20000 სტუდენტი და ამდენივე არაფრისმომცემი დიპლომი არის ასეულობით მილიონი ლარის წყალში გადაყრა. დიპლომი, მილიონობით ლარია ამოქაჩული ხალხის ფიზიკური და ბევრი ახალგაზრდა ექვსი წლის მერე იგებს, რომ მის დიპლომს არავინ აღიარებს და ძალიან არ აქვს. თქვენ ეს ადვილი საქმე გგონიათ? ისედაც სავესტა ფსიქიატრიული ახალგაზრდებით.

„კვირის ქრონიკა“

ირაკლი მელაშვილი, „ეროვნული ფორუმის“ ერთ-ერთი ლიდერი:

დღეს ვადაძვნილი საპრეზიდენტო და საპარლამენტო არჩევნები, ვისაც შეიძლება აწყობდეს, ეს არის ვანო მერაბიშვილი... არჩევნების პერიოდში მთელი ძალაუფლება გადადის ვანო მერაბიშვილის ხელში. არსებული საარჩევნო კოდექსისა და გარემოს პირობებში მოიგებს მხოლოდ ის, ვისაც ვანო მერაბიშვილი დაუჭერს მხარს!..

„კვირის ქრონიკა“

ზურაბ ტყეშელაშვილი, „მრეწველების“ ერთ-ერთი ლიდერი:

მივიჩნევ, რომ უცხო ქვეყნის მოქალაქეს საქართველოს მოქალაქეობა გარკვეული დროით უნდა მიენიჭოს... დაუფლებელია პროცესების იმგვარი განვითარება, რომ ქართველები საკუთარ ქვეყანაში ეროვნულ უმცირესობად ვიცქეთ.

„ყველა სიახლე“

გურბაზ სანიკიძე, „ეროვნული ფორუმის“ ლიდერი:

რისი გეგმაცაა, ქართველებო?! საქმელი აღარ გაქვთ, მინა ნაგარტვეს, ხელფასი აღარ გაქვთ, შვილებს ველარ ზრდით, მიცვალებულს ველარ მარხავთ და რიღას გეგმინათ, გამაგებინეთ?!

„ასავალ-დასავალი“

ირაკლი ალბასანი, „თავისუფალი დემოკრატების“ ლიდერი:

საკაპულის მმართველობის დროს საკონსტიტუციო ცვლილებების მთელი ლოგოკა მონობის იმას, რომ პრეზიდენტი ყოველთვის საკუთარი ინტერესების მიხედვით ირგებდა კონსტიტუციას.

„კვირის პალიტრა“

გიორგი გუშავა, ლეიბორისტული პარტიის ერთ-ერთი ლიდერი:

ნიგნების ქურდ გიორგი ხუბუას შემდეგ, უნივერსიტეტს ახლა უკვე ზაქიამია სექტანტი ალექსანდრე კვიციანი მართავს. სამარცხვინო ის არის, რომ უნივერსიტეტის აკადემიური საბჭო, რომელიც ქვეყნის ყველაზე თავისუფლად მოაზროვნე ხალხისგან უნდა შედგებოდეს, მზად არის, ხელისუფლებას ერთი თითის დაქვეყნება დაუნევეს და ნებისმიერი არჩევანი გაუპრავოს.

„კვირის პალიტრა“

გიორგი ბაჩიაშვილი, მწვანეთა პარტიის ლიდერი:

უცხოელები სანაგვეში და ფეკალიებში დასასვენებლად არ დადიან! იმ სასტუმროებისა და ბუღვარების მშენებლობას სააკაშვილს ურჩევნია, აჭარაში კანალიზაცია მოაწესრიგოს! რომელ მილიონ ტურისტზეა ლაპარაკი, როდესაც ბათუმიდან პირდაპირ ზღვაში 20 მილიონი კუბმეტრი საკანალიზაციო მასა ჩაედინება! ასევე, პრაქტიკულად, არ იფილტრება ქობულეთიდან ზღვაში ჩამავალი კანალიზაციის შიგთავსი, რომელზეც გურიის კანალიზაციაც არის მიბმული!

„ასავალ-დასავალი“

კონლიზ მიუზ «გადასაბღო»

ამ ახალი რუბრიკის არსი იმაში მდგომარეობს, რომ კვირის განმავლობაში მომხდარი მნიშვნელოვანი თუ უბრალოდ საინტერესო ფაქტების ობიექტური და სწორი ანალიზის საშუალებით, მიშას დავანახოთ სახელმწიფოში შექმნილი ვითარების რეალური სურათი, ხოლო მის თავგადაკლულ ფანებს „ფართოდ დახუჭული“ თვალები აფუხილოთ.

ვფიქრობთ, ახალი რუბრიკა „ვარდს გაეფურქნა კოკორი“ ყველაზე უკეთ ასახავს იმ მდგომარეობას, რომელშიც დღევანდელი ხელისუფლება და, აქედან გვიმდინარე, მთელი საქართველო იმყოფება. როცა სააკაშვილი თავის „ნაციონალურ ორკესტრთან“ ერთად გვიჩინებებს, „მარადიული გაფურქვინის პროცესში“ ვიმყოფებით, ქვეყანა უფსკრულით სინათლის სიჭრელით მიეჭანება.

მაგალითად: **ორშაბათს კონდოლიზაჲმ სააკაშვილი „გადასაბღო“.** სხვა რა შეიძლება ეწოდოს **იმ ფაქტს, რომ პარტიის ჩამოსვლა აშშ-ის ყოფილმა სახელმწიფო მდივანმა დუბოვსკიმ უკანაშეაყვინა.** არადა, ვიდრე პატივცემული სტუმრები შაჲ ზღვაში შემოცურდებოდნენ, ხელისუფლების ტაქტიკისხარვეზი ტვინი ნაღვეს, ესაო, ისაო, მოვა დეიდა კონდოლიზა და მერე ნახეთ, როგორ აქოს და ადიდოს „ჩვენი დემოკრატია“.

„შავმა ქალბატონმა“ კი ისიც არ იკადრა, რომ ვინმესთვის რაიმე აეხსნა, მოებოდიშებინა, მექარებო და ისე გაფურქნილიყო, ე.ი. სააკაშვილი ძალდატანებით არ ჩააგდო, მეტიც, პირში ჩალაგამოვლებული დატოვა. რატომ? იმიტომ, რომ მიშას იმედოვნობდა აშშ-ის ყოფილი სახელმწიფო მდივანი გახლდათ, რომელსაც „საკაშვილი-მერაბიშვილის დემოკრატია“ ქებით ცამდე უნდა აეყვანა და ამით აშერიკელი პატრონებისთვის დაენახებინა, „ჩვენი შუქურა“ ჯერ კიდევ გაუქვანდა.

თუმცა აშშ-ში ყველაზე უკეთ უწყინან, რომ „პრო-ექსტრემიზმის“ დასრულება და ახალ მმართველთა დასაბღოება. მიშა გიჟს ჰგავს. ამის თქმა ახლა პირდაპირი და გადატანითი მნიშვნელობით თამამად შეიძლება. ხუმრობა საქმე ხომ არ არის, კაცს კონდოლიზას შავი ლიმონის ფონზე მსოფლიოსთვის თავი უნდა მოეწონებინა. ხელისუფლება დღეს, არ იცის, რა ახსნა მოუძებნოს ამ ამბავს. ხალხს ეს ფეხებზე კიდეა — ამ დაქვეყნულ ქვეყანაში ვინც არ უნდა ჩამოვიდეს, მაინც არაფერი გვეშველებაო.

ოჲ, ანაკლია, ანაკლია! რამდენი იტრაბაზა ჩვენმა მიშამ უმრავლესობასთან შეხვედრის დროს (მაშინ ჯერ კიდევ არ იცოდა, კონდოლიზა თუ „გადასაბღოდა“), ჩვენ რომ სახელმწიფოს ვაშენებთ, იმნაირი დედამინის ზურგზე არ არსებობს, ფრენაც ვისწავლეთ და ახლა, როცა გამიხარდება, მაშინ გავაფრენო.

„მე არა ვარ დიდი მოყვარული, მაგრამ ბევრ სხვადასხვა უაზრო თემაზე ვხარჯავ დროს, თვითმფრინავის ტარებას ვსწავლობ... გადახვევა გამომივიდა, მაგრამ ისე, რომ დაუფკვირვებელი ფრენის საკითხს, ყველაზე კარგი, ადვილი ფრენა არის მაშინ, როცა მფრინავი გემოს დაუჭერს...“ — პრეზიდენტი რომ ასეთ აბღა-უბღას გადმოამჭყვრებდა გველებს, ჭკუა აღარ უნდა მოჰკითხო.

სახელმწიფოს პირველმა პირმა საჯაროდ როგორ უნდა თქვას: **„უაზრო თემაზე ვხარჯავ დროს“.** ამ გულწრფელი აღიარებით გამოდის, რომ მას ქვეყნის სამართავად არ სცალია. ამას ვინ ჩივის, თურმე მიშას ფრენისთვის „გემო დაუჭერა“. მამაცხონებულო, მერაბიშვილივით სულ დაჭერები უნდა გელანდებოდეს? ვის გაუგია „გემოს დაჭერა“? მუღამი მაინც გეთქვა?! ეს კიდევ არაფერი. სააკაშვილი, სულგანაბული და ძალიან მომღიმარი „ნაცისტები“

ბის“ წინაშე ისე შევიდა „ბრძნადმეტყველების“ აზარტში, რომ მორიგი სისულელე წამოიშალა: **„რა არის ბუნებრივი მართვა თვითმფრინავის?.. ძალიან უნდა მოუჭირო ხელი საჭეს, იღლება ხელი, რაღაც მომენტში გაგეშვება, წახვალ მინისკენ და დაენარცხები...“**

როგორც ჩანს, მიშას პირდაპირი მნიშვნელობით ესმის სიტყვები: **სახელმწიფოს პირველი პირი.** ძნელია სხვა ახსნა მოუძებნო იმ ფაქტს, რომ ღრმადპატივცემულ პრეზიდენტს ოცდაათი საათის განმავლობაში მოღებულნი აქვს ეს „პირველი პირი“ და, არის თუ არა სათქმელი, ყველაფერს რომავს.

მინდა კითხვით მივმართო ხელისუფლების წარმომადგენლებსა და საპარლამენტო უმრავლესობის წევრებს: **ნუთუ სინდისი საერთოდ არ გახსნებთ, როცა სააკაშვილის „ნაციონალურ“ საათობით უსმენთ, ტაშს უკრავთ და ფინია ძალღებვით თვალებში შესცივინებთ?.. საოცარია! ამდენი წლის განმავლობაში თქვენ შორის ერთ-საც კი არ ეყო იმის ვაჟკაცობა, რომ მიმოიკოსთვის სიმართლე ეთქვა!**

კვირის მნიშვნელოვანი მოვლენებიდან განსაკუთრებული აღნიშვნის ღირსია პრეზიდენტის დისკომუნიკაჲ მისკლის ფაქტი. გეკითხებით, რა უნდოდა, ვინ ეპატიუბოდა? როდის უნდა მოიშალოს ამ კაცმა ეროვნულ და უცხოურ დისკოთეკებზე სირბილი და ახალგაზრდა, მოცეკვავე გოგონების დანახვაზე არადა მიაუარად გაბრწყინებულ-გაბოროტებული თვალების ბრიალი? არასოდეს! **საქვეყნოდ არის ცნობილი, რომ მისი აღმატებულება მოზღვავეული პორმონების შემო-**

ავსომა ფვალავული

მოკლავ

სუბელიანი ლტოლვილას ენიკაჲ

ბოლო დროს პრესაში თითქმის ყოველდღიურად ქვეყნდება ინფორმაციები კობა სუბელიანის თანამდებობიდან შესაძლო გადაყენების თაობაზე, თუმცა იგი ამ დრომდე მინისტრად რჩება და, როგორც თავად აცხადებს, არსად აპირებს წასვლას. მიუხედავად ამისა, ვრცელდება ხმები, რომ იგი, შესაძლოა, სამეგრელო-ზემო სვანეთის გუბერნატორმა ზაზა გოროზიამ ჩაანაცვლოს.

ლტოლვილთა სამინისტრომ დეენილების გასახლების პროცესი მას შემდეგ შეაჩერა, რაც საქართველოში აკრედიტებული ელჩებმა სუბელიანის უწყების წინააღმდეგ დიპლომატიური დემარში მოაწყვეს. საგარეო საქმეთა სამინისტროში აღნიშნულ ფაქტს კატეგორიულად უარყოფენ, მაგრამ, როგორც ცნობილი გახდა, მისი გაუხმაურებლობა თავად ელჩებმა ისურვეს. სუბელიანის სავარძელი კი სწორედ ამ დეენილების გამოსახლება ეწინააღმდეგება.

ქიზიაშვილი ნიგნებითაჲ ვაჭრობს

ლეიბორისტული პარტიის მტკიცებით, სასკოლო წიგნების ბაზარზე ერთადერთი მონოპოლისტი თავდაცვის ყოფილი მინისტრი დავით კეზერაშვილია. ეს ახლა, მაგრამ ყოველთვის ასე ხომ არ იყო?! სასკოლო წიგნების ბაზარს კეზერაშვილამდელი პერიოდიც ახსოვს და ისიც, რომ მის მოსვლამდე ყველაფერი სულ სხვაგვარად იყო.

როგორც პარტიის ერთ-ერთი ლიდერი სოსო შატბერაშვილი ირწმუნება, გამოჩნდა კეზერაშვილი და გასამაგდა ფასები. „საკაშვილის მთავარი მოლარისა და ქვეყანაში შავი ფულის მთავარი გამთეთრებლის — დავით კეზერაშვილის კუთვნილი კომპანია „კარბო ლოჯისტი გრუპ ჯორჯია“ სხვადასხვა ქვეყნებიდან სასკოლო წიგნებისა და წიგნების ერთადერთი შემომტანია. წვრილ კომპანიაა კი, სააკაშვილის ბრძანებით, საბაჟოებზე საქონლის გადმოტანის საშუალებას არ აძლევენ“, — ამბობს შატბერაშვილი.

ენაბრბვილუბი მჭევრმეტყველებენ

შემთხვევით არ დაგვირეკვია ახალი რუბრიკისთვის ასეთი სათაური: „ენაბრბვილები მჭევრმეტყველებენ“. ჩვენი მიზანია, მკითხველს უკეთესად გაეცნოს იმ პოლიტიკოსების ნააზრევად, რომლებიც ქართულ პოლიტიკაში რაღაცას ცოდვილობენ. ცხადია, ისინი „მჭევრმეტყველებისგან“ შორს არიან, მაგრამ მათ მიერ გამოთქმული ფრაზები საკმაოდ საინტერესო ქვეტექსტებს შეიცავს და ურთიერთლანდლის იშვიათ ნიმუშებს წამოადგენს. ეს რუბრიკა ზუსტად და ამომწურავად უპასუხებს კითხვას, თუ ვინ შეიძლება ინოვაციურად პოლიტიკოსად. პოლიტიკა ბერძნული სიტყვაა და ქვეყნის მართვის ხელოვნებას, მეთოდს ნიშნავს, ხოლო პოლიტიკოსი არის პოლიტიკურ ცხოვრებაში ჩართული პირი. ჩვენს რეალობაში კი ყველაფერი სხვაგვარადაა: რასაც სააკაშვილი საქართველოსა და მის ფარგლებს გარეთ აკეთებს, ქვეყნის მართვის ხელოვნებასთან საერთო არაფერი აქვს. აქედან გამომდინარე, პოლიტიკური ცხოვრებაც, რომელშიც, წესით, პოლიტიკოსი უნდა იყოს ჩართული, მხოლოდ მითია. გამოდის, რომ ჩვენ პოლიტიკოსები არ გვყავს. თუ ჩემი არ გჯერათ, ახალ რუბრიკას გაეცანით და ამ მარტივ ჭეშმარიტებაში იოლად დარწმუნდებით.

ნინო ბურჯანაძე, „დემოკრატიული მოძრაობა – ერთიანი საქართველოს“ თავმჯდომარე:

„მარაზში გადასული ხელისუფლებაც და სააკაშვილიც, მაგრამ ყველაზე დიდი უბედურება ისაა, რომ მარაზში ვართ გადასული ჩვენ, ყველანი!“

რას იწყებენ და რას იტყვიან, შე ქალო, ოთხმოცი წლის იმერელი დედაკაცივით? მაშინ არ ვიყავით მარაზში, როცა ნახევარი საქართველო ბურჯანაძეებს გეკუთვნოდა? ჩვენ, რიგით მოქალაქეებს, გვაქვს მსგავსი „რაღაცების“ თქმის უფლება, თქვენ — არა! რატომ? იმიტომ, რომ, ვიდრე ხელისუფლებიდან არ გამოვიშვებ, ქვეყანაში დემოკრატია ყვევისო, იძახდი. განა რამდენი გადაუხადე ამ ღვთისპირიდან გადავარდნილ ე. წ. ოპოზიციონერებს, გვერდში რომ დაგიყენეს და ლამის „თავდადებულ მამულიშვილად“ გაგასაღეს?! ნუთუ მარაზში არ იყო ის, მამათქვენი ქართველ ხალხს კორმანარევი, კუბალინიჯოიანი პურს რომ აჭმევდა და მილიონებს აკეთებდა, ჰა? ეს „ჰა“ მრავლისმეტყველია და კარგად დაუკვირდით.

„ისა, გასაბრაზებელი რომ არ იყო, გულრწფლად უნდა შეგეცოდნოს სააკაშვილი. ადამიანმა, რომელიც არც უნიჭოა და არც უნარმოკლეა, რა დღეში ჩაიბდომს საქართველო და რა დამართავს თავის თავს.“

რა დღეში ჩაიბდომს საქართველო და რა დამართავს თავის თავს? იმ დღეში, რომ იშოვა მილიარდები, შეიძინა უზარმაზარი უძრავ-მოძრავი ქონება, ისწავლა თვითმფრინავის მართვა... დღეს თუ არა, ხვალ აუცილებლად გაფრინდება და ათი ათასი მეტრის სიმაღლიდან დაგვიქნევს ხელს. რა ჭირს შესაძლებელი?!

ედუარდ შევარდნაძე, ექსპრეზიდენტი:

„სანდრო კვიციანი არ ვიცნობ და ვერაფერს ვიტყვი. ერთხელ, მასსონის, პრაზნიკის ბაბა-ბი და გეგევი რომ აერიან ერთმანეთში, სანდრო კვიციანი დაეხმარა.“

აი, ხედავთ, სად გამოადგა კვიციანის ბატი-გედურის ცოდნა! ყოჩაღ სანდრო! მეტი არც მოგეთხოვება, ეგ „განათლება“ სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორობისთვის სრულიად საკმარისია.

ვალია ნათელაშვილი, ლეიბორისტული პარტიის ლიდერი:

„სააკაშვილი დაპატიმრების რეალური კანდიდატი! ამას გუბუნებით როგორც იურიტი!.. სააკაშვილს არ დასჭირდება საპაპოლ თბილისი წინდებით მომარაგება, მისი მაკლერი სიმამრი იშვიათად, ახლოს, ცხოვრობს და „პირდაპირ“ მიუტანს!“

მელას რაც ეს იშვიათობაა, ის ელანდობოდა! თითქმის ოცი წელია, ნათელაშვილი ოცნებობს, ოცნებობს, ოცნებობს... და შეიძლება აუხდეს კიდევც!..

„მიმდინარეობს საქართველოს სასტიკი ფოდალიზაცია: სააკაშვილმა კახეთი გადასცა უჭიშორ ფოდალ ადგილობრულ, სამხრეთში — ახალაბასა და ქობულაძეს, მთხრამელს — მთხრამელის სამხრეთში, იმერეთში — აფარისტი კაკოია ზოგოძისა და მამაძარასი, მცხეთა-მთიანეთი კი ოკუპანტებთან შეპირულ ჩოჩია-ჩოჩიალს უფუძავს!“

ეჰ, რატომ არა ხარ მეფე გიორგი? თქვენი შემშინებელი დედამინის ზურგზე არავინ მეგულეობდა, მაგრამ ვცდებოდი. რა მაგარი სირბილი გცოდნიათ. ამბობენ, ნოემბრის მოვლენების დროს, ნათელაშვილი ისე გარბოდა, ფეხებს სულ კეფაში ირტყამდა და ქურციკივით მიხტოდაო.

გურბაზ სანიკიძე, „ეროვნული ფორუმის“ ერთ-ერთი ლიდერი:

„თვითონ სააკაშვილი არის სოციალდემოკრატიული პროგრესული სირცხვილი. არაფერი ამ ძველსა სააკაშვილს არ სცნია — არც ძველა, არც მატყველება, ფასეულობაზე ლაპარაკი სომ ზადმეტი. სააკაშვილი არის ავსტრალიაში ანტი-ქართული მოვლენა და პროგრესული სირცხვილი!“

დაეთანხმო, დაგიჭერენ! არ დაეთანხმო და... ხვალ ესენი მოვლენ ხელისუფლებაში და მაინც დაგიჭერენ! მოკლედ, ქართული პოლიტიკა თავისი პოლიტიკანებისა და ეროვნული სირცხვილი და ანტიქართული მოვლენაა!

„დილით რომ გუბუნებ, შენთან ვარო და საღამოს ჩაგა ჰორავო, ასე არ გავიშვებ ეს აგაგა!“

გურბაზ ბატონო, თითქმის თუთაშისაგვით გამოგივიდათ: „არაა მაგი ჩემი საქმე, არავის საქმეში არ ვერევი მე და ნურც ნურავინ ჩაერევა ჩემს საქმეში!“

„ეს პასუხი მჭირდება განსაკუთრებით დასავლეთისა და ამერიკისთვის. მე მათ შუალა ვაფარავ ამ დოკუმენტს და ვეჭვობ, ა, ძმანო, თქვენი სანაქაბო პროექტი, სააკაშვილი, თქვენი „დემოკრატიის შუქურა“ არჩევნებით ნასვლას არ აპირებს და მისი სახით მიიღობ ახალი როგორც გუბაზი, გუბაზი ზიგაგაშვილი დიდი მხარდაჭერა ჰქონდა, მაგრამ ახლა არის კრატინი, ავადმყოფი კაცი, რომელიც აპირებდა თავის ქვეყანას!“

„ა, ძმანო“ რომ ეტყვი, ვერ გაიგებენ. ჯობია, რუსულად მიმართო: „ბრატ!“ და ყველაფერი „იასნი“ იქნება.

გიგა ბარამიძე, სახელმწიფო მინისტრი ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციის საკითხებში:

„ტურიზმის პოპულარიზაციისა და განვითარების მიზნით გავატყვევებთ ვარს“ უპირატესად.

მითხარით, ვინ ეკითხება ევროინტეგრაციის მინისტრს ტურიზმის განვითარების საკითხების მოგვარებას? ბატონო გიორგი, რატომ გვატყვევებთ? როდის იყო ქართველი კაცი უკრაინაში ტურიზმის განვითარებულად დარბოდა?! კარგად ვიცით, „რასაც ვითარებდა“ იქ წლების განმავლობაში საქართველოს ხელისუფლება.

ირაკლი მელაშვილი, „ეროვნული ფორუმის“ ერთ-ერთი ლიდერი:

„ჩვენ რომ გვსაყვილო-როგან — რა გააზრათ საქმე ამ თქვენი ალბადამა სიარულით, რა ვქნათ, სხვა გამოსავალი არ არის...“

არის გამოსავალი! ახლა პირიქით, დაღმა-აღმა იარეთ და დანიშნულების ადგილამდე აუცილებლად მიხვალთ. აი, საქმე რომ გაახურეთ, ეგ მართალია. იქნებ გამოკითხვა გენარმოებინათ იმის შესახებ, უნდა თუ არა ამ დაბეჩავებულ ხალხს პოლიტიკოსების დანახვა და მათი „ნაბუტურების“ მოსმენა-წაკითხვა. მერნუნეთ, შედეგი იქნება „უზარმაზარაი“. არა და არა!

„გაზიანები“ ჰქონდათ ოპოზიციის ლიდერებს დადებული, რომ 12 მაისს სააკაშვილი თბილისში აღარ იმყოფებოდა. ერთი 12 მაისი გავიდა, მეორე 12 მაისიც გავიდა და ეს კაცი ისევ აქ იცხადებს.

ოპოზიციას რომ უყუროს კაცმა, იმდენი 12 მაისი გავა და ისე შეაბერდება სააკაშვილი სამეფო ტახტს, რომ ბოლოს, ალბათ, სოკოებიც გამოუფა. „მაზიანებს“ რაც შეეხება, ეტყობა, ე. წ. ოპოზიციის ლიდერები ერთმანეთს „აბოლებდნენ“. თორემ თითქმის ყველა მათგანი სააკაშვილს იყო მიყიდული და სამასათასიანი მიტინგის დაშლისა და „ნაცმოდრობის“ გადარჩენის გეგმებს სათითაოდ აწყობდა.

თინათ შიკვაშვილი, ყოფილი პრემიერ-მინისტრი:

„ვინ გელაპარაკება, ამას სააკაშვილი რომ ახს, ვერ ხედავ, რომ არავითარი რეაქცია არ არის მეორე მხრიდან?“

რატომ გიკვირთ? საქართველოს „ნეტარი“ პრეზიდენტი, სააკაშვილი, მუდამ ასე საუბრობს თავის თავთან; მნიშვნელობა არ აქვს, უსმენს თუ არა ვინმე. ამ დამიანს აქვს განსაკუთრებული „ნიჭი“ — ყოველ წინადადებაში, თუნდაც ორსიტყვიანში, სამ ტყუილს მაინც ამბობს; დაახლოებით ისე, როგორც ამას თავის დროზე თქვენ და თქვენი მსგავსი პოლიტიკოსები აკეთებდნენ.

„სააკაშვილმა უკვე აპირებო ჩვენ, ახლა აგდებულ მდგომარეობაში ვართ... გავს ფხეველი კიდე საზოგადოებრივი აზრი, რასაც შინდა, იმას ვამბობ და იმას ვაკეთებო... აი, ამან უჩვენა, რომ ხალხი არის კალიან დაგმობიებული...“

როცა ბატონი თენგიზი ამ წინადადებას იწყებდა: „აი...“ გაფიქრე, უსათუოდ დიდ სიბრძნეს გადმოაფრქვევს-მეთქი და... ასეც მოხდა. ქართული საზოგადოების დიდი ნაწილი რომ დანგრეულ-დამონებულ მდგომარეობაში ჰყავს სააკაშვილს, აბსოლუტური ჭეშმარიტებაა. თუმცა პოლიტიკოსს, ყოფილსა თუ მოქმედს, ცოცხალსა თუ მკვდარს, ალბათ, უფრო მეტი თავმეკავება მართებს, ვიდრე ამ რუბრიკის ავტორს.

ირაკლი ალასანია, „თავისუფალი დემოკრატების“ ლიდერი:

„შეფასებას, ოპოზიციამ მიიქინა ან სული განუტევაო, საკუთარ პარტიანო ვერ გავიზიარებ.“

ვერ გავიზარებთ და ნუ გაიზარებთ! სიმართლე თუ გინდათ, ეს არის. თქვენმა პარტიამ ჯერ კიდევ მაშინ მიიქინა და მაშინ განუტევა სული, როცა ვითომდა მოკავშირეების ძეგნში იყავით გართული, სინამდვილეში კი უნიჭოდ დაწერილი სცენარის „ორმაგი თამაში ხელისუფლების სასარგებლოდ“ მთავარი მოლაპარაკის როლს მონდომებით ასრულებდით.

თქვენ და თქვენმა „თანამებრძოლებმა“ იმდენი იხტუნეთ ნინ და უკან, რომ ხალხმა ვერ გაიგო, „ვისი ბადრიჯანი ვის ბაჭყალი იყო“. არჩევნების შემდეგ კი თქვენმა „სულგრძელობამ“ და „დახვეწილობამ“ ყველა გააკვირვა. გვახსოვს, როგორი დინჯი და არაფრისმეტყველო გამომეტყველებით მიულოცეთ სააკაშვილს „გამარჯვება“.

„ლევან ბარკანიშვილის ზღვარგადასული შეფასება საზოგადოებას არ უპირის და არც ეს შეფასება ჩემთვის მოულოდნელი.“

გაგიგებს მაგას ლევანი და ზღვარგადასული შეფასებები მერე ნახე. მებმა ბერძენიშვილებმა მუშტი-კრივი იცან, მტრისა! ბოკერისა მაინც ჰკითხეთ, ბარე ზუთჯერ ჰყავთ ნაცემი.

პრიზის ფონზე მოსალოდნელი საპროტესტო გამოსვლებით შეუინახული ხელისუფლება ლტოლვილებს თბილისიდან ეჩივება

საქართველო უფლებადამცველი ორგანიზაციების კრიტიკის ქარცეცხლში მოექცა. მიზეზი ომის დროს იძულებით გადაადგილებული ასობით ადამიანის სახელმწიფო შენობებიდან ძალით გამოსახლებაა. დედაქალაქის მერიამ და ლტოლვილთა განსახლების სამინისტრომ ლტოლვილებზე ზრუნვის ახალი პროექტი „პრევენცია“ წამოიწყეს, რაც ლტოლვილთა დიდი ნაწილის სასწრაფო წესით თბილისიდან გასახლებას ითვალისწინებს. რატომ დასჭირდა მერიას ამგვარი ნაბიჯის გადადგმა? ქალაქის მერიას იმ ობიექტების პრივატიზება სურს, რომლებშიც ლტოლვილები წლობით ცხოვრობდნენ თუ ამ ობიექტებით ინვესტირებენ დაინტერესდნენ?

წერს უკაცრავად!
პროექტი გამიზნულია ლტოლვილთა, როგორც ყველაზე დაუცველი და პოლიტიკურად აქტიური მასის თბილისიდან მოშორებისთვის, რათა შემოდგომასა და ზამთარში, მათთვის სამთავრო კულუარებში ფინანსური კრიზისის მორიგ ტალღას ელოდებოდნენ, ეს ხალხი ოპოზიციამ არ გამოიყენოს. ვინ-ვინ და ნაცონალურმა ყველაზე კარგად იციან, თუ რა ძალა ლტოლვილი ხალხი, სწორედ მათი დახმარებით მოვიდნენ ისინი ხელისუფლებაში.

აფხაზეთიდან დევნილები, 18 წელია, თბილისში ცხოვრობენ. ბევრი მათგანი იმთავითვე ძველ საავადმყოფოებში, ბარაკებსა და გამოცემლობებში მუშაობს, ახლა კი გამოსახლების ახალი ტალღა დაიწყო. თბილისის მუნიციპალიტეტმა დევნილების თბილისიდან მოშორება გადაწყვიტა. 13 აგვისტოს ათობით დევნილი ავტობუსებით აფხაზეთის საზღვართან, თბილისიდან 350 კილომეტრის დაშორებით, გადაიყვანეს; მისცეს გარემონტებული ბარაკები ელექტროგაყვანილობის, ავეჯისა და დასაქმების პერსპექტივის გარეშე. მანამდე ისინი თბილისში, ისინი სამხედრო ჰოსპიტლისა და ამიერკავკასიაში რუსეთის სამხედრო დაჯგუფების მთავარი შტაბის ყოფილ შენობებში ცხოვრობდნენ, ცენტრალურმა ხელისუფლებამ კი ნალენჯის მუნიცი-

პალიტეტის სოფელ ფოცხოვ-წერში დაასახლა. სოხუმიდან, ოჩამჩირიდან და გალიდან დევნილი 18 ოჯახი, უკვე კვირაზე მეტია, საკვებისა და ელექტროენერჯის გარეშე უმძიმეს პირობებში ცხოვრობს. ლტოლვილთა სამინისტროს წარმომადგენლებმა თბილისში მათ უთხრეს, რომ ფოცხოვწერში საარსებოდ ყველა პირობა ექნება, თუმცა მათი დაპირება დღემდე შეუსრულებელია. ჩამოთვლილ პრობლემებს უმთავრესი, უმუშევრობა, დაემატა. დევნილები თბილისში თავიანთ ოჯახებს ვაჭრობით არჩენდნენ, რაც მოსახლეობის განდაცარებულ ფოცხოვწერში შეუძლებელია. თუ ხელისუფლებამ დევნილებს დროული მატერიალური დახმარება უკვე მეორედ არ აღმოუჩინა, პრობლემებს ვერ გაუმკლავდებიან.

ამ ფაქტს გაეროც გამოეხმაურა. გაეროს დევნილთა სააგენტომ (UNHCR) შემოთავაზა გამოთქვა იმის გამო, რომ გამოსახლებები „აუცილებელი გამჭვირვალობისა და ინფორმაციის ცირკულაციის გარეშე განხორციელდეს“.

თურმე ადამიანის სრული ბედნიერებისთვის ლამინატი და მეტალოპლასტმასის ფანჯრები ყოფილა საჭირო. დაცინვა, მეტი არაფერი. დევნილებისათვის ისეთი მინიმუმის მიცემა საჭირო, რითაც ნორმალური საცხოვრებელი ადგი-

აგენცა მაისურაძე: თუ ასე გაგრძელდა, გააფუის მთავრობას ჩაბარებით

ლის შექმნას მაინც შეძლებს. 18 წლის შემდეგ ამ ხალხის დევნა კიდევ გრძელდება. ისინი უკიდურეს ზომამდე არიან მისულნი. „რასაც გამოგვიგდებადნენ, იმითაც კმაყოფილი ვიყავით. აყროლებულ შენობებში შეგვასახლეს და სიხარულით ცას ვენით. ვფიქრობდით, როგორი კეთილშობილური ხელისუფლება გვყავს-თქო. გვშოიდა, გვციოდა და ვითმენდით. ვაცდიდით, გვეგონა ჩვენივენიც მოიცლიდნენ. მოიცლეს და მხოლოდ უფარვის ტერიტორიები გამოიმეტეს. 2013 წლის არჩევნებისთვის თუ ჭკვიანურად მოვიქცევით, ალბათ, შუქსაც ჩავვირთავთ, გაზიც აგვიგინავს და შადრევნებსაც აცეკვებენ ჩვენს ეზოებში,“ — აცხადებს ერთ-ერთი დევნილი.

ბევრს უკვე პროტესტის გამოსატყვის ძალა აღარ აქვს და ურეაქციოდ აგრძელებს მოწურვას, რაც ყველაზე უმძიმესი საფრთხეა. შეიძლება ერთი დამე ქუჩაში გაათენონ, წვიმასა და სიცივეს გაუძლო, მაგრამ მუდმივად ასე

ვერცხოვრებ. დევნილების გარშემო განვითარებულმა მოვლენებმა იმ ზომამდე მიიყვანა ბევრი მათგანი, რომ გადაწყვიტეს, რუსებსა და აფხაზებს ჩაბარდნენ და რუსეთის მოქალაქეობა მოითხოვეს. „საქართველოს ხელისუფლებას არ ვჭირდებით. თუ ასე გაგრძელდა, იძულებული ვიქნებით, ბაგაფშის მთავრობას ჩაბარდეთ. სოხუმი ჩვენს სახლს მოვძებნით, ახლოლები ცხოვრობენ იქ და ვიცით, დანგრეული არაა. იქ მაინც მოგვცემენ თავშესაფარს და ღია ცის ქვეშ ცხოვრება აღარ მოგვინებს,“ — ეს სიტყვები აფხაზეთიდან დევნილ ქალბატონს აგენცა მაისურაძეს ეკუთვნის.

შეიძლება ვიღაც გამოვიდეს და თქვას, ეს მოლაღატები რას რომავენო, მაგრამ ფაქტია, გამარდა ხალხი. მათი უმრავლესობა უკიდურეს გაჭირვებაშია, საშინელ პირობებში ცხოვრობენ და იქიდანაც გამოყრით ეშურებიან; აძლევენ რაღაც სამარცხვინო კომპენსაციებს, რომლითაც სახლის შექმნა ილუზიაა.

რამდენიმე დღის წინათ

ლტოლვილებმა კონსერვატიული პარტიის წევრ ლაშა ჩხარტიშვილის დახმარებით უფლებების დამცველი ორგანიზაცია ჩამოაყალიბეს. რა სახლებია დევნილების საკითხთან დაკავშირებით და მათი მოთხოვნების დაუკმაყოფილებლობის შემთხვევაში მიმართავენ თუ არა ისინი რადიკალურ ზომებს, ლაშა ჩხარტიშვილს ვესაუბრეთ.

ლაშა ჩხარტიშვილი:

— მდგომარეობა ისევე ძალიან მძიმეა. ბოლო თვე-ნახევარში 3000-ზე მეტი ოჯახი გამოასახლეს. ეს ადამიანები უსახლკაროდ დარჩნენ და მათი უმრავლესობა ნათესავებს აფარებს თავს. ზოგიერთი კი ქირით ცხოვრებას ახერხებს. უსახლკაროდ დატოვებული დევნილები მოსაგვარებლად, ისე ვერაფერს მიაღწევენ. ჩვენი დახმარებით მათ „დევნილთა სამოქალაქო მოძრაობა“ ჩამოაყალიბეს. ცდილობენ, რაც შეიძლება მეტი დევნილი გაათავსონ და ჩართონ

ამ პრობლემის მოგვარებაში. მიუხედავად ასეთი აქტიურობისა, დევნილთა რაღაც ნაწილი მაინც ფიქრობს, რომ გამოსახლებასა და უგულავა-მერაბიშვილის მიერ განხორციელებულ ძალადობას გადაურჩება. ხელისუფლება ებრძვის საზოგადოების სხვადასხვა ფენას, მათ შორის ლტოლვილებს, გარემოვაჭრებს. დევნილების გააქტიურებისა და გაერთიანების გარეშე არაფერი გამოვა.

— რატომ დაიწყეს მაინც-დამაინც ახლა დევნილების გამოსახლება?

— პირველ რიგში იმიტომ, რომ ხელისუფლებამ უკან მოიხიზა 3 არჩევნები და, როგორც ჩანს, მას აღარ სჭირდება დევნილების მოტყუება. სამწუხაროდ, ისინი ამ ხელისუფლებამ ბევრჯერ მოატყუა. მათ იმედი ჰქონდათ, რომ წინასწარჩვენო დაპირებებს შეუსრულებდნენ, 2010 წლის მაისში დაკავებულ ფართს დაუკანონებდნენ, მაგრამ დღეს ისინი გარეთ გამოყარეს. მეორეს მხრივ, ხელისუფლება ცდილობს, დაცვალოს თბილისის სოციალურად დაუცველი პირებისაგან, იქნებინან ესენი დევნილები თუ გარემოვაჭრეები. მათ, ალბათ, ეშინიათ, რომ ამ ადამიანებს მოთმინების ძაფი გაუწყდებათ და ამიტომ ცდილობენ თბილისიდან მათ მოშორებას.

— დევნილები ისე არიან გამანარებელი პრობლემები, ზოგიერთი მათგანი აფხაზეთში გადასვლას და რუსეთის მოქალაქეობის მიღებას აპირებს.

— ეს არაა გამოსავალი, რადგან პუტინი და სააკაშვილი ერთნაირ პოლიტიკას აწარმოებენ. ამ შემთხვევაშიც დევნილები ცუდ პირობებში დამორჩნებიან. ისინი გათვალისწინებული უფლებების და შეიძლება უარეს დღეში აღმოჩნდნენ, ამიტომ ეს ჩვენ არ გვიინდა. ეს ადამიანები იმდენად გულგატეხილები არიან, აღარ იციან, რა გზას დაადგენ. საქართველოს ხელისუფლებამ ვალდებულება დააფარა, ალარ იციან, რა გზას დაადგენ. საქართველოს ხელისუფლებამ ვალდებულება დააფარა, ალარ იციან, რა გზას დაადგენ.

— ფოცხოვწერში გადასახლებული დევნილები როგორ ეგუებიან იქაურ პირობებს?

— ამ დროისთვის ფოცხოვწერში ოცამდე ოჯახია ჩასახლებული. არ ვიცი, რის გაკეთებას აპირებენ, მაგრამ ვიცი, რომ არანაირ შესაძლებლობას არ აძლევენ იმისათვის, რომ იარსებონ. ეუბნებიან, მინა და-ამუშავეთ და იმით ირჩინეთ თავიო, მაგრამ მოსავლის აღება-მდე ერთი წელია და მანამდე შიმშილით ხომ არ დაიხოცებიან?!

თაქა ტაბატაძე

ზუგდიდში დევნილები გააქტიურდნენ და ქალის დემონსტრირებაზე ალაპარაკდნენ

ზუგდიდში განსახლებულმა დევნილებმა 7-წლიანი დუმლილი დაარღვიეს და ხელისუფლებისთვის პასუხის მოთხოვნის მოტივით ზუგდიდში განთავსებულ აფხაზეთის მთავრობის წარმომადგენლობას მიადგნენ.

„რაც ეს ხელისუფლება მოვიდა, ხმა არ ამოვიკლია, ველოდეთ, მაგრამ სასიკეთო ვერაფერი დაგინახეთ, არც ისინი ზრუნავენ ჩვენზე. მეტის მოთმინა აღარ შეგვიძლია. ბათუმის გალამაზება და მასზე სიმღერა ჩვენს გაჭირვებას არ შევლის. სად არის დევნილებისთვის გამოყოფილი თანხები? რატომ არ მიმდინარეობს ჩვენთვის საცხოვრებელი

კორპუსების მშენებლობა? რატომ ხდება პოლისების გაცემა შერჩევით? რატომ არ ჩამოდინა ჩვენთან ბარამია და სუბელიანი? ჩვენ ვიცით, რომ ისინი არაფრის მაქისები არიან, ხმას ამოიღებენ და სახლებში გაუშვებენ. ჩვენ მათთან შეხვედრა იმიტომ გვინდა, რომ ჩვენი სატყვიარი მიიტანონ ცენტრალურ ხელისუფლებამდე. ამიტომ მოვიზივით ზუგ-

დიდში გია ბარამიასა და კობა სუბელიანის ჩამოსვლას“, — განუცხადეს დევნილებმა ამ წარმომადგენლობის ხელმძღვანელს თორნიკე კილანავას და მას ათი დღის ვადა მისცეს. კილანავაც დაპირდა, რომ გია ბარამიასა და კობა სუბელიანს მათ დანაბარებს გადასცემდა. ათი დღის შემდეგ დევნილები ისევ მიადგნენ თორნიკე კილანავას წარმომადგენლობაში, რომელმაც დამაიმედებელი პასუხი ვერ გასცა დევნილებს, უფრო მეტიც, ამ წარმომადგენლობის ქმედუნარობის შესახებ აუწყა მათ და ერთიანობის კენ მოუწოდა. „ჩვენი ბიუჯეტი ყოველწლი-

ურად მცირდება, ხდება დევნილების დიფერენციაცია. ჩვენ არც ტენდერებში და არც დაგეგმარებასა და დაპროექტებაში არ გვიძახებენ. არც ერთ მნიშვნელოვან ღონისძიებაში არ გვინვევენ. არც დევნილებს შორის იგრძნობა აქტიურობა, ამიტომ ერთად უნდა დავდგეთ, უნდა ვიქტიუროთ, რომ გავხდეთ ანგარიშგასაწევი ძალა,“ — განუცხადა კილანავამ დევნილებს. მისი თქმით, გია ბარამია იყო ჩამოსული სამეგრელოში, შეხვდა ნალენჯისასა და ჩხორონყუში განთავსებულ დევნილებს და ზუგდიდისთვის კი ვერ მოიცალა.

რაც შეეხება კობა სუბელიანს, საეჭვოა, ზუგდიდში მათი მონვევით ჩამოვიდესო.

იმედგაცრუებული დევნილები იმ დასკვნამდე მივიდნენ, რომ ძალის დემონსტრირების გარეშე ვერაფერს მიაღწევენ. „სანამ ძალას არ გამოვიყენებთ და არ ვაჩვენებთ ხელისუფლებას რა შეგვიძლია, ისინი ჩვენ არ მოგვხედავენ. სანამ პრეზიდენტის დასახანად და გასაგონად საპროტესტო აქციებს არ მოვანყოფთ, ნებისმიერი ასეთი შეხვედრა, წყლის ნაყვა იქნება,“ — აღნიშნეს დევნილებმა, რასაც ხელისუფლების წარმომადგენლებიც დაეთანხმნენ. „ჩვენი უბედურება

ისაა, რომ ვერ გავერთიანდით და ხელისუფლებას სათანადო პასუხი ვერ გავვცით. ამიტომაც დავდივართ ასე, პანლურ-ამორტცემულები, ამას მე ხმამაღლა ვამბობ, როგორც ხელისუფლების წარმომადგენელი,“ — განაცხადა ამ წარმომადგენლობის ერთ-ერთმა თანამშრომელმა.

დევნილებისა და მათი ხელისუფლების აზრები ერთმანეთს დაემთხვა. ასე რომ, შეესაძლებლია, მალე ზუგდიდში ერთობლივი საპროტესტო აქცია ჩატარდეს სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესების მოთხოვნით. **ლადო ქირია, ზუგდიდი**

აქვსი არსებობის რჩევა და ათი მიზეზი,

რატომ არის

ათი მიზეზი, რის გამოც პაუნიტონა მოსკოვთან უნდა ითანაუბროლოს

უგუნური თავდაჯერებულობით შეპყრობილმა საქართველოს ხელისუფლებამ თავისი რომ არ იცის და სხვისიც არ ესმის, უკვე არაერთხელ დავერწმუნდით. ეს ფაქტი უკვე აღარავის აკვირებს და დიდად სადარდებელიც არ იქნებოდა, სახელმწიფოს რომ არ აწუხებდეს ამ უმნიშვნელო გამოწვეული იარები.

ჯეიმს კოლინზისა და მეთუ როფანსკის ნერილმა, რომელსაც აქვე გთავაზობთ, არამარტო მკითხველთა ფართო წრეების დიდი ინტერესი გამოიწვია, არამედ, და რაც მეტად მნიშვნელოვანია, სერიოზულად დააფიქრა პოლიტიკური სპექტრი. გამოცდილი დიპლომატები იმ ათ მიზეზზე საუბრობენ, რის გამოც ვაშინგტონმა მოსკოვთან უნდა ითანაუბროლოს. ბუნებრივია, განსაკუთრებულ სიახლეს ამ პუბლიკაციაში ვერ ნახავთ, ისედაც ყველასთვის ცხადია, რომ მსოფლიოს ორი უდიდესი და გავლენიანი სახელმწიფოს ურთიერთობა მხოლოდ თანამშრომლობის პრინციპებზე შეიძლება აიგოს, სხვაგვარად კონფრონტაცია გარდაუვალია. არცთუ ისე შორეული წარსულიდან კარგად გვახსოვს დაპირისპირების შედეგები. ახლა კი მსოფლიოში მიმდინარე თუ მოსალოდნელი პროცესები, უპირველესად, გიგანტების პარტიზონობის აუცილებლობაზე მიანიშნებს და ამ დროს პატარა ქვეყნებს ერთობ მოკვალაბულად გვიჩვენებს ხოლმე სადღაც კუთხეში.

არ ვიქნებით გულწრფელი, თუ ვიტყვით, რომ საქართველოს ხელისუფლების კეთილგონიერების იმედი გვაქვს და გვჯერა, „კარნეგის ფონდის“ პროგრამების ხელმძღვანელების მოსაზრებებს გაითვალისწინებენ. ჩვენს შემთხვევაში საკუთარ შეცდომებზე სწავლის სურვილსაც ნაკლებად ავლენენ ძალაუფლების ეიფორიაში მყოფი „ნაციონალური“ ყველას გვახსოვს მათი ქადილი: „რუსეთის ნიღაბი ჩამოგვლივთ და მისი სახე მთელ მსოფლიოს დაგვანახეთ“. ამ „სახეს“ ჯეიმს კოლინზის მთელი ოთხი წლის განმავლობაში მოსკოვში აშშ-ის საელჩოს ყველაზე დიდი კაბინეტის ფანჯრიდან ყოველდღე ხედავდა და ეს ფაქტი მის არგუმენტებს კიდევ უფრო მეტ დამაჯერებლობას აძლევს.

მიუხედავად იმისა, რომ აგვისტოს ომის ორ წლის-თავზე საქართველოს ხელისუფლება თითქოს გონს მოეგო, „ვირზე ნაღმა შემოტრიალდა“ და საგარეო საქმეთა მინისტრის პირით უკვე მერამდენედ განაცხადა, „შზად ვართ, ვესაუბროთ რუსეთის ნებისმიერ დროს, ნებისმიერ ადგილს და ნებისმიერ საკითხზე ყოველგვარი წინაპირობების გარეშე“, ყველასათვის ნათელია, რომ ამგვარი საუბარი უბრალოდ არ შედეგება ცნობილი მიზეზის გამო: რუსეთის ხელისუფლებას არ სურს ურთიერთობა საქართველოს დღევანდელ ხელისუფლებასთან.

ვითარება ერთობ ტრაგიკულია, არადა, ხელოვნურად გაღვივებული დაპირისპირება გაცილებით იოლად მოგვარდებოდა, საქართველოს ხელისუფლებას, ელემენტარულად, მოსმენა რომ შეეძლოს. ჯერ კიდევ ორი წლის წინათ, აგვისტოს ომი ყველაზე კომპარულ სიზმარშიც რომ არავის დაეცინებოდა და საქართველოს პოლიტიკური სპექტრი 2008 წლის საპარლამენტო არჩევნებისთვის ემზადებოდა, უცხოურ პრესაში გამოქვეყნდა ცნობილი პოლიტოლოგის, გლობალიზაციის ცენტრის ხელმძღვანელის, პროფესორ ალექსანდრე შანსის ვრცელი ინტერვიუ, რომელშიც ავტორიტეტული მეცნიერი მოსალოდნელ საფრთხეებზე საუბრობდა და კონკრეტულ რჩევებსაც იძლეოდა. მხოლოდ რამდენიმე ფრაგმენტს შემოგთავაზებთ და თავადაც დარწმუნდებით, რომ მათი გათვალისწინების შემთხვევაში ქართული სახელმწიფოსთვის უდიდესი საფრთხეების აცილება ნამდვილად შესაძლებელი იყო.

„კატეგორიულად უნდა უგულვებლყოთ რაიმე სამხედრო ბლოკი გაერთიანების იდეა, რადგან ეს საქართველოს მტრად აქცევს მეზობელ ქვეყნებს და სახელმწიფოებს... საქართველო მშვიდობიანი, ყველა ქვეყნისადმი კეთილგანწყობილი, ღია და, სამხედრო თვალსაზრისით, ნეიტრალური სახელმწიფო უნდა იყოს“.

„რუსეთისა და საქართველოს გეოპოლიტიკური ინტერესების ერთიანობაზე დაფუძნებით უნდა მივალნიოთ რუსეთის ხელისუფლების, რუსული პოლიტიკური ელიტის მხრიდან ურთიერთგაგებასა და აქტიურ მხარდაჭერას...“

„აუცილებელია აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის ხელმძღვანელობებსა და ადგილობრივ ელიტურ ჯგუფებთან პირდაპირი დიალოგის გამართვა, ხოლო პარალელურად — მოქალაქეთა მასობრივი კონტაქტებისთვის პირობების შექმნა. ბუნებრივია, პირველ ეტაპზე ეს რუსეთის შუაგობით მოხერხდება, მაგრამ დროთა განმავლობაში შემუშავდება მექანიზმი, რომელიც პროცესს შეუქცევად ხასიათს შესძენს. საკუთარი გამოცდილებით ვიცი, რომ დიალოგი შესაძლებელია და კონკრეტული კომპრომისების მიღწევაც საკლებით რეალურია“.

ეს მხოლოდ მცირე ფრაგმენტებია იმ ექვსი რჩევიდან, რომელსაც ცნობილი პოლიტოლოგი ხელისუფლებას სთავაზობდა მოსალოდნელი გართულებების თავიდან ასაცილებლად. თუმცა რჩევებთან ერთად იმასაც აცხადებდა, რომ მის მიერ შემოთავაზებული წინადადებების განხორციელება მხოლოდ დამოუკიდებელი სახელმწიფოს პატრიოტულად განწყობილ ხელმძღვანელობას შეეძლო, რომელიც საკუთარი ხალხის ეროვნული ინტერესებით მოქმედებს.

სამწუხაროდ, ხელისუფლებამ არ შეისმინა ბატონი ალექსანდრე ჭაჭიას შეგონებები და საქართველო უდიდესი კატასტროფის წინაშე აღმოჩნდა.

ნელინად-ნახევარი გავიდა მას შემდეგ, რაც ბარაკ ობამამ რუსეთთან ურთიერთობებში „გადატვირთვის“ დილაკს დააჭირა ხელი, მაგრამ შერიგების პროცესი ჯერ სუსტია, არასრული და მას პოლიტიკური უთანხმოება ახლავს თან. რა თქმა უნდა, რუსეთი შეერთებული შტატებისთვის მარტივი მოკავშირე არ არის.

ავტორიტარული, მაგრამ არა უსაფრთხო, ეკონომიკურად მძლავრი, მაგრამ ტექნოლოგიურად ჩამორჩენილი ეს ქვეყანა ცივი ომის დასრულების დღიდან ამერიკელი პრეზიდენტებისთვის გამოწვევაა. ბოლოდროინდელი ამბებიც ოპტიმიზმის საფუძველს არ იძლევა. ივლისში პრემიერ-მინისტრის ყოფილი მოადგილისა და ოპოზიციური მოძრაობა „სოლიდარნოსტის“ ლიდერ ბორის ნემცოვის დაპატიმრებას ობამას ადმინისტრაციის მხრიდან რუსეთის მიმართ ძალიან მწვავე კრიტიკა მოჰყვა. გასულ ოთხშაბათს კი რუსეთმა განაცხადა, რომ აფხაზეთში (რეგიონი, რომელიც 2008 წლის აგვისტოს ომის შემდეგ საქართველოს გამოეყო) საზენიტო-სარაკეტო კომპლექსები განათავსა. ბუნებრივია, ეს განცხადება შეერთებულ შტატებს არ გაახარებდა, რომელიც, უკვე მეორე წელია, იქ არსებული დაძაბულობის განმუხტვას ცდილობს.

მაგრამ როგორი რთულიც არ უნდა იყოს ეს პარტიზონობა, ვაშინგტონი თავს უფლებას ვერ მისცემს, არ ითანამშრომლოს მოსკოვთან. რონალდ რეიგანმა ასეთი თანამშრომლობის პრინციპს ყველასთვის გასაგები ფორმულირება მოუძებნა: „უნდა, მაგრამ გადააღონ“. ეს კარგი სახელმძღვანელო პრინციპი იყო ცივი ომის დროს შეიარაღების შემცირებაზე მოლაპარაკებების მონაწილე-თათვის, მაგრამ ის დღესაც აქტუალურია. ურთიერთთანამშრომლობა ერთადერთი გზაა წინსვლისთვის და, აი, ამის დამადასტურებელი ათი მიზეზი:

1. რუსეთის ბირთვული იარაღი აშშ-ის არსებობისთვის კვლავ საფრთხეს წარმოადგენს. ბერლინის კედლის დაშლის შემდეგ რუსეთის არსენალში კვლავ ათასობით საბრძოლო რაკეტაა, თანაც ასობით ასეთი იარაღი ამერიკულ ქალაქებზეა დამიზნებული და საბრძოლო მზადყოფნის რეჟიმშია. ეს საფრთხე თავისით არ გაქრება, არსენალის შემცირებისთვის საჭიროა პირდაპირი ორმხრივი მოლაპარაკებების გამართვა შეერთებულ შტატებსა და რუსეთს შორის შეიარაღების შემცირებაზე. ახალი START-ი, სტრატეგიული ბირთვული შეიარაღების შემცირებაზე ახალი შეთანხმება, რომლის განხილვაც სენატში იგეგმება, მორიგე ხელშეკრულება ორ ქვეყანას შორის შეიარაღებაზე კონტროლის ორმხრივ შეთანხმებათა იმ გრძელ სიაში, რომლის სათავეც ჯერ კიდევ ცივი ომის პერიოდიდან იწყება. დღემდე ის ერთადერთი მექანიზმია, რომელიც რუსეთის ბირთვულ ობიექტებს ამერიკელი ინსპექტორებისთვის ხელმისაწვდომს ხდის. სტრატეგიული შეიარაღების შემცირებაზე პირველი START-ი ძალიან მნიშვნელოვანი იყო ცივი ომის დროს ბირთვულ შეიარაღებაზე კონტროლის

დაკარგვის მოსათოკად, ხოლო ახალი შეთანხმებით, ბირთვული შეიარაღების არსენალი კიდევ 30%-ით უნდა შემცირდეს, დღევანდელი რაოდენობრივი დონიდან, 2200 ერთეულიდან 1500-მდე თითოეული მხრიდან. მეტიც, პარზინდენტმა ობამამ დიმიტრი მედვედევამ ბირთვული შეიარაღების სრულ განადგურებაზე გარკვეული პერიოდის განმავლობაში მიზნობრივად განაცხადებდა. მისი საზღვრები ევროპაზე, ცენტრალურ, აღმოსავლეთ აზიასა და არქტიკაზე გადის. ყველა ამ რეგიონში აშშ-ს მნიშვნელოვანი ინტერესები აქვს და არ შეუძლია იქ დესტრუქციული კონკურენციის დაშვება. ავღანეთში კონტრაქტიზანული კამპანიის მიმდინარეობის ფონზე შეერთებული შტატები ცენტრალური აზიის ორგანიზაციის სტაბილურობაში უკიდურესად დაინტერესებული. ის რუსეთზე დამოკიდებულია არამხოლოდ უშუალო თანამშრომლობით ზურგის უზრუნველყოფის საკმისა და ინფორმაციის მიღებაში, არამედ ისეთი საფრთხეების გაუქმებაში, როგორც, მაგალითად, ყირგიზეთში წარმოქმნილი პოლიტიკური არეულობისა და ძალადობის სახით. მოსკოვის კავშირები ახალ დამოუკიდებელ სახელმწიფოებთან კვლავ მტკიცე და მნიშვნელოვანია. მოსკოვს ბადაშხუმი მნიშვნელოვანი ურთიერთობები აქვს ამერიკული დიპლომატიისთვის გამაძლიერებლის ფუნქცია აქვს. რუსეთი არაკლებად მნიშვნელოვანი როლს

ახლახან, აფხაზეთში ჯარების შეყვანის მიუხედავად, ამ ტერიტორიის თაობაზე მოლაპარაკებების გზით დავის მოგვარება ჯერ კიდევ შესაძლებელია

თამაშობს ისეთ ეკონომიკურ ორგანიზაციებში, როგორებიცაა „დიდი რეიანი“ და „დიდი ოცეული“, რითაც ეკონომიკურ საფრთხეებთან ბრძოლაში კოორდინირებული მიდგომების ფორმირებას უწყობს ხელს. ასე მაგალითად, 2008 წელს რუსეთმა მხარი დაუჭირა „ოცეულის“ რეზოლუციას, რომელიც პროტექციონიზმს, ინვესტიციებისა და ვაჭრობისთვის ბარიერების შექმნაზე უარს ითვალისწინებდა;

3. რუსეთი დიდია. მისი საზღვრები ევროპაზე, ცენტრალურ, აღმოსავლეთ აზიასა და არქტიკაზე გადის. ყველა ამ რეგიონში აშშ-ს მნიშვნელოვანი ინტერესები აქვს და არ შეუძლია იქ დესტრუქციული კონკურენციის დაშვება. ავღანეთში კონტრაქტიზანული კამპანიის მიმდინარეობის ფონზე შეერთებული შტატები ცენტრალური აზიის ორგანიზაციის სტაბილურობაში უკიდურესად დაინტერესებული. ის რუსეთზე დამოკიდებულია არამხოლოდ უშუალო თანამშრომლობით ზურგის უზრუნველყოფის საკმისა და ინფორმაციის მიღებაში, არამედ ისეთი საფრთხეების გაუქმებაში, როგორც, მაგალითად, ყირგიზეთში წარმოქმნილი პოლიტიკური არეულობისა და ძალადობის სახით. მოსკოვის კავშირები ახალ დამოუკიდებელ სახელმწიფოებთან კვლავ მტკიცე და მნიშვნელოვანია. მოსკოვს ბადაშხუმი მნიშვნელოვანი ურთიერთობები აქვს ამერიკული დიპლომატიისთვის გამაძლიერებლის ფუნქცია აქვს. რუსეთი არაკლებად მნიშვნელოვანი როლს

ხელს უშლის, მიაღწიოს ეკონომიკური კეთილდღეობასა და პროგრესს ევროპაში განხორციელების გზაზე. ახლახან მოსკოვმა კვლავ გამოხატა ინტერესი მთიანი ყარაბაღისა და დნესტრისპირეთის გაყინული კონფლიქტების დარეგულირებაზე. ახლახან, აფხაზეთში ჯარების შეყვანის მიუხედავად, ამ ტერიტორიის თაობაზე მოლაპარაკებების გზით დავის მოგვარება ჯერ კიდევ შესაძლებელია. ასეთი დარეგულირების ფარგლებში აფხაზეთის ტერიტორიის ნაწილი შეიძლება დაუბრუნდეს საქართველოს, სანაცვლოდ კი აფხაზეთი შეინარჩუნებს ავტონომიურ სტატუსს, ისევე, როგორც მეორე თვითგამოცხადებული რესპუბლიკა სამხრეთ ოსეთი;

4. უდიდესი მნიშვნელობა აქვს რუსეთის ბუნებრივ პირობებს. ეს თვალსაზრისით ძალიან დრამატულად ცხადყო რუსეთის დასავლეთში გაჩენილმა კატასტროფულმა ხანძრებმა. ეს ქვეყანა ერთდროულად არის როგორც მსოფლიოში მიმდინარე კლიმატური ცვლილებების მსხვერპლი, ასევე უდიდესი ბუნებრივი სიმდიდრეების პატრონი; მათ შორის, გადამწვარი ტყეებისა, რომლებიც აუცილებელია გლობალური დათბობის აღსაკვეთად. რუსეთი, რომელსაც კვლავ მტკიცე და მნიშვნელოვანი მოსკოვის ბადაშხუმი მნიშვნელოვანი ურთიერთობები აქვს ამერიკული დიპლომატიისთვის გამაძლიერებლის ფუნქცია აქვს. რუსეთი არაკლებად მნიშვნელოვანი როლს

რუსეთი „კრასნოდარის არმიას“ ქენის

გენერალ-ლეიტენანტი იური ნეტკაჩევის განცხადებით, რუსეთის ხელისუფლებამ გადაწყვიტა, ქვეყნის სამხრეთით შეიარაღებული ძალების დაჯგუფება გააძლიეროს. მისი ინფორმაციით, ახალი „კრასნოდარის არმიის“ შტაბი მაიკოპთან განლაგდება. მის დაქვემდებარებაში გადავა ყველა სამთო შენაერთი, რომელიც ჩრდილოეთ კავკასიაშია დისლოცირებული, მათ შორის ახალშექმნილი სამთო ბრიგადები დალესტანსა და ყარაჩაი-ჩეჩენეთში, აგრეთვე, აფხაზეთში განლაგებული ქვედანაყოფები, — ნერს „Независимая Газета“.

რუსეთის ეზოადაზა აზერბაიჯანი?

„რუსეთი აზერბაიჯანს ოთხ სამაშველო „Ka-32“-ის ტიპის ვერტმფრენს მიანდის, — იტყობინება „APA“. სავარაუდოდ, საუბარია მოდიფიკაცია „მთ-32HC“-ზე. ეს უკვე მეორე კონტრაქტია მსგავსი ტიპის ვერტმფრენებზე, 2 „Ka-32“ აზერბაიჯანმა მიმდინარე წლის მაისში მიიღო. უკრაინაში კი აზერბაიჯანელებმა გასულ წელს 11 ვერტმფრენი „მი-24“ და ერთი თვითმფრინავი „მი-7-29УБ“ შეიძინეს, აგრეთვე, — 29 „БТР-70“ და 35 თვითმავალი ჰაუბიცა: მათ შორის 29 არის 122 მმ. „2С1 Гвоздика“, ექვსი კი — 152 მმ. „2С3 Акация“. შედარებისთვის: საქართველომ 2009-ში უკრაინაში მხოლოდ 5 „БТР-70“ შეიძინა.

ივანია, ეს რაი არ მოხდება

ავსტრალიურმა ანალიტიკურმა ცენტრმა „Air Power Australia“-მა გამოაქვეყნა მოხსენება, რომელშიც შედარებულია აშშ-ის საბრძოლო ავიაციისა და რუსეთის პატრულირეატიონის თავდაცვის შესაძლებლობები. ექსპერტებმა შესაძლო კონფლიქტში ამერიკული ავიაციის გადარჩენის შესაძლებლობა გამოიციხეს. მათი აზრით, რუსულ საჰაერო თავდაცვის საშუალებებთან ვერაფერს გახდებიან არა მხოლოდ „F-15“, „F-16“ და „F/A-18“, არამედ მეხუთე თაობის „F-35 Lightning II“-ც კი. ისინი თვლიან, რომ „С-400 Триумф“-ს დღესდღეობით მსოფლიოში ანალოგი არ აქვს. ერთადერთი ამერიკული თვითმფრინავი, რომელიც შესაძლო დაპირისპირებაში საიმედოდ გამოიყურება, „F-22 Raptor“-ია. ავსტრალიელი ექსპერტები მიიჩნევენ, რომ მისი წარმოების შეწყვეტა აშშ-ის მხრიდან სტატეგიული შეცდომა იქნება.

ავროპაში საზიარო ფლოტი იქნება

„The Time“-ის ცნობით, დიდი ბრიტანეთი და საფრანგეთი ავიამზიდების ერთობლივ გამოყენებას გეგმავენ. საუბარი ორ ბრიტანულ და ერთ ფრანგულ ხომალდს ეხება. გეგმის თანახმად მუდმივ მორიგეობას ზღვაში ერთ-ერთი მათგანი განახორციელებს. გამოცემის ვარაუდით, იდეა ნაკარნახევია ეკონომიკური მოსაზრებებით; მისი ხორცმცხსნის შემთხვევაში, ბრიტანეთს შეეძლება, უფრო თქვას ორი სარეზერვო (თითოეული 5,2 მილიარდი ფუნტის ღირებულების) ავიამზიდის აგებაზე და დღეს არსებულ „HMS Ark Royal“-სა და „HMS Illustrious“-ს მხოლოდ ერთი ხომალდი დაამატოს.

პიკაპლად ჩინეთის ისტორიაში

ჩინეთი პირველი ავიამზიდის აგებას წლის ბოლომდე შეუდგება, — იტყობინება იაპონური სააგენტო „კიოდო“. მოსამზადებელი სამუშაოები დასრულებულია, ამასთანავე, ამენებულა ორი სანვრთნელი კომპლექსი, სადაც მომავალი ავიამზიდისთვის მფრინავებს მოამზადებენ. 2015 წლამდე დაგეგმილია ფლოტის შემადგენლობაში ორი ხომალდის შეყვანა, ხოლო 2020 წლისათვის ჩინელები მწყობრში კიდევ ორი (ატომური) ავიამზიდის აგებას გეგმავენ, რაც აზია-წყნარი ოკეანის რეგიონში ძალთა ბალანსს მნიშვნელოვნად შეცვლის. „კიოდოს“ ცნობით, მონაწილეობას პირველი ჩინური ავიამზიდის შექმნაში უკრაინელი ფაბრიკანტებიც მიიღებენ.

ბუნდესვერის მზე რაისვენა

ის ტემპი და გაქანება, რომლითაც გერმანიის ხელისუფლება ბუნდესვერს ამცირებს, დამკვირვებლების გაკვირვებას იწვევს. საინტერესოა, რა პროცესები მიდის არშიაში, რომელიც „ცივი ომის“ დროს დასავლეთ ევროპაში ყველაზე ძლიერი იყო. პირადი შემადგენლობა, რომელიც არცთუ დიდი ხნის წინათ 250 ათასამდე შემცირდა, კიდევ 100 ათასით შეიკვცევა. სახმელეთო ჯარებში 92 ათასი სამხედრო მოსამსახურის ნაცვლად 54 ათასი დარჩება. ზურგისა და უზრუნველყოფის სამსახურში სამშტატო ერთეულების ორი მესამედი გაუქმდება, იქ 34 ათასამდე ადამიანი იმსახურებს, სამედიცინო სამსახურში კი — 12,5 ათასი.

სატანკო და მოტოვარულთა ბატალიონების სარკვე მსუბუქი ქვეითების სვადრითი ნილი გაიზარდა

ლო მანქანა, 100-მდე საარტილერიო დანადგარი. მეორე ოპერატიულ სარდლობას დაექვემდებარება საჰაერო-სადესანტო და მსუბუქი ქვეითების აერომობილური ქვედანაყოფები, აგრეთვე, მოიერიშე და სატრანსპორტო ვერტმფრენები. სულ 7000-მდე სამხედრო, 40 მოიერიშე ვერტმფრენი, 80 მსუბუქი და 96 საშუალო სატრანსპორტო ვერტმფრენი. მესამე ოპერატიულ სარდლობას დაექვემდებარება ისეთივე ქვედანაყოფები, როგორც პირველს ერთი სატანკო ბატალიონის და საარტილერიო ქვედანაყოფის გამოკლებით (58 ძირითადი საბრძოლო ტანკი, 88 ქვეითთა საბრძოლო მანქანა). მე-

ოთხე ოპერატიული სარდლობის განკარგულებაში ამდენივე ტექნიკა და 50-მდე საარტილერიო დანადგარი იქნება, რადგან მას შერეული საარტილერიო პოლკი დაექვემდებარება, მსუბუქი ქვეითების ბატალიონთა რაოდენობა ამ შემთხვევაში ერთი ნაკლებია, მათ ადგილს სამთო მსროლელები იკავებენ. სატანკო პარკი, რომელიც „ცივი ომის“ შემდგომ პერიოდში 10-ჯერ შემცირდა და ამჯერად მხოლოდ 390 ძირითად საბრძოლო ტანკს ითვლის, 270 ერთეულამდე შემცირდება; ნაწილობრივ გაუქმდება „Leopard 2“-ის მოდერნიზაციის პროგრამაც. ადრე ნავარაუდები 450 ერთეულის ნაცვლად შეძენილი

იქნება მხოლოდ 280 ქვეითთა საბრძოლო მანქანა „Puma“. შემცირდება იმ ვერტმფრენების რაოდენობაც, რომელთა შექმნას ბუნდესვერი გეგმავენ: 40 „Tiger“ (80-ის ნაცვლად) და 90 (122-ის ნაცვლად) სადესანტო-სატრანსპორტო „NH-90“. „Deutsche Marine“ შეირადებიდან ხსნის 8 ფრეგატს 15-დან, 10 (ყველა) სარაკეტო კატარა „Gepard“-ს და 21 (ყველა) ვერტმფრენ „Sea King“-ს. 10 წყალქვეშა ნავიდან დარჩება მხოლოდ უახლესი 212 პროექტის სუბმარინები, სულ ახლახან მოდერნიზებულ 206 პროექტის წყალქვეშა ნავებს კი ჩამოწერენ. ახალი ხომალდებიდან ფლოტი მიიღებს

რატომ არ ესვრიან მტერს ჯარისკაცები?

საქმეში ჩაუხედავი ადამიანების წარმოდგენით, სამხედროები საბრძოლო მოქმედებების დროს მონიშნულმდეგეს ისეთივე სიზუსტითა და შემართებით ესვრიან, როგორც სწავლებებზე, რეალობა კი ცოტა სხვანაირია; ადამიანს, იმისათვის, რომ სხვა ადამიანს ესროლოს, ძალიან სერიოზული ფსიქოლოგიური ბარიერის გადალახვა უწევს.

ქვეითების მეოთხედი ბრძოლის წინ კარგადაა კონტროლს მარჯვენა ხელზე ან საჩვენებელ თითის ვერ ამოძრავებდა და შესაბამისად სროლა არ შეეძლო. საინტერესოა, რომ, იმ შემთხვევაში, თუ ჯარისკაცი ცაცია იყო, ხდებოდა მარცხენა ხელის პარალიზება; ჯარისკაცების დაახლოებით 25 პროცენტს ბრძოლის წინ უნებლიე შარდვა ეწყებოდა.

მეორე მსოფლიო ომის შემდეგ ჯორჯ მარშალმა ჩაატარა გამოკვლევა, რომლის შედეგებზე ამერიკელი გენერლები საგონებელში ჩააგდო. ომში მონაწილე ქვეითების გამოკითხვით დადგინდა, რომ მონიშნულ მათგან მხოლოდ 25% ისროდა. ყურადღება მივაქციოთ იმას, რომ აქ საუბარია არა სროლაზე დამინებით, არამედ სროლაზე მონიშნულმდეგის მიმართულებით; დამინებით გამოკითხულთა მხოლოდ 2% ისროდა. საინტერესოა სტატისტიკა იყო საჰაერო ძალებშიც. აღმოჩნდა, რომ მონიშნულმდეგის თვითმფრინავების 50%

ბომბდამშენების პილოტებზე რომ არაფერი ვთქვათ. გამოკვლევებმა ერაყის ომის დროს უცნაური ფსიქო-ფიზიოლოგიური ფენომენი დააფიქსირეს, ქვეითების მეოთხედი ბრძოლის წინ კარგადაა კონტროლს მარჯვენა ხელზე ან საჩვენებელ თითის ვერ ამოძრავებდა და შესაბამისად სროლა არ შეეძლო. საინტერესოა, რომ, იმ შემთხვევაში, თუ ჯარისკაცი ცაცია იყო, ხდებოდა მარცხენა ხელის პარალიზება; ჯარისკაცების დაახლოებით 25 პროცენტს ბრძოლის წინ უნებლიე შარდვა ეწყებოდა. იქნებ საქმე ისაა, რომ ამერიკელები ცუდი ჯარისკაც-

საქართველო

ზუსტად, გაზიარებული თქვენი მოსაზრებები? დაგვირეკეთ: 34-32-95, ან მოგვწერეთ: info@geworld.net

F-125 კლასის 3 ფრე-გატს, ნავარაუდები 4-ის ნაცვლად.

შეირალებიდან იხსნება 87 თვითმფრინავი „Tornado“ (187-დან) და 15 სატრანსპორტო „Transall C-160“ (86-დან), იგეგმება უარის თქმა 37 „Eurofighter Typhoon“-ის შეძენაზე.

ბუნდესვერში მიმდინარე პროცესების საერთო სურათი შთაბეჭდილებას ტოვებს, რომ ძალეები, რომლებიც გერმანელი გენერლების განკარგულებაში დარჩება, საკმარისი მხოლოდ ერთი ოპერატიული მიმართულების გადაფარვისთვის იქნება (გეოგრაფიულ ფაქტორებს თუ გავითვალისწინებთ). იმ შემთხვევაშიც კი, თუ მხედველობაში გერმანული ორგანიზებული ლობისა და დისციპლინის ფენომენს მივიღებთ, ნაკლებად საგარაუდოა, რომ ახალმა ბუნდესვერმა არმიის დონის თავდაცვითი ოპერაცია „გაქაჩოს“, შეტევითზე რომ არაფერი ვთქვათ. ხოლო, თუ ვითარებას უფრო სპეციფიკურად შევფასებთ, შეიძლება ვივარაუდოდ, რომ ახალი შენაძლებლობების მაქსიმუმი შეზღუდული (მაგ., სამშვიდობო) ოპერაციების ჩატარება იქნება, ისიც მესამე სამყაროს ქვეყნებში, ირეგულარულ

ლი ფორმირების წინააღმდეგ.

მართალია, დღეს არაფერი არ მიანიშნებს ევროპაში ისეთი ომის დაწყების შესაძლებლობაზე, რომელშიც სახმელეთო ჯარების დიდ მასებს გამოიყენებენ, თუმცა არასტაბილურობა მსოფლიოში ყოველდღე ახალ საფრთხეებს წარმოშობს. გასათვალისწინებელია კიდევ ერთი ფაქტორი: ბუნდესვერი ევროპაში ნატოს ძლიერების ბურჯი იყო, ახალ ვითარებაში კი, გერმანელი ექსპერტების შეფასებით, ჩრდილოატლანტიკურ ბლოკს აღარ შეეძლება, მას ისე დაეყრდნოს, როგორც ამას ადრე აკეთებდა. ალბათ, არც ის უნდა გამოვირიცხოთ, რომ ბერლინის სწორედ ამ ვითარების მიღწევას ცდილობს; ეკონომიკური კრიზისიდან გამომდინარე ხარჯების შემცირებისთან ერთად, მას შეიძლება ნატოში საკუთარი პასუხისმგებლობის სფეროს შემცირება სურს და ეს სავსებით ობიექტური მიზეზებით გაამართლოს. პარადოქსულია, მაგრამ გარკვეულ პირობებში ამ ნაბიჯებმა შეიძლება ძველი მოკავშირეებისგან გერმანიის დამოუკიდებლობის ხარისხი გაზარდოს.

ში საკმაოდ ხშირად მოუთხოვებდნენ.

საინტერესო მომენტია: ერთის მხრივ, ლოგიკა თითქოსდა კარნახობს ჯარისკაცს, რომ, იმ შემთხვევაში, თუ ის არ გაისვრის და არ მოკლავს მტერს, შეიძლება დაიღუპოს, თუმცა, როგორც ჩანს, აქ საქმეში ინსტინქტები ერთვება, რომელთათვის წინააღმდეგობის განევა არ ძალუძს. მეცნიერებმა დაადგინეს, რომ ამ მხრივ ადამიანის ქცევა ყველაზე მეტად ძალის ქცევას ჰგავს, მოჩვენებითი აგრესიულობის მიუხედავად, ძალიან ასევე „იყინება“ მაშინ, როდესაც გარემოებათა გამო სხვა ძალი უნდა მოკლას და მაქსიმალურად ცდილობს, ეს არ გააკეთოს. საინტერესოა, რომ მაიმუნებს, განსაკუთრებით შიმპანზებს, რომლებიც ადამიანის „ახლო ნათესავებია“ ითვლებიან, მსგავს სიტუაციებში აგრესიულობა და სისასტიკე ახასიათებთ. ადამიანის ბუნება კი სხვა ადამიანის მოკვლას ეწინააღმდეგება. ამასთანავე, მხედველობაში უნდა მივიღოთ რელიგიის ფაქტორი და რიგი სხვა გარემოებები.

ლის შენარჩუნებაა, თუ არა და — ქვედანაყოფის საბრძოლო პოტენციალი ნულამდე დაეცემა, რაც მძიმე შედეგებს მოასწავებს. ცხადია, ალტერნატიული პრობლემებისგან დაზღვეულნი არც ოფიცრები არიან.

პენტაგონის კვლევებმა აჩვენა, რომ იმ ადამიანების რაოდენობა, რომლებიც მსგავსი პრობლემებისგან თავისუფალია, 2-3%-ს არ აღემატება. ისინი კარგად იბრძვიან, საკუთარ თავს ნაკლებად უფრთხილდებიან და მოწინააღმდეგის მოკვლა მათთვის განსაკუთრებულ პრობლემებს არ უკავშირდება, თუმცა აღსანიშნავია, რომ ჯარში განვევამდე (და მის შემდეგაც), როგორც წესი, ფსიქიკასთან პრობლემები ჰქონდათ; ომის შემდეგ ისინი ხშირად დამნაშავეთა სამყაროს უერთდებიან. ცხადია, იმ შემთხვევაში, თუ ქვედანაყოფები მხოლოდ ასეთი ადამიანებისგან დაკომპლექტება მათზე კონტროლის შენარჩუნება სათუო გახდება. გამონაკლისის დაშვება, ალბათ, მხოლოდ იმ სპეცრაზმებისთვის შეიძლება, რომელთა მოქმედების სპეციფიკა რთულ პირობებში ხანმოკლე, მაგრამ ინტენსიურ ბრძოლებში მონაწილეობას გულისხმობს.

სამოქალაქო პირებს ხშირად უკვირთ, რომ სამხედროების უმეტესობა ჩვეულებრივ ცხოვრებაში უადრესად მშვიდობისმოყვარე ადამიანია, თუმცა ეს გასაკვირი, ალბათ, არ უნდა იყოს; სამხედროებმა ადამიანის სიცოცხლის ფასი იციან და ისიც კარგად ესმით, რომ ომს მშვიდობა სჯობს.

ტონი ბლერი: შეიარაღებული ჩრჩხვან ბარიულის ქვეყნების საქმეებში დღეს «უფრო აუსილავალია, ვიდრე ოდესმე»

გლობალიზაციამ გარდაცვლილი ქვეყნების საქმეებში შეიარაღებული ჩრჩხვან დღეს იმაზე აუსილავალია, ვიდრე ეს ოდესმე იყო, — წერს ტონი ბლერი თავის მოგონებებში. ყოფილი პრემიერ-მინისტრი მხოლოდ იმას ნაწილობაში მიიხსნის, რომ ზიზზავს პრეზიდენტი რობერტ მუგაბე არ დაამხო.

ჩვენ უცნაურ მდგომარეობაში აღმოვჩნდით, როდესაც ლიბერალური დემოკრატიის დამკვიდრების მხარდაჭერა „ნეოკონსერვატიზმად“ ითვლება, ხოლო სხვა ქვეყნების საქმეებში ჩაურევლობა — „პროგრესულად“.

მისთვის პირველი გამოცდა კოსოვო გახდა. „მთინი-ქურმა წმინდაობა და მკვლელობა ახსოვს, მთინი-ქურმა წმინდაობა ახსოვს, მთინი-ქურმა წმინდაობა ახსოვს, მთინი-ქურმა წმინდაობა ახსოვს...“

მისთვის პირველი გამოცდა კოსოვო გახდა. „მთინი-ქურმა წმინდაობა და მკვლელობა ახსოვს, მთინი-ქურმა წმინდაობა ახსოვს, მთინი-ქურმა წმინდაობა ახსოვს, მთინი-ქურმა წმინდაობა ახსოვს...“

ის ალიარებს, რომ საერთაშორისო ურთიერთობების სწრაფვამ მასში შუამავლის როლი გააძლიერა, რომელსაც ახლოაღმოსავლეთის კონფლიქტში ასრულებდა. „პირადად მე მანამ არასდროს მიხატავს არც ასეთი უმჯობესი, — წერს იგი.

მისთვის პირველი გამოცდა კოსოვო გახდა. „მთინი-ქურმა წმინდაობა და მკვლელობა ახსოვს, მთინი-ქურმა წმინდაობა ახსოვს, მთინი-ქურმა წმინდაობა ახსოვს, მთინი-ქურმა წმინდაობა ახსოვს...“

თუმცა მისი ლიბერალური ინტერვენციონიზმის პოლიტიკა არა ახლოაღმოსავლეთში, არამედ ბლკანეთში გაფორმდა. „საგარეო პოლიტიკაში... მოულოდნელად თვალი ამეხილა. — ხსნის იგი, — ამის საბაზი კოსოვო იყო“.

მისთვის პირველი გამოცდა კოსოვო გახდა. „მთინი-ქურმა წმინდაობა და მკვლელობა ახსოვს, მთინი-ქურმა წმინდაობა ახსოვს, მთინი-ქურმა წმინდაობა ახსოვს, მთინი-ქურმა წმინდაობა ახსოვს...“

ბლერი დარწმუნებულია, რომ გლობალიზაციის შედეგად სამხრეთ და საგარეო პოლიტიკებს შორის ბარიერი ინტეგრირდება. სატელევიზიო ახალი ამბების საშუალებით ცნობები უცხოურ კრიზისებზე ყველა აუჯანყიან ალწვეს. „სამყარო გაუფრთხილდა არა მხოლოდ ეკონომიკური ან ანგარებები, არამედ ემოციური კავშირებით. ეს გულს ისევე ეხება, როგორც გონებას“.

ბლერი კლინტონს უწოდებს „ყველაზე თამაშყვად პოლიტიკოსს“, ვისაც კი ოდესმე შეხვედრია. ყოფილი პრემიერ-მინისტრი აღფრთოვანებულია ნერს მათი ურთიერთგაგების შესახებ და იხსენებს, როგორ შეძლეს მათ ერთხელ ამერიკული აუდიტორიის „მიუზიკ-პოლის ვარსკვლავებზე არანაკლები დოზით“ მოხიბვლა.

ნარსულის გახსენებისას ის ალიარებს, რომ ამისთვის მზად არ იყო. „1997 წლის კამპანია მთლიანად საგარეო პოლიტიკურ კამპანია იქნებოდა. იმ მზიან დღით, როდესაც მე პირველად მივაბიჯე დიუნი-სტრიტზე, ჩემთვის ვინმეს რომ ეთქვა, რომ ჩემი მმართველობის დროს ბრიტანეთი ოთხ ომში ჩაერთვებოდა, მოკირებული დავრჩებოდი“.

ბლერი კლინტონს უწოდებს „ყველაზე თამაშყვად პოლიტიკოსს“, ვისაც კი ოდესმე შეხვედრია. ყოფილი პრემიერ-მინისტრი აღფრთოვანებულია ნერს მათი ურთიერთგაგების შესახებ და იხსენებს, როგორ შეძლეს მათ ერთხელ ამერიკული აუდიტორიის „მიუზიკ-პოლის ვარსკვლავებზე არანაკლები დოზით“ მოხიბვლა.

„ვინც, ეგონებოდა ინტერესებზე“ დაფუძნებული საგარეო პოლიტიკა მოძველდა, — ამტკიცებს იგი, — გლობალიზაციის ალიანსები... საერთო გლობალურ ღირებულებებზე უნდა დაფუძნდეს, დღეს“. ამით ნაიშნავს ძველი პოლიტიკური ზღვარი მეტრეველებსა და მემარცხენებს შორის.

ბლერი კლინტონს უწოდებს „ყველაზე თამაშყვად პოლიტიკოსს“, ვისაც კი ოდესმე შეხვედრია. ყოფილი პრემიერ-მინისტრი აღფრთოვანებულია ნერს მათი ურთიერთგაგების შესახებ და იხსენებს, როგორ შეძლეს მათ ერთხელ ამერიკული აუდიტორიის „მიუზიკ-პოლის ვარსკვლავებზე არანაკლები დოზით“ მოხიბვლა.

ბლერი კლინტონს უწოდებს „ყველაზე თამაშყვად პოლიტიკოსს“, ვისაც კი ოდესმე შეხვედრია. ყოფილი პრემიერ-მინისტრი აღფრთოვანებულია ნერს მათი ურთიერთგაგების შესახებ და იხსენებს, როგორ შეძლეს მათ ერთხელ ამერიკული აუდიტორიის „მიუზიკ-პოლის ვარსკვლავებზე არანაკლები დოზით“ მოხიბვლა.

სამხედრო ოპერაციებისთვის სამიზნეების არჩევაზე მან ასეთი კომენტარი გააკეთა: „მე ხშირად მეუბნებოდნენ: თუკი შენ შეძელი სიერა-ლეონეს ბანდიტებისგან, [სლობოდან] მილოშევიჩისგან, თალიბებისგან და სხვათაგან გათავისუფლებ, რატომ ვერ შეძლებ მუგაბეს მოშორებას? პასუხი არის, რომ მე ამას სიახლოვებით გავაკეთებდი, მაგრამ ეს ნაბიჯი მიზანშეწონილი არ იქნებოდა. საქმის არის, რომ ჩემთვის გავსაუკვეთილი მიზეზების გა-

ყოფილი პრემიერ-მინისტრი ტონის საგარეო პოლიტიკას იხსნის. როგორც ჩანს, პრემიერს და ავღანეთის გაუმჯობესებას მას ბრძოლის უნარი არ აქვს

მთავარი მხარდაჭერა ჰქონდა მეზობელი აფრიკული სახელმწიფოებისგან. მათ ჩემი მხრიდან ნებისმიერი ტიპის ჩარევაზე სასტიკი რეაქცია იქნებოდა“.

ასეთ დროს აუცილებელია გადაწყვეტილების მიღება. „თუკი ცვლილებები ევროლუციური ვითარებაში არ განხორციელდება, ღირს კი მათი განხორციელება რევოლუციის საშუალებით? ვისაც სამხედრო ძლიერება გააჩნია, უნდა გამოიყენოს თუ არა მათ სამხედრო ძალა?“

ბლერი იმასაც იხსენებს, თუ როგორ ცდილობდა იგი კოსოვოსთან დაკავშირებით სხვა ევროპელი ლიდერების „ინტერესების მხარდაჭერას“. კოსოვოს მორიგ სამხედრო ჩარევის მოდელად იქცა. მისი მოგონებების ერთ-ერთი მუდმივი თემა გენერლებთან მეგობრობაა.

ერაყის საკითხის განხილვისას, ის ამტკიცებს, რომ ომში მოწინააღმდეგეებს არასდროს მიიჩნევდა „არც სულელებად და არც გონებასუსტებად“.

„ლიდერს უნდა იმის გადაწყვეტა, ამართლებს თუ არა მიზანი ხარვეზებს, — ამტკიცებს იგი, — მეტიც, მას გადაწყვეტილების მიღება ისე უნდა, რომ ზუსტად არ იცის, ეს ხარვეზები როგორ იქნება, მათ შორის იმ შემთხვევისთვისაც კი, თუ მიზანი მიღწეული ვერ იქნება, — სხვათაშორის, ამ კონტექსტში, გადაწყვეტილების მიღებაზე უარზე გადაწყვეტილებაა, — ქმედებასაც და უმოქმედობასაც თავისი შედეგები მოსდევს“.

11 სექტემბერზე სუბორინისას, ის ალიარებს: „მე სათანადოდ ვერ შევფასე პრობლემის სიღრმე... იმ დროს მე რომ მცოცხროდა, ათი წლის შემდეგაც ავღანეთში ვიქნებოდი, ეს სერიოზულად დამაპყრობდა წონასწორობას, თუმცა იმედი მაქვს, რომ მაინც იგივე გადაწყვეტილებებს მივიღებდი როგორც ავღანეთთან, ისე ერაყთან დაკავშირებით“.

ბლერი კლინტონს უწოდებს „ყველაზე თამაშყვად პოლიტიკოსს“, ვისაც კი ოდესმე შეხვედრია. ყოფილი პრემიერ-მინისტრი აღფრთოვანებულია ნერს მათი ურთიერთგაგების შესახებ და იხსენებს, როგორ შეძლეს მათ ერთხელ ამერიკული აუდიტორიის „მიუზიკ-პოლის ვარსკვლავებზე არანაკლები დოზით“ მოხიბვლა.

ის ირანის საკითხში უკომპრომისოა. მას მიანიჭა რომ თეირანი საფრთხეა, განსაკუთრებით იმ კონტექსტში, რასაც ბირთვული იარაღის ტერორისტების ხელში მოხვედრის საფრთხე შეეკია.

ბლერი კლინტონს უწოდებს „ყველაზე თამაშყვად პოლიტიკოსს“, ვისაც კი ოდესმე შეხვედრია. ყოფილი პრემიერ-მინისტრი აღფრთოვანებულია ნერს მათი ურთიერთგაგების შესახებ და იხსენებს, როგორ შეძლეს მათ ერთხელ ამერიკული აუდიტორიის „მიუზიკ-პოლის ვარსკვლავებზე არანაკლები დოზით“ მოხიბვლა.

„ირანსა და მის ბირთვულ ამბიციებს, პირველ რიგში, ამერიკა უპირისპირდება, — წერს იგი, — მაგრამ მოდი გულწრფელად ვთქვათ: ირანი მისი არაბი მეზობლებისთვის გაცილებით დიდი საფრთხეა, ვიდრე აშშ-ისთვის... ამიტომაც არის ის მნიშვნელოვანი. ირანი, რომელსაც ბირთვული ბომბი აქვს, იმას ნიშნავს, რომ მის მიღებას სხვებზე შეეცდებიან. ეს სერიოზულად შეცვლის ძალთა ბალანსს როგორც რეგიონში, ისე მთელს მსოფლიოში“.

სამართალი საგარეო პოლიტიკურ ღონისძიებაზეა საუბარი. „მთინი-ქურმა წმინდაობა ახსოვს, მთინი-ქურმა წმინდაობა ახსოვს, მთინი-ქურმა წმინდაობა ახსოვს, მთინი-ქურმა წმინდაობა ახსოვს...“

„გუარდიათთან“ ინტერვიუში მან განაცხადა: „მზად არ ვარ, შავი-შავი იმ რისკს, რომ ირანს ბირთვული იარაღი ექნება“.

ბლერი კლინტონს უწოდებს „ყველაზე თამაშყვად პოლიტიკოსს“, ვისაც კი ოდესმე შეხვედრია. ყოფილი პრემიერ-მინისტრი აღფრთოვანებულია ნერს მათი ურთიერთგაგების შესახებ და იხსენებს, როგორ შეძლეს მათ ერთხელ ამერიკული აუდიტორიის „მიუზიკ-პოლის ვარსკვლავებზე არანაკლები დოზით“ მოხიბვლა.

BBC-სთან ინტერვიუში, ბლერიმ ენდროს მარის განუცხადა: „ვეფიქრობ, აბსოლუტურად მიუღებელი იქნება, თუკი ირანი ბირთვული იარაღის წარმოებას შეძლებს; ვეფიქრობ, წინააღმდეგობისთვის უნდა მოვემდებოთ, თუ საჭირო გახდა, სამხედრო ძალითაც. დარწმუნებული ვარ, რომ, თუკი ირანელები ბირთვული იარაღის წარმოებას განაგრძობენ, ჩვენ სხვა ალტერნატივა არ დავგვიჩვენებ. ეს ირანს მკაფიოდ და გასაგებად უნდა აუხსნათ“.

„დესპოტიზმი ან დიქტატორული რეჟიმების“ საქმეებში სამხედრო ჩარევის თეორიის სისტემატიზირების მცდელობისას, ის აღნიშნავს: „შესაძლოა, ისინი არ ექნებიან მეზობლებისთვის საფრთხეს ან შეიძლება მარტივად დაექვემდებარონ განხორციელებულ მოქმედებებს. ზოგჯერ, როგორც ეს მუგაბეს შემთხვევაში მოხდა, ჩარევა, პრაქტიკული თვალსაზრისით, გამართლებული არ არის“.

„გუარდიათთან“ ინტერვიუში მან განაცხადა: „მზად არ ვარ, შავი-შავი იმ რისკს, რომ ირანს ბირთვული იარაღი ექნება“.

ლოუიზ ბრიკოტი, გარდაიანი guardian.co.uk

გაგონიერადი პრეზიდენტისა და გეგმულ გუბერნიის არასა

სააკაშვილს ვანკუვერში გარტო ვერონიკა არ უპოვია

ავტორიტეტი აქვს მიხეილ სააკაშვილს მთელს ვანკუვერში და, კერძოდ, ქალაქ დორვილის ხელოვნური ყინულის მოედნების მწარმოებელ კომპანია Synthetic Ice-ში, ხოლო ამ კომპანიის პრეზიდენტი ფრანსუა ბილოდო და მენეჯერი ჯონ გუდენი მისი სიყვარულით დნებიან, როგორც ადრეგაზაფხულის მზეზე თებერვლის ლოლოები, წვეთ-წვეთად, მაგრამ შეუქცევადად.

ყველაფერი დაიწყო იმით, რომ, როგორც Postmedia News-სა და Vancouver Sun-ში წერს ბრუს კონსტანტი, „ჯონ გუდენთან 2010 წლის ზამთრის ოლიმპიადის პირველ კვირა დღეს უცნაური სატელეფონო ზარი გაისმა. საქართველოს პრეზიდენტის პროტოკოლის რეფერენტმა მას უთხრა, რომ პრეზიდენტს დასავლეთ ვანკუვერის ყინულის ხელოვნურ მოედანზე სრიალი სურდა“.

ნი და ისიც „დაახლოებით საათ-ნახევრის განმავლობაში სრიალებდა“. ასე აღმოაჩინა ვანკუვერში პატივცემულმა მიხეილმა მეორე სუბსტანცია — ხელოვნური ყინულის მოედანი. პირველი ვერონიკა ქობალია იყო, ორივე კი — საქართველოს ეკონომიკის მდგრადი განვითარების გადაუდებლად აუცილებელი პირობა. ორ დასახელებულ კანადელთაგან ბედნიერების მწვერვალზე პირველი გუდენი ავიდა. სწორედ მან განუცხადა Vancouver Sun-ის ჟურნალისტს, „რომ ამჟამად,

რადგან სააკაშვილი კანადური ტექნოლოგიით მოიხიბლა, რამაც „ბედნიერი მოვლენების სერია“ დაუდო სათავე და „Synthetic Ice-ს ახალ ბაზარზე შეღწევის საშუალება მისცა“. განსაკუთრებული ბედნიერება მაინც ის იყო, რომ, როგორც ბრუს კონსტანტინო წერს, „გუდენი საკმარისად ეკონტაქტა პრეზიდენტს მი-

სი სამდღიანი ვიზიტის დროს, რათა მიმხედარიყო, რომ ის „შესანიშნავი კაცია“ („მიშა მაგარიას“ კანადური ვარიანტი), რომელსაც უყვარს ხალხთან ურთიერთობა...“ ოღონდ ეს „ხალხი“ არ უნდა იყოს ქართველი ლტოლვილები კონფლიქტური რეგიონებიდან და თბილისის ძირძველი მოსახლეობა. სამ დღეში სამჯერ სამი გუდენიც ვერ

მიხვდებოდა, რომ იგი განუდგა დედაქალაქს და ბათუმში ფაშად დაჯდა, როგორც ასლანი იჯდა, აბაშიძე, ისე და იქამდე, სანამ აჭარა საქართველოს არ დაეუბრუნეთ. „როდესაც ის აეროპორტისკენ გაემგზავრა, — განაგრძობს გუდენი, — ხელი ჩამომართვა, ორჯერ გადამხვია და მითხრა, რომ ის ძალიან აფასებდა ყველაფერს, რაც ჩვენ მისთვის გავაკეთეთ“. ცრემლი არ ჩამოუგორდა? იცის ხოლმე. სენტმენტალიზმისგან შორსაა ფირმის პრეზიდენტი ფრანსუა ბილოდო. ამ ბიზნეს-მენის ბედნიერება დაიწყო მას შემდეგ, რაც „42 წლის პრეზიდენტმა“ საქართველოდან ჩატანილი საკუთარი „ციგურები ჩაიცვა (!) და დაახლოებით საათ-ნახევრის განმავლობაში სრიალებდა 15X30 მეტრიან პოლიეთილენის ზედაპირზე“. მას შემდეგ და ამის შედეგად „კანადურმა Synthetic Ice-მ საქართველოში ორი მოედანი დაამონტაჟა“ — მესტიეში და ბათუმში. ვაბდენიერები, აბა რა, როცა თითო მოედანი 125000 აშშ დოლარი ღირს და ახლო მომავალში საქართველოში „ათიდან თოთხმეტამდე ასეთი მოედნის გაყიდვა დაგეგმილი“.

ლონიდან ერთი იყო“ (Vancouver Sun). ამ ერთადერთ შანსს „მწვანე სვიტერი და ჯინსი ეცვა“. ნაცნობი ფერია მწვანე: მოლისფერი შარვლით სრიალებდა გასულ ზამთარს უმაღლესი პირი საქართველოს ბაკურიანის თეთრ თოვლზე და, როგორც მაშინ თქვეს, ბაკურიანელმა კერძო მესაკუთრებმა ბოსლემში ჩაქეტეს ლორთქო ბალახს დანატრებულ ძორხე-ბი, ორმხრივი უბედურების თავიდან ასაცილებლად. მილიონიდან ერთი შანსი და — ორ მილიონამდე დოლარის შემოსავალი საქართველოს ბიუჯეტიდან ხელოვნური ყინულის მოედნების მწარმოებელი კანადური კომპანიის გამდიდრებლად გაღებულა. Vancouver Sun-ის პუბლიკაციაში რამდენჯერმე დასახელებულმა გუდენმა თქვა, რომ „სააკაშვილისთვის ვანკუვერის ვიზიტი ძალიან მძიმე იყო, რადგან აქ ქართველი მოციგურავე (ასეა ტექსტში. — ა.ს.) ნოდარ ქუმარიაშვილი დაიღუპა“. ძალიან მძიმე იყო და პრეზიდენტი „დაახლოებით საათ-ნახევრის განმავლობაში სრიალებდა 15X30 მეტრიან პოლიეთილენის ზედაპირზე“. მწვანე სვიტერით და ჯინსით... თუმცა, მიშას რა... ჩვენ ვიკითხოთ რა გვეუბნება გამოცდილებული ხელისუფლების ხელში, თორემ ამით სასრიალო არ გამოეღვება.

გაგონიერადი სახელი გაგვიუქმეს, ასლა სამეოხლოსს გვარტოვან

საუკუნის წინათ ვლადიმერ ლენინმა ვილაცას მისწერა, რომ ერთი ქართველი ჩაუფდა ეროვნულ საკითხს. „ერთი ქართველი“ იოსებ ჯულაშვილი იყო. 1912-1913 წლებში შეიქმნა და გამოიცა თეორიული ნაშრომი: „მარქსიზმი და ეროვნული საკითხი“. ერთი საუკუნის შემდეგ მიხეილ სააკაშვილი შეეცადა ამავე ფენომენს და გასულ აგვისტოში ავლაზრის რეზიდენციაში მინვეული სტუდენტების — ეროვნულ უმცირესობათა წარმომადგენლების წინაშე გამოსვლისას ახალი დეფინიცია შემოგვთავაზა: საქართველოს მრავალეთნიკური ერი.

ვის ეკუთვნის საქართველო? ანუ უმცირესობის კომუნიკაში და პაპა

ყოველგვარი ეჭვის გასაფხვად, სიტყვასიტყვით გაგიმორებთ სააკაშვილის ნათქვამს: „საქართველო არის მრავალეთნიკური ქვეყანა. როცა ვლაპარაკობ ქართველ ერზე, მე ვიძახი საქართველოს მრავალეთნიკური ერი. და როცა ვლაპარაკობ ქართველ ხალხზე, ვლაპარაკობ საქართველოს ხალხი. იმიტომ, რომ საქართველო არ ეკუთვნის არც ეთნიკურად ცალკე ადებულ ქართველებს, არც ეთნიკურ აზერბაიჯანელებს, არც ეთნიკურ ოსებს, არც ეთნიკურ სომხებს. საქართველო ეკუთვნის ყველას ერთად“.

ტომაცა იგი საქართველო და არა უსახო „მულტიეროვნული“ რეგიონი სამხრეთ კავკასიაში. პატივცემულ სააკაშვილს აშკარად ერევა ერთმანეთში ორი განსხვავებული ცნება — ხალხი და ერი. ხალხი, ენციკლოპედიური განმარტებით, არის ერთი ქვეყნის ან სახელმწიფოს მოსახლეობა ერთობლივად. ერი სულ სხვაა. ასევე ენციკლოპედიური განმარტებით, ერი არის: „ადამიანთა სოციალურ-ისტორიული ერთობის ფორმა, რომელიც ყალიბდება ტერიტორიის, ეკონომიკური კავშირების, საერთო-ეროვნული ლიტერატურული ენის, ეროვნული კულტურის ძირითად თავისებურებათა და მათთან დაკავშირებული ფსიქიკური წყობის ერთობის ბაზაზე“ (ქსე, ტ. 4, გვ. 189).

ლი კულტურის ძირითადი თავისებურებანი და მათთან დაკავშირებული ფსიქიკური წყობის ერთობა. სააკაშვილი ამ ყველაფერს უარყოფს და აბსოლუტურად ავანტიურისტულ ვარიანტს წარმოგვიდგენს, რომელსაც მოსაზრებასაც ვერ უწოდებ. განვავრდით. „როცა ვლაპარაკობ ქართველ ხალხზე, ვლაპარაკობ საქართველოს ხალხი“, — ბრძანებს მიხეილ სააკაშვილი. საოცარია, რით ვერ დაიმსახურა ქართველმა ხალხმა პატივი, რომ ქართველ ხალხზე ლაპარაკისას პატივცემულ მიხეილ ვლადიმერსა და ქართველ ხალხზე, ხოლო საქართველოს ხალხზე ლაპარაკისას — საქართველოს ხალხზე?! მაგრამ, როგორც ვხედავთ, ასე არ ფიქრობს, და მის პერსონალურ ფიქრთა დინებას, გინდა-არ გინდა, მივყავართ ერთ, კარგად ნაცნობ ფორმულაში: „საბჭოთა კავშირში ჩამოყალიბდა ისტორიულად ახალი სოციალური და ინტერნაციონალური ერთობა — საბჭოთა ხალხი“ (Советский Энциклопедический словарь, М. 1989, стр. (881). ხოლო ის მულტიეროვნული წარმონაქმნი, რომელსაც გულისხმობს და ელოლიავება მიხეილ სააკაშვილი, სხვა არაფერია, თუ არა ელემენტარული პლაგიატი: „ადამიანთა სოციალური ერთობის უმაღლესი ფორმა“ ანუ „კომუნისტური ერთობა“, რომლის აუცილებელი წინაპირობაა „ერთი სოციალისტური თანამეგობრობა“ (ქსე, ტ. 4, გვ. 190). ორატორის ლოგიკას თუ გავყევით, ამ გაგანია კაპიტალიზმის აღმავლობის პერიოდში შეესუღებარ კომუნიზმში და ეგაა!

ცრუდებიტრი თუ დემიტრი თავდადაული?

ტელევიზორიდან კი ლინგვისტური აღმოჩენები გვეყრება თავზე ხოშკაკალასავით: „გვესწრება ჩვენ აქ დემიტრი შაშკინი. დემიტრი შაშკინის სახელიც და გვარიც არის რუსული წარმომავლობის“. ესეც ახალი ამბავი! გვარზე არავინ კამათობს. სახელს მივხედოთ, მის „რუსულ წარმომავლობას“. ჰყავდათ, როგორ არ ჰყავდათ რუსებს დემიტრები, უამრავი, იყვნენ მდფეთა ნუსხაშიც, თანაც — ორი, მაგრამ ორივე ცრუ. ცრუდემიტრი I (1605-1606) პოლნელის მიერ შემოგზავნილი ყოფილი მართლმადიდებელი დიაკონი, კათოლიკობაში გადასული, რომელიც თავს ივანე მრისხანეს შეილადა ასაღებდა, სინამდვილეში კი გალიციელი ბოიარი-ნის — ბოგდან ოტრეპიევის შვილი იური, ანუ გრიგორი ოტრეპიევი იყო. ცრუდემიტრი II, ტუშინისა და კალუგის ქურდად მოხსენიებული, ზოგიერთი წყაროს მიხედვით, უკრაინელი მღვდლის შვილი იყო, სხვა წყაროებით — მონათლული ებრაელი, რომელიც ცრუდემიტრი I-ის ამაღამი მსახურობდა. მაგრამ ხომ სრული აბსურდია, რომ ამის გამო „დემიტრის“ „რუსულ წარმომავლობაზე“ ვილაპარაკოთ? მით უფრო, რომ თვითმარქვიებზე 3-4 საუკუნით ადრე ბრწყინვალე მეფეები გვყავდა ქართველებს — დემეტრე პირველი, დემეტრე მეორე, თავდადებულად ნოდებუნი! დემიტრობის აბსურდამდე სიტყვალაბუტობის ფიანდაზებს მივყავართ, როგორც წესი.

ცნობისთვის: დემეტრე (თანამედროვე ფორმა დემიტრი) ბერძნული წარმოშობისა და ნიშნავს „მინა-დედას“; ანტიკური მითოლოგიის მიხედვით, დემეტრე — დედამინა, „ნაყოფის დედა“, იგივე „დიდი დედა“.

ვის უშიკლება საქართველოს პრეზიდენტი?

გაკვირვება და გაოცება ასლა ნახეთ, როცა მიხეილ სააკაშვილი ლინგვისტიკიდან პოლიტიკაზე გადადის: „რა თქმა უნდა, საქართველოში დღეს არის სიტუაცია, როცა პრეზიდენტი შეიძლება გახდეს შაშკინიც, შეიძლება გახდეს ყურბანოვიც, შეიძლება გახდეს ნებისმიერი სხვა ეთნიკური ჯგუფის წარმომადგენელიც, იმიტომ, რომ ჩვენ შევქმენით სიტუაცია, როცა ქართველი ხალხი აღიქვამს თავის თავს, როგორც ერთიან მთლიანობას“.

ბის პროდუქტია ერთიანი ქართველი ხალხი, ოღონდ არა მიხეილ სააკაშვილის გაგებით — „როცა ვლაპარაკობ ქართველ ხალხზე, ვლაპარაკობ საქართველოს ხალხზე“. Словоснаряжение — აქვთ რუსებს ასეთი განსაზღვრება, რომელიც სიტყვამრუშობას ნიშნავს. ამის მაგალითია მოხმობილი ციტატა ქართველ ხალხზე. ეს ერთი. მეორე დებულება, რომლის მიხედვით, საქართველოში პრეზიდენტი შეიძლება გახდეს „ნებისმიერი სხვა ეთნიკური ჯგუფის წარმომადგენელი“, უფრო მეტია, ვიდრე მხოლოდ სიტყვამრუშობა — პოლიტიკა აშკარა: არ შეიძლება გახდეს საქართველოში ქვეყნის პირველი პირი არც შაშკინი (ზოგადად), არც ყურბანოვი (ესეც ზოგადად) და არც „სხვა ეთნიკური ჯგუფის წარმომადგენელი“. ქართველი უნდა იყოს! ამას რა დამტკიცება სჭირდება?! თუმცა საქართველოში ყველაფერი შეიძლება მოხდეს! P.S. ნათქვამია: სიცოცხლე ფუფუნებაა, რადგან ვცოცხლობთ იმაზე ნაკლებს, ვიდრე არ ვცოცხლობთ. რა ტყუილად შემომეფლანგა ეს ფუფუნება ამ სიტყვამრუშობის გადამეფა.

სერაფა სეკვა «პაპაზუსობა» კი არ არის, ისტორიული ნიუანსებითაა ნასაზრდოები

გამომავლობა გაზეთ „საქართველო და მსოფლიოში“ (№30. 11-17 აგვისტო, 2010 წ.)
გამოქვეყნებულ წერილზე
„ვართ თუ არა „პაპაზუსები“.

მიუხედავად იმისა, რომ მნიშვნელობა ამ უარგონად ქცეული რუსული სიტყვისა საყოველთაოდ ცნობილია, მაინც ჩაიხიდე რუსულ-ქართულ ლექსიკონში, სადაც აღნიშნულია: **Покаयха** — საუბარში: კიცხვითი მოჩვენებითობა; მოსაჩვენებელი კეთილდღეობა. ხოლო ქართულ ენის განმარტებით ლექსიკონში სიტყვა „მოჩვენებითი“ (მოჩვენებითობა არ არის შეტანილი) განმარტებულია, როგორც არანამდვილი, მოსაჩვენებელი, ფარისევლური, ე.ი., თუ ზუსტ ძველსძველ ქართულ სიტყვას ვიხმართ, კითხვა ქართულად შეიძლება ასე დავსვათ: „ვართ თუ არა ფარისევლები“?

შერაცხული, რაშიც სრულიად ვეთანხმები. უპირიანი იქნებოდა, გვეთქვა, რომ ზოგიერთი ტრადიციის გაუქმდებულ ფორმასთან გვაქვს საქმე. მაგანთ უნდა შევავსებოთ, რომ საუკუნეების გამოტარებული ტრადიციების (ქართული სტუმარმასპინძლობა, ქართული სუფრა, თამაძის ინსტიტუტი და ა.შ.) ასე დაკნინება დღევანდელი ფსევდოლიბერალების „სისქვილზე ასხამს წყალს“ (გავიხსენოთ თუნდაც ამასწინათ ქართული ქეიფის „გეიფად“ მონათვლა).

სერაფა სეკვა, ქართული მემკვიდრის აღმავალი, ზემოქანს სწავლით, ფიქლოვანი განწყობით, მისი ყოველდღიური საუბარო-საყოფასოველო შრომითი საქმიანობით, ისტორიული ნიუანსებით უნდა იყოს ნასაზრდოები

რასაკვირველია, სტატიამ დასახელებული ნაკლოვანებები და შეიძლება კიდევ სხვა, ჩვენდა სამწუხაროდ, შემორჩენილია ქართულ სინამდვილეში და მათი აღმოფხვრა დიდად საძუროსაა, მაგრამ ძნელია, დაეთანხმო აზრს, რომ ქართველებს გულგრილი და განურჩეველი დამოკიდებულება გვაქვს იმ დანაშაულებრივი ქმედებების მიმართ, რომლებიც ასე მრავლადაა ჩვენს ყოველდღიურ ცხოვრებაში — ამაზე ხომ ნათლად მეტყველებს ის ათასობით სისხლის სამართლის საქმე, რომლებიც სტრასბურგის საერთაშორისო სასამართლოშია გადასვლილი და სამართლიან გადაწყვეტილებას ელოდება. აღარაფერს ვამბობ საპროტესტო გამოსვლებზე, საინფორმაციო საშუალებებში გაკეთებულ უკმაყოფილების გამოხატულ განცხადებებზე და ა.შ.

ქართულ სტუმარმასპინძლობაზე, ქართულ ტრადიციულ სუფრაზე ბევრი სასიკეთო დანერგა არა მარტო ჩვენში, არამედ ქვეყნის ფარგლებს გარეთაც, ამიტომ ამ საკითხს აღარ ჩაუვლრმავდები, ერთს აღვნიშნავ მხოლოდ, — არ შეიძლება ერთი (ან რამდენიმე) უგვანი სუფრა მთელ ქართულ პურობაზე განვაზოგადოთ.

მოგინდეს ადამიანს ფეხის წვერებზე ცეკვა?

ისე, ზუმრობა იქით იყოს და ხვალ-ზეგ შეიძლება ვილაცამ ჰკითხოს გურულ კაცს, — ქართველები „პაპაზუსები“ თუ არ ვართ, რატომ ვმღერით კრიმინალურს? კრიმინალის შემსრულებელს, ერთხელ უცხოეთში ხომ ყელში ჩახედეს, რაიმე ხომ არ აქვს ჩადგმული, ასეთ საოცარ პანგებს რომ გამოცემსო.

თლის ვაკის მთვარიანი და მებების პირში შვილია, „ჩაკრულ“ კი — კახეთის შეტბორებული ვაკისა; დიადი „ლილი“ უეჭველად თეთნულდისა და უშბას კალთებზე უნდა დაბადებულიყო.

„**Ей ухнем**“, „**Волга, Волга мать родная**“ განა ვოლგის სანაპიროთა ღვიძლი შვილი არაა, თბ, როგორც გრძელი და დაუსრულებელი ბაიათი უტყეო ირანისა ან შუა აზიისა? რა იქნებოდა ჩვენი მხარე, იგი ტყით რომ არ იყოს დაფარული, რომ არ იყოს „ცაფირუზ, ხმელეთ-ზურმუხტი“, ნახევარუდაბნოში ვინ იმღერებდა კრიმინალურს ან „ხასანბეგურას“, „ჩაკრულ-უფრო ხალისიანია, პირდაპირი, ვიდრე უტყეო ქვეყნისა. კრიმინალური კოპონია ტყით შემოსილ გორაკებიან გურიამი უნდა წარმოშობილიყო, მელოდიური „ჩქიმი არაბა“ — კოლხეთის ვრცელ დაბლობზე; „ურმული“ ქართლის ვაკის მთვარიანი და მებების პირში შვილია, „ჩაკრულ“ კი — კახეთის შეტბორებული ვაკისა; დიადი „ლილი“ უეჭველად თეთნულდისა და უშბას კალთებზე უნდა დაბადებულიყო.

აღნიშნული საკითხის შესახებ მწირი, მაგრამ ყურადღაღები ცნობის მოპოვება:

1. „**პატრიარქატმა ჩვენ შემოგინახა მამაკაცთა ცეკვა ცერებზე, რომელსაც დღემდე ეყრდნობა მსოფლიო კლასიკური ბალეტი**“ — ბრძანებს ბატონი ქართლოს კასრაძე თავის ცნობილ წიგნში „ტრიუმფით მსოფლიოს გზებზე“, რომელიც მან საქართველოს ხალხური ცეკვის სახელმწიფო აკადემიური ანსამბლის (მხატვრული ხელმძღვანელი ილიკო სუხიშვილი და ნინო რამიშვილი) შემოქმედებას უძღვნა;

მაგანთა მხრიდან უსუსური თავის მართლება, — „რა გინდა, რომ ქნა?! ტრადიციას ასეთი!“, — სტატიის ავტორს ტრადიციულ მარაზმად აქვს

აბზაცზე, რომელმაც ჩემი აღშოთება გამოიწვია. მოვიყვან ციტატას მთლიანად: „**ისე, ერთხელ ერთმა ნაც-ნობმა მკითხა და ვერაფერი ვუპასუხე (რა დაგიფეროთ და ამ საკითხზე პასუხი არც დღეს მაქვს) — ჩვენ თუ „პაპაზუსები“ არ ვართ, გავფიცებ, ამისხენი, რატომ უნდა**

მოგინდეს ადამიანს ფეხის წვერებზე ცეკვა?“

რამდენიმე წლის წინათ საქართველოს საპატრიარქოს პირველად სტუმრობდა ერთი ბერძენი ეპისკოპოსი. როცა იგი საღმრთო ლიტურგიის შემდეგ ტრაპეზზე მიუწვევიათ, სუფრაზე შეუსვიათ ტრადიციული ქართული სადღეგრძელოები. ტრაპეზის შემდეგ ეპისკოპოსს უბრძანებია: „**საოცარი ხალხი ყოფილხართ ქართველები, საღმრთო ლიტურგია სუფრაზე გადმოგიტანიათ**“.

ამჟამად

კონგრესიონალი გენერალი

სექტემბერს საქართველოს ეწვევა ამერიკის კონგრესის წარმომადგენელთა პალატის დელეგაცია. დელეგაცია ხუთი წევრისგან შედგება. დემოკრატებს მასში ჯეინ ჰარმანი და პიტერ ველონი წარმოადგენენ, ხოლო რესპუბლიკელებს — ჩარლზ დენტი და სინტია ლუმისი. დელეგაციას, რომელიც საქართველოს პრეზიდენტ მიხეილ სააკაშვილს, პარლამენტის თავმჯდომარე დავით ბაქრაძესა და სხვებს შეხვდება, დემოკრატი კონგრესმენი ჯიმ მარშალი უხელმძღვანელებს. განხილვის თემა იქნება აშშ-საქართველოს ურთიერთობები, საქართველოში მიმდინარე პოლიტიკური და ეკონომიკური რეფორმებისადმი აშშ-ის მხარდაჭერა და საქართველოს მონაწილეობა ავღანეთის სამშვიდობო მისიაში.

ახვლედიანის წინასწარმეტყველება

ფრაქცია „ქრისტიან-დემოკრატების“ თავმჯდომარე გიორგი ახვლედიანის პოლიტიკური განცხადებით, 2013 წლის საპრეზიდენტო არჩევნებამდე სახელისუფლო გუნდი დაიშლება. შინაგან საქმეთა მინისტრ ვანო მერაბიშვილსა და იუსტიციის მინისტრ ზურაბ ადიშვილს თავიანთი გუნდები ეყოლება; საკუთარ ამალას შემოიკრებს თბილისის მერი გიგი უგულავაც, რომელიც 750-მილიონიან ბიუჯეტს განკარგავს. საეჭვოდ ჰქონია საქმე პარლამენტის თავმჯდომარე დავით ბაქრაძეს. მას გუნდი მხოლოდ იმ შემთხვევაში ეყოლება, თუ პარლამენტს გააძლიერებს. ზოგიერთ „ნაცულს“ კი ამდენი გუნდიდან ერთშიც არ მოეცებნება ადგილი და ოპოზიციაში მოუწევს გადაბრუნება.

„აპვისტო. რა“

ფილმების „თურქული გამბიტი“ და „რუსეთის იმპერია“ რუსეთში მცხოვრები უზბეკი რეჟისორი ჯანიკ ფაიზიევი აგვისტოს ომის შესახებ ფილმს გადაიღებს. ფილმის „აგვისტო. რა“ გადაღებას რუსეთის სახელმწიფო ბიუჯეტი მხარდაჭერის მიზნით გარკვეულწილად დააფინანსებს. „ჩვენთვის, ისევე, როგორც ყველა ადამიანისთვის, ომი უბედურებაა. ვცდილობთ, შევქმნათ პაციფისტური კინო, რომელიც არავინ იქნება კარგი ან ცუდი. ჩვენ, უპირველესად, ადამიანი გვაღელვებს, მისი ბედი, დედა, შვილები, სიყვარული... მხატვრული კინოთა ვართ დავაკავებელი და არა პოლიტიკურით ან დოკუმენტურით“, — ამბობს ფაიზიევი. ფილმი ფიოდორ ბონდარჩუკისა და კონსტანტინე ერნსტის საპროდიუსერო კომპანია „გლავეინოს“ ერთ-ერთი პირველი პროექტი იქნება.

წერილი რუსეთის პატრიარქს

„გთხოვთ, მიმართოთ თქვენი ძალისხმევა, რათა შეაჩეროთ ეს დამანგრეველი პროცესი“, — ამ სიტყვებით პარლამენტის ოპოზიციონერი ვიცე-სპიკერი პაპაძე დავითაიამ მოსკოვისა და სრულად რუსეთის პატრიარქ კირილს აფხაზეთში ქართული ეკლესია-მონასტრების ე. წ. რესტავრაციასთან დაკავშირებით მიმართა. წერილში ხაზგასმულია, რომ რესტავრაცია არ არის გამიზნული ძველთა პირველადი სახის შესანარჩუნებლად და, მათი აღდგენის ნაცვლად, ძველების ისტორიულ-კულტურული სახის განადგურება მიმდინარეობს. რამდენადაც ეს ქმედებები სრულად ეწინააღმდეგება რუსეთის საპატრიარქოს პოზიციას, დავითაიას პატრიარქის დახმარების იმედი აქვს.

რედაქცია ტომარაძე

წყალბადის ბომბი საბჭოთა კავშირისთვის პერსეკსის უკანასკნელი დავალება

საბჭოთა დაზვერვა ჩინებულად იყო ინფორმირებული მანჰეტენის პროექტის — ამერიკული ატომური ბომბის შექმნის პროგრამის თაობაზე. ერთ-ერთი წყარო 60 წლის წინათ გამოაშკარავდა: 1950 წლის დასაწყისში ბრიტანეთის სპეცსამსახურებმა ჯაშუშობის ბრალდებით დააკავეს კლაუს ფუქსი, რომელიც 1933 წელს ნაცისტური გერმანიიდან გამოიქცა და მოგვიანებით ბრიტანეთის მოქალაქეობა მიიღო. 1944-1946 წლებში იგი აშშ-ში, ლოს ალამოსში ამერიკის ბირთვული ცენტრის თეორიული განყოფილების თანამშრომელი იყო. ამ ცენტრში ატომური იარაღის შექმნაზე მუშაობდნენ. ფუქსი გამოტყდა, რომ 1945 წელს საბჭოთა აგენტს პირველი ამერიკული ატომური ბომბის კონსტრუქციისა და მოქმედების პრინციპის შესახებ დანვრლებითი ცნობები მიანდა.

კლაუს ფუქსი (მარცხნივ)

ფიზიკოსი ედვარდ ტელერი

1950 წლის 1 მარტს ფუქსს 14 წლით თავისუფლების აღკვეთა მიუსაჯეს. 1959 წელს ვადამდე გათავისუფლებული გერ-ში გაემგზავრა, სადაც დროთა განმავლობაში ბირთვული ფიზიკის ინსტიტუტის დირექტორის მოადგილე იყო. ფუქსის ყოფილმა ხელმძღვანელმა, დიდა მეცნიერმა პანს ბეტემ ერთხელ განაცხადა, რომ ფუქსი მისთვის პირადად ცნობილი ერთადერთი ფიზიკოსია, რომელმაც რეალურად შეცვალა მსოფლიო ისტორიის მსვლელობა.

საბჭოთა დაზვერვას ლოს ალამოსში კიდეც ერთი ინფორმატორი ჰქონდა: ფიზიკოსი იოსებ პარიშენატი. თიქორ ელივი ჰოლი, მანჰეტენის პროექტის ყველაზე ახალგაზრდა მცენიერი თანამშრომელი. 1944 წლიდან მოყოლებული იგი საბჭოთა დაზვერვას ამერიკის ატომური პროექტის შესახებ ძალზე ღირებულ ინფორმაციას აწვდიდა.

ახლახან ცნობილი შეიქნა, რომ ფუქსი და ჰოლი ერთმანეთისგან დამოუკიდებლად მოქმედებდნენ და არც კი უეჭვით პარტიზორის არსებობა. შემდგომში ჰოლს მეტად გაუმართლა — ყოველ შემთხვევაში ციხეს გადაურჩა. 1962 წელს იგი სამუშაოდ დიდ ბრიტანეთში, კემბრიჯის უნივერსიტეტთან არსებულ კავენდიშის ცნობილ ლაბორატორიაში გადავიდა. ამერიკაში კი მეტად აღარ დაბრუნებულა.

1992 წელს კა-გე-ბეს გადამდგარმა პოლკოვნიკმა ვლადიმერ ჩიკოვმა იმ გარდასული დღეების მოგონებები გამოაქვეყნა. იგი ირწმუნებოდა, რომ საბჭოთა დაზვერვას ლოს ალამოსში კიდე ერთი აგენტი, მეტსახელად პერსეკსი ჰყავდა. ჩიკოვის თქმით, თავდაპირველად მას კოდური სახელწოდება არტურ ფილდინგი მიენიჭა.

2009 წელს აშშ-ში გამოიქცა ნიგნი „ბირთვული ექსპრესია: ბომბის პოლიტიკური ისტორია და მისი გამოცდა“, რომელიც ამერიკული ატომური იარაღის შექმნელებმა — თომას რიდმა და დენი სტილმანმა დაწერეს. რიდმა და სტილმანიც დარწმუნებული იყვნენ, რომ პერსეკსი, იგივე არტურ ფილდინგი, რეალურად არსებული პიროვნება იყო. მათი აზრით, პერსეკსი ლოს ალამოსში წლების განმავლობაში მუშაობდა და თვალსაჩინო თანამდებობებზეც ეკავა. ნიგნის ავტორები ირწმუნებოდნენ, რომ 90-იან წლების შუა ხანებში მან ფილდინგი „გამოითვალა“ და მის შესახებ სანტა-ფეში გვხვს განყოფილებას აცნობა. თუმცა, თანამშრომელი, რომელსაც ფილდინგმა თავისი ეჭვები გაუზიარა, ავად გახდა, ხოლო გამოჯანმრთელების შემდეგ სამუშაოდ სხვა ქალაქში გადაიყვანეს და საქმეს მსვლელობა არ მიეცა. რაკი არტურ ფილდინგი ცოცხალი აღარ იყო, „ბირთვული ექსპრესის“ ავტორებმა მისი ვინაობა აღარ გაამჟღავნეს.

რად არსებული პიროვნება იყო. მათი აზრით, პერსეკსი ლოს ალამოსში წლების განმავლობაში მუშაობდა და თვალსაჩინო თანამდებობებზეც ეკავა. ნიგნის ავტორები ირწმუნებოდნენ, რომ მისი ნამდვილი სახელიც იცოდნენ. სტილმანი იმასაც კი იხსენებდა, რომ 90-იან წლების შუა ხანებში მან ფილდინგი „გამოითვალა“ და მის შესახებ სანტა-ფეში გვხვს განყოფილებას აცნობა. თუმცა, თანამშრომელი, რომელსაც ფილდინგმა თავისი ეჭვები გაუზიარა, ავად გახდა, ხოლო გამოჯანმრთელების შემდეგ სამუშაოდ სხვა ქალაქში გადაიყვანეს და საქმეს მსვლელობა არ მიეცა. რაკი არტურ ფილდინგი ცოცხალი აღარ იყო, „ბირთვული ექსპრესის“ ავტორებმა მისი ვინაობა აღარ გაამჟღავნეს.

რიდისა და სტილმანის აზრით, ფილდინგი, ფუქსისა და ჰოლის მსგავსად, საბჭოთა დაზვერვასთან წმინდა იდეური მოსაზრებებით თანამშრომლობდა. ამის შემდგომ კი საბჭოეთზე გული აიღრუა და ყველა კონტრაქტი დაარღვია. ამის მიუხედავად, მოსკოვმა იგი არ დაივიწყა, თუმცა 1954 წლის გაზაფხულამდე არ შეუწუხებია. მერე კი ფილდინგს საბჭოთა აგენტი დაუკავშირდა და ბოლო სამსახურის განწვევა სთხოვა. ფილდინგი დაყაბულდა და საბჭოთა დაზვერვასაც იგი მეტად აღარ შეუწუხებია. საბჭოეთში მის მიერ განწვეული ბოლო სამსახური ერთობ ფასეული აღმოჩნდა: არც მეტი, არც ნაკლები, ფილდინგმა

ყველაზე ძლიერი ავიაგომბი

პირველი თერმობირთვული ალჭურვილობის აფეთქება

საბჭოთა მეცნიერებს წყალბადის ბომბის კონსტრუქციის ძირითადი პრინციპი გაანდო, რომლის შესახებაც მათ ჯერ არაფერი იცოდნენ. 1940-იან წლების დასაწყისში ბირთვულ ფიზიკოსებს უკვე ეჭვი აღარ ეპარებოდათ იმაში, რომ ბომბის შექმნა მალევე დაიწყებოდა. ურან-235-ითა და პლუტონიუმით შეიძლებოდა. სწორედ იმხანად აშშ-ში, გერმანიაში და იაპონიაში რამდენიმე ფიზიკოსს აზრად მოუვიდა, რომ ატომური აფეთქებით შესაძლებელი იყო დეიტერიუმის — წყალბადის მძიმე იზოტოპის აალება, რომელიც ბირთვული რეაქციების სერიების შემდგომ ჰელიუმად გადაიქცეოდა და გიგანტური რაოდენობის ენერჯიას გამოყოფდა. პირველად ეს ნობელის პრემიის ლაურეატ-

მა ენრიკო ფერმიმ დაასკვნა, რომელიც მამინ კოლუმბიის უნივერსიტეტში მუშაობდა. 1941 წლის სექტემბერში თავისი აღმოჩენა მან უნგრელ ედვარდ ტელერს გაანდო, რომელმაც უმალ დაიწყო ფიქრი ზებომბის შექმნაზე. გათვლებმა აჩვენა, რომ ერთი გრამი დეიტერიუმში ჰელიუმად ტრანსფორმაციისას 150 ტონა ტრინიტროტოლუოლის სიმძლავრით აფეთქდება, რაც იმას აბასტურებდა, რომ ერთი მეგატონიანი ბომბისთვის 12 კგ დეიტერიუმიც საკმარისი იყო.

ლოს ალამოსის ლაბორატორია სამუშაოებს 1943 წლიდან შეუდგა და ტელერმა იქ გადაინაცვლა. ჩატარებულ სამუშაოთა შედეგები დაზვერულ კონფერენციაზე წარმოადგინეს და იმსჯელეს იმ ზებომბის შექმნის

რეცეპტზე, რომელიც ისტორიაში Classical Super-ის სახელწოდებით შევიდა. ამ კონფერენციის ერთ-ერთი მონაწილე იყო რობერტ ფუქსიც, რომელიც 1945-46 წლებში მათემატიკოს ჯონ ფონ ნეიმანთან თანამშრომლობდა. 1948 წლის 13 მარტს თავისი მუშაობის შედეგები და ცნობები პროექტ CLASSICAL SUPER-ის თაობაზე მან საბჭოთა დაზვერვას გააცნო, სსრკ-ის სახელმწიფო უშიშროების სამინისტროს ხელმძღვანელმა კი ეს ინფორმაცია სტალინს, პარინასა და მოლოტოვს გადასცა.

1946 წლის ზაფხულში ტელერი და მისი კოლეგები „კლასიკური“ ზებომბის შესაძლებლობებში დაეჭვდნენ და გამოთქვეს მოსაზრება, რომ ატომური ალბებით გამოწვეული აფეთქების ტალღა მძიმე წყალბადს გაფანტავდა და ჰელიუმად გადაქცევას არ დააცლიდა. მამინ ტელერმა და მათემატიკოსმა სტანისლავ ულამმა წყალბადის ბომბის შექმნის ახალი სქემა წარმოადგინეს. 1952 წლის 31 ოქტომბერს წყნარი ოკეანის მარჯნის კუნძულ ენივეტოკზე მსოფლიოში პირველი თერმობირთვული ალჭურვილობა, ორსართულიანი სახლის სიმაღლისა და 82 ტ ნონის „მაიკი“, აფეთქეს. აფეთქების საერთო სიმძლავრემ 10.4 მეგატონა შეადგინა. ეს თითქმის 700 პირისი უდრდა. ეს სწორედ ის ზებომბი იყო, რომელზეც

ტელერი მრავალი წლის განმავლობაში ოცნებობდა.

1954 წლის 1 მარტს მარჯნის კუნძულ ბიკინზე ამერიკელებმა თავიანთი მეორე თერმობირთვული ალჭურვილობა „ბრავო“ აფეთქეს. მისმა სიმძლავრემ „მაიკისას“ 15 მეგატონით გადააჭარბა. მომდევნო 7 კვირის განმავლობაში იმავე პოლიგონზე კიდევ ოთხი თერმობირთვული მუხტი აფეთქეს.

რიდისა და სტილმანის ვარაუდით, 1954 წლის მარტში იდუმალ არტურ ფილდინგს საბჭოთა აგენტი დაუკავშირდა და „ბრავოს“ მუშაობაზე პრინციპის თაობაზე ცნობები მოსთხოვა. ფილდინგმა თხოვნის უგულვებელყოფა ვერ გაბედა და რადიაციული იმპულსის საიდუმლო გასცა. ეს სავესებით საკმარისი აღმოჩნდა, დანარჩენი საბჭოთა მეცნიერებმა გააკეთეს.

ამ პირობების განსამტკიცებლად ის გარემოებაც გამოდგება, რომ ამგვარი ცნობების მიწოდება მხოლოდ წყალბადის ბომბზე უშუალოდ მომუშავე ადამიანს შეეძლო. ეს კაცი ვერ იქნებოდა პოლი, რომელიც იმხანად ჩიკაგოს უნივერსიტეტის ასპირანტურაში სწავლობდა, ვერც — ინგლისში დიდი ხნის წინ დაბრუნებული ფუქსი. ასე რომ, საბჭოთა სპეცსამსახურებს ლოს ალამოსში ერთადერთი კარგად გათვითცნობიერებული ინფორმატორი რჩებოდათ და ის სწორედ მისტერ ფილდინგი იყო...

მოამზადა ნანა ჩარკვიანმა

თერმობირთვული იარაღის გამოცდა

მსურთ, გაგზავნათ თქვენი მოსაზრებები? დაგვიკავშირდით: 34-32-95, ან მოგვწერეთ: info@geworld.net

საქართველო

აკმედ სუკარნო — მუსლიმ-დიქტატორი

იგი მზის ამოსვლისას დაიბადა ქალაქ სურაბაიში, მუსლიმანისა და ინდუისტის ოჯახში, ბიჭს კუსნო დაარქვეს. იაველებს სწამდათ, რომ ხარის წელიწადში, განსაკუთრებით კი განთიადისას, დაბადებული ბავშვი ბედისწერის რჩეული იყო, რომელსაც გვირის მომავალი ელოდა. კუსნომაც თავი მესიად წარმოიდგინა, მაგრამ დიქტატორად იქცა და თავისი სამშობლო ანარქიისა და ქაოსის უფსკრულში დანთქა.

აკმედ სუკარნო, 1970 წლის ივნისი

„რჩეული“ სუსტი და ავადმყოფი ბავშვი გამოდგა და მამამისმაც, რომელსაც სჯეროდა, რომ შვილს ყველა უბედურება სახელის გამო ატყდებოდა თავს, მას ძველი ინდური ეპოსის — „მაჰაბჰარატას“ გმირი მებრძოლის სახელი კარნო დაარქვა და დაუმატა პრეფიქსი „სუ“, რაც „საუკეთესოს“ ნიშნავს.

1945 წლის 17 აგვისტოს სუკარნო სიტყვით გამოვიდა მის სახლთან გამართულ მიტინგზე და ინდონეზიელ ხალხს ქვეყნის ბედ-იბლის განკარგვისკენ მოუწოდა. ინდონეზიელმა პატრიოტებმა

იოსიფ ბროზ ტიტო და სუკარნო

სუკარნო ფიდელ კასტროსთან ერთად

ჯონ კენედი და სუკარნო

სუკარნო და ნიკიტა ხრუშჩოვი

და სუკარნოც თავისი სახელის მძევლად იქცა. აღმოსავლეთ იავის ერთ-ერთი საუკეთესო სკოლის დამთავრების შემდეგ, იგი მებრძოლი პოლიტიკოსად იქცა და გააერთიანა სამი მიმდინარეობა — ნაციონალიზმი, ისლამიზმი და მარქსიზმი, რომლებსაც გაერთიანებული მოძრაობა ეფუძნებოდა. **ქალაქ-სუკარნო შიშნა საკუთარი — ინდონეზიის ნაციონალური პარტია და განაცხადა, რომ ის მარაქენის, უბარალო ხალხის, ინტერნაციონალური ადვოკატი.**

ინდონეზიის რესპუბლიკის ნაციონალური დროშა აღმართეს და იაპონური რადიოსადგურის მალულად გამოყენებით მსოფლიოს ახალი სუვერენული სახელმწიფოს წარმოშობა ამცნეს. **ხალხმა დამოუკიდებლობა მოიპოვა, მაგრამ ქვეყნის პატრონი სუკარნო გახდა. 1945 წლის 18 აგვისტოს იგი პრეზიდენტად აირჩიეს.** კონსტიტუციამ პირველ პრეზიდენტს შეუზღუდავი საკანონმდებლო და აღმასრულებელი ძალაუფლება მიანიჭა და მანაც ამ უფლებამოსილების გამოყენება არ დააყოვნა. მისი ერთ-ერთი პირველი ბრძანებულებით, რესპუბლიკის მოქალაქეები ერთმანეთს ესალმებოდნენ სიტყვით **„მერდეკა“** (თავისუფლება) და ხელის აწევით, ხუთივე თითი სუკარნოს მიერ გამოცხადებული 5 პრინციპის — ინდონეზიური ნაციონალიზმის, ინტერნაციონალიზმისა თუ ჰუმანიზმის, დისკუსიისა თუ დემოკრატიის, სოციალური კეთილდღეობისა და ღვთის

რწმენის სიმბოლოებას ახდენდა. **ქვეყანაში მმართველობის მონოპარტიული ფორმა დაგეგმვა, სადაც სარჩევნო წარმომადგენლობითი ორგანიზაციები არ არსებობდა.**

სუკარნო დამოუკიდებლობის გამოცხადებისას

ბედისწერის რჩეულს გამოემბით უთვალთვალდა პოლიცია. 1929-1931 და 1933-1942 წლებში იგი ციხეში ან გადასახლებაში იმყოფებოდა ინდონეზიაში ჰოლანდიის კოლონიური ბატონობის წინააღმდეგ ბრძოლაში მონაწილეობისთვის, მაგრამ ფარ-ხმალს მაინც არ ყრიდა. მთელ ქვეყანაში მოგზაურობდა და მგზნებარე სიტყვით გამოდიოდა. **მალე სუკარნო ინდონეზიელი ხალხის აღიარებულ ბელადად იქცა. ხალხისთვის იგი ბუნგ-კარნო (ძმა კარნო) და დამოუკიდებლობის მოციქული იყო.** ინდონეზია სამი საუკუნის განმავლობაში ცდილობდა ჰოლანდიის კოლონიური უღლის გადაგდებას და დამოუკიდებლობა მხოლოდ XX საუკუნის შუა ხანებში მოიპოვა, როცა ნაციონალურ-გაერთიანებული მოძრაობის სათავეში სუკარნო ჩაუდგა. იაპონელებმა ჰოლანდიელები არქიპელაგიდან 1942 წელს განდევნეს და სუკარნომ ახალი ხელისუფლებასთან თანამშრომლობა დაიწყო, რაც მიზნის მისაღწევად გამიზნული კომპრომისი იყო, რადგან იაპონია ინდონეზიას დამოუკიდებლობის მინიჭებას დაჰპირდა, მაგრამ სიტყვის შესრულება გააჭიანურა. **სუკარნომ და მისმა უახლოესმა თანამოაზრეებმა რესპუბლიკის დამოუკიდებლობის დეკლარაცია მეორე მსოფლიო ომში ტოკიოს კაპიტულაციიდან მესამე დღეს გამოაცხადეს.**

ვარ,“ ქვეყანას თავს ახვევდა „ინდონეზიურ სოციალიზმს“, ხალხს კი განუმარტავდა: **„ჩვენი სოციალიზმი ნაზავია. პოლიტიკური თანასწორობის იდეა აშშ-ის დამოუკიდებლობის დეკლარაციიდან ვისესხეთ, სულიერი თანასწორობისა — ისლამისა და ქრისტიანობისგან, ხოლო თანასწორობის მეცნიერული იდეა — მარქსიზმისგან. ამას ჩვენი ნაციონალური თვითმყოფადობა „მარქს-ენიზმი“ დაუმატეთ და შემოვიღეთ „პოტონგ-როინგის“ პრინციპები, რაც ერთად ცხოვრებას, შრომასა და ურთიერთდახმარებას ნიშნავს.“**

ეს შხამიანი ნაზავი იყო და ამიტომ ქვეყნის უმაღლესმა საკანონმდებლო ორგანომ — დროებითმა სახალხო საკონსულტაციო კონგრესმა სუკარნოს ზენოლით 1963 წლის გაზაფხულზე იგი ქვეყნის უცვლელ პრეზიდენტად დანიშნა. თუმცა სუკარნოსთვის საკმარისი არ აღმოჩნდა ნაციონალური გმირობა, მას სურდა, მთელ მსოფლიოს მესიად მოვლენოდა. **აკი განაცხადა კიდევ: „მთელ ჩემს ცხოვრებას უზენაესი ძალა წარმართავს. მე ღვთის ნებას ვასრულებ, რადგან ამისთვის დავბადე.“**

არადა, ნაციის მამის მიერ გატარებულმა ყველა რეფორმამ კრახი განიცადა. ბევრ ქალაქში არ იყო სასმელი წყალი, საღამოობით ელექტროენერჯიასაც თიშავდნენ. ქვეყანა ლატაკდებოდა, რასაც ინფლაციაც დაერთო. **ინდონეზიაში ანარქია და ქაოსი სუვერენი, ხოლო სუკარნო ფუფუნეაპი ცხოვრობდა და ახალ-ახალ სასახლეებს იშენებდა.** არმიაში ერთმანეთს დაუპირისპირდა ორი დაჯგუფება: კონსერვატიული — „გენერალთა კავშირი“ და მემარცხენე — „1965 წლის 30 სექტემბრის მოძრაობა“. ერთმანეთს და მეორე მხარეს სუკარნოს დამცველად გამოაცხადეს, მან კი შემრიგებლის როლის შესრულება გადაწყვიტა.

ამასობაში ხელისუფლების სათავეში გენერალ სუკარტოს ხელმძღვანელობით მესამე ძალა მოვიდა. 1966 წელს სუკარნოს უცვლელი პრეზიდენტის ნოდება ჩამოერთვა, თუმცა რევოლუციის ბეზღის ტიტული შეუნარჩუნდა. ბელადმა წინააღმდეგობის განევა სცადა, არაერთხელ სიტყვითაც გამოვიდა, მაგრამ მას აღარავინ უსმენდა. **იგი კორუფციასა და იმგვარი პოლიტიკის გატარებაში დაადანაშაულებს, რომელმაც შედეგად ნაციის პოლიტიკური, ეკონომიკური და მორალური კრიზისი გამოიწვია, თუმცა არ გაუსამართლებიათ, რადგან სახენდროლებმა დაასკვნეს: სუკარნოს გასამართლება მთელი ინდონეზიელი ხალხის გასამართლებას ნიშნავს.** ამიტომ გარე სამყაროსგან მის სრულ იზოლაციას დასჯერდნენ.

„ნაციის მამას“ კი ძველმა სწავლებებმა შეახსენა თავი, გაუზმირდა გულის შეტევები. 1970 წლის ზაფხულში მისი მდგომარეობა უკვე უიმედო შექმნა და 21 ივლისს რევოლუციის ბელადი აღესრულა. სუკარნოს ემოქა დასრულდა და ქვეყანაში ახალი წესრიგი დამყარდა. სუკარტოს ბრძანებით, ყოფილი პრეზიდენტი ზარზე იმით დაკრძალეს, ხოლო გარდაცვალების მეცხრე წლისთავზე მისი ხსოვნის აღსანიშნავი მემორიალიც აღმართეს...

ორსასოვნანი იასირი

იგი ბევრ მეფესა და პრეზიდენტს მოესწრო, ყველა დროს მოერგო და ყველა გააცურა. ნობელის პრემიის ლაურეატი, მშვიდობისმყოფელი და თანამედროვე ტერორიზმის ერთ-ერთი მამამთავარი პოლიტიკოსი-მაქცია იყო, რომლის ცხოვრებაც საიდუმლოების საფარველში გაეხვია...

არაფატიც მოკვდა არაერთხელ სცადეს ისრაელის „მოსადმა“, სირიელმა აგენტებმა, ირანის სპეცსამსახურებმა, თუმცა ვერაფერი დააკლეს, რადგან მას ცეცხლი და მახვილი არ ეკარებოდა. თუმცა, მარტოსულად დარჩენილმა მოხუცმა სიკვდილთან ბოლო ორთაბრძოლა მაინც წააგო.

ყველაფერი კი ბანალური შაკიკითა და ციებ-ცხელებით დაიწყო, რასაც პალესტინის ლიდერი ბოლო ხანს ხშირად უწოდებდა. ოქტომბრის ბოლოს რამალაში, მის რეზიდენციაში, ტუნისელი ექიმები ჩავიდნენ, რომლებმაც დასკვნეს, რომ არაფატიმ გრიპის ერთ-ერთი ფორმა გადაიტანა და უკან გაბრუნდნენ. რამდენიმე დღის შემდეგ კი პალესტინის ბელადის მდგომარეობა მკვეთრად გაუარესდა და გადაწყდა, რომ სამკურნალოდ საფრანგეთში გადაიყვანდნენ.

მოკლე ხანში კი უცნაური მოვლენები დაიწყო, რომელთა ახსნაც ფრანგული მედიცინის ვარსკვლავებმა ვერ შეძლეს. გამოჯანმრთელების პირას მყოფი არაფატი უცებ კომაში ჩავარდა. მისი სიცოცხლის ბოლო დღეებში კი პალესტინის მთავრობის პრემიერ-მინისტრმა აჰმედ კურეიმ განაცხადა, რომ იასირ არაფატი, სავარაუდოდ, მსოფლიოს წამყვანი სახელმწიფოების ლაბორატორიებში შემუშავებული ახალი თაობის სანამლავებით მოკლეს.

ყოველწლიურ „ფორბსის“ მონაცემებით, იასირ არაფატის ქონება 300 მლნ დოლარად იყო შეფასებული, რაც ლატაკი პალესტინის ლიდერს ერთ-ერთ ყველაზე მდიდარ მსოფლიო ლიდერად აქცევდა. ერთი ვერსიით, მის მილიონებზე თვალი ეჭირა არა მარტო ახალგაზრდა ცოლს — სუჰას, არამედ „ჰამასისა“ და ისლამური „ჯიჰადის“ ექსტრემისტებსაც ინტიფადის (პალესტინის აჯანყების) სანარმოებლად. 2002 წლის გაზაფხულზე, პალესტინის ავტონომიური ანტიტერორისტული ოპერაცია „დამცავი კედლის“ ჩატარებისას ისრაელის თავდაცვის არმიის ოფიცრებმა აღმოაჩინეს საიდუმლო დოკუმენტები, რომლებიც ადასტურებდა, რომ არაფატი თავისი ქონების დიდ ნაწილს ფარულად მართლაც ახარჯავდა პალესტინურ „ჯიჰადს“.

1986 წლის 30 სექტემბერს ბეირუთში, პირდაპირ საბჭოთა კავშირის საელჩოს წინ უცნობა შეიარაღებულმა

პირებმა საკონსულოს თანამშრომელი არკადი კატკოვი, საელჩოს ექიმი ნიკოლაი სვირსკი და კა-გე-ბეს რეზიდენტურის ორი ოფიცერი — ოლეგ სპირინი და ვალერი მირიკოვი გაიტაცეს. ლიბანში ხალხს ხშირად იტაცებდნენ, მაგრამ ისინი ამერიკელები, ინგლისელები ან ფრანგები იყვნენ. საბჭოელ მოქალაქეზე კი ხელის აღმართვას ვერაფერს ბედავდა. ამავე დროს ტერორისტები საკმაოდ მალე „გამოცხადდნენ“. ისინი უნინ უცნობი ორგანიზაციის „ჰალედ ბენ ალ-ვალიდის ძალების“ ბოეიკები აღმოჩნდნენ, რომლებსაც ერთობ კატეგორიული მოთხოვნები ჰქონდათ: რუსებს პასუხისმგებლობა ეკისრებოდათ ახლო აღმოსავლელი მოკავშირის — სირიის დანაშაულებრივ ქმედებებზე, რომელმაც „ქემარითი მუსლიმანების“ წინააღმდეგ მძათე-მკვლელი ომი გააჩაღა ჩრდილოეთ ლიბანში. ამიტომ მოსკოვს ზენოლა უნდა მოეხდინა დამასკოზე და სირიის სამხედრო ოპერაცია შეეჩერებინა. მოთხოვნის შეუსრულებლობის შემთხვევაში ტერორისტები მძევლების მოკვლით დაიმუქვნენ და მოკლე ხანში თავიანთი განზრახვის სერიოზულობაც დაადასტურეს: გატაცებისას დაჭრილი ანდრეი კატკოვი მიტოვებულ სტადიონზე მიიყვანეს და ჩაცხრილეს.

კიდევ უფრო ელდისმომგვრელი აღმოჩნდა საბჭოთა რეზიდენტურისთვის უცაბედი ალმოჩენა: **საბჭოთა მკვლელთა გატაცების იდეა იასირ არაფატის მიერ კონტროლირებადი პალესტინის წინააღმდეგობის მოძრაობის ადგილობრივი პირთის წინააღმდეგ იმავალი პირადი მცველი იმავდ გუნდი, მათსახელად „აჰთარი“ ხელმძღვანელობდა, რომელმაც ატაკოვი საკუთარი ხელით დახვრიტა.**

ყველაფერი იმით დასრულდა, რომ საბჭოეთის გენმდივანმა მიხეილ გორბაჩოვმა პირადი წერილი გაუგზავნა სირიის ლიდერ ჰაფეზ ასადს და სთხოვა, თავი შეეკავებინა პალესტინელთა წინააღმდეგ რაიმე ქმედებებისგან. სირიელებმა კრემლს ანგარიში გაუწიეს და ოპერაციები შეწყვიტეს. თუმცა, არაფატის პირადი ბრძანებით, მძევალთა გათავისუფლება მაინც გადაიდო... მან და მისმა თანამოაზრებებმა კიდევ ერთი თავხედური კომბინა-

ბენიამინ ნეტანიახუ, არაფატი, ნაბილ შაათი

იცხაკ რაბინი, გილ კლინტონი და იასირ არაფატი თეთრ სახლში 1993 წლის 13 სექტემბერს

ციის ჩატარება განიზრახეს, რომლის აუცილებლობაც არაფატს კვლავ დამასკოს ქმედებებმა უკარნახა, რომელიც იმჯერად ბეირუთის გარეუბნებს არაფატისტებისა და „ჰეზბოლაჰისგან“ წმენდა. პალესტინის ლიდერმა კვლავ შანტაჟს მიმართა და მოსკოვს ქარაგმულად გადაუკრა: ან ისევ ზენოლას განახორციელებთ დამასკოზე, ანდა... ჰაფეზ ასადმა მოსკოვს ამჯერადაც გაუწია ან-

გარიში. ტერორისტების მოთხოვნა შესრულდა, მაგრამ... მძევლები კვლავ ტყვეობაში დარჩნენ. პალესტინელებმა მეტი უსაფრთხოებისთვის ისინი „ჰეზბოლაჰის“ ბოეიკებს გადასცეს.

მაშინ საბჭოთა რეზიდენტი „ჰეზბოლაჰის“ სულიერ ლიდერს — შეის ფადლას შეხვდა და პოპულარულად აუხსნა, რომ კა-გე-ბეს გრძელი ხელები ჰქონდა და საბჭოთა მოქალაქეების დაღუპ-

იასირ არაფატი, სავარაუდოდ, მსოფლიოს წამყვანი სახელმწიფოების ლაბორატორიაში შემუშავებული ახალი თაობის სანამლავებით მოკლეს

ვას ორგანიზაციის ბოეიკებსა და მათ ხელმძღვანელებს ძალზე ძვირად დაუსვამდა. შეიხმა გადაწყვიტა, რომ კა-გე-ბეს მტრად მოკიდებდა მაშინ, როცა ისრაელის „მოსადი“ უკვე გადამტერებული ჰყავდა, არ ღირდა... შეხვედრიდან ორი დღის შემდეგ მძევლები გაათავისუფლეს.

თავდაპირველად იასირ არაფატზე გავრცელებული მითი მას იმ პოლიტიკოსად წარმოაჩინდა, რომელიც პალესტინელი ხალხის დასაცავად მთელი ცხოვრება „სამართლიან ბრძოლას“ აწარმოებდა და დიდხანს ნარუმატებლად ლამობდა თავისი კანონიერ უფლების რეალიზე-

სტი აღმოჩნდა. პალესტინის გათავისუფლების ორგანიზაცია გაერომ აღიარა და იასირ არაფატმა სრული კონტროლი დაამყარა საერთაშორისო დახმარების, ფულისა და იარაღის ნაკადებზე.

1998 წელს, ისრაელთან სამშვიდობო მოლაპარაკებების მარცხით დასრულებული შემდეგ, დაიწყო პალესტინური ინტიფადა — აჯანყება, რომელმაც ათასობით ებრაელისა და რამდენიმე ათასი პალესტინელის სიცოცხლე იმსხვერპლა. ამ ინტიფადისას, რომლის ორგანიზატორი არაფატი, ხოლო ძრავი „ფაქტი“ და არა „ჰამასი“ ან „ისლამური ჯიჰადი“ იყვნენ, ძალზე აქტიურად იყენებდნენ ტერორისტ-თვითმკვლელებს. აჰთიქაბას აბტო-ბუსაბში, კაფიჰაში, დის-კოთიქაბაში, ბაზრაბაში, სადგურებში და სხვა სახელმწიფოებში უნდა დაენახებინა ებრაული სახელმწიფოსთვის, რა ელ-ოდა, თუკი არაფატიან დათმობა არ ნაწი-ლოდა. ისრაელის ყოველი მორიგი საპასუხო დარტყმის შემდგომ, რომელსაც მსოფლიო ტელეარხები აშუქებდნენ, ეკრანზე უთუოდ გამოჩნდებოდა პალესტინის ლიდერი და აცხადებდა, რომ მსოფლიომ კვლავ იხილა სირიისტი აგრესორის სახე... დასავლეთს, რომელზეც ინტიფადის პროპაგანდისტული მეთოდი იყო გათვლილი, დიდხანს არ სჯეროდა, რომ „ხალხის რისხვას“ სინამდვილეში პალესტინის ხელმძღვანელობა მართავდა.

ინტიფადის მექანიზმი მთელი წლის განმავლობაში შეუფერხებლად მუშაობდა, მანამდე, სანამ 2001 წლის ბოლოდან საზარელი აფეთქებები არ გაისმა ჰადეში, იერუსალიმსა და ჰაიფაში. იასირ არაფატი კვლავაც შეეცადა ისრაელის დადანაშაულებას, მაგრამ ამჯერად ჯორჯ ბუშმა, რომელიც სათავეში ჩაუდგა ტერორიზმის წინააღმდეგ გლობალურ ლაშქრობას, განაცხადა, რომ ახლო აღმოსავლეთში ტერორის ტალღა სწორედ არაფატმა ააზვირთა. იმავე დღეს ევროპის სახელმწიფოებმა პალესტინური ორგანიზაციების საბანკო ანგარიშები გაყინეს.

ინტიფადის პირველი ტერორისტული თვითმკვლელი ქალი ვაჟა იდრისი

ბას დამოუკიდებელი სახელმწიფოს შექმნაზე. თუმცა მრავალწლიანი ბრძოლის შედეგად პალესტინის ლეგიტიმურ ლიდერად ქვეყნის არაფატი უწინდებურად ტერორისტად დარჩა.

1950-60-იანი წლების დასაწყისში იგი ფედაინთა (პალესტინელი პარტიზანთა) ერთ-ერთი სავლელ მეთაური იყო, რომელმაც ისრაელელებთან ბრძოლის სასტიკი, მაგრამ ეფექტიანი მეთოდი შეიმუშავა: მისი ბოეიკები თავს ესხმოდნენ სასკოლო ავტობუსებს. ებრაელ ბავშვებზე თავდასხმა ისრაელისა და მსოფლიო თანამეგობრობის შანტაჟის იარაღად იქცა. არაფატის გათვლა ზუ-

მრავალწლიანი ბრძოლის შედეგად პალესტინის ლეგიტიმურ ლიდერად ქვეყნის არაფატი უწინდებურად ტერორისტად დარჩა

არნივი გაიგობენის თავზე

გერგეტის „სამება“ შორიდან მყინვარწვერის მკერდზე ამოსულ შროშანს წააგავს და საქართველოს ერთ-ერთ ვიზუალურ სიმბოლოდაც შეგვიძლია მივიჩნიოთ. ამ სიმბოლოში არის რალაც მისტიკური და ღვთაებრივი. იქნებ, ამიტომაცაა, რომ ძველთაგან მომდინარე, ჩვენი ნეტარი მამანი მყინვართა სანახებში დამკვიდრებასა და დაყუდებას განსაკუთრებულ მნიშვნელობას ანიჭებდნენ.

ხანი

ბათლემის კარი

ფანავის გამოქვაბული და მთავარი კოშკი

გერგეტის სამებიდან ჩრდილო-დასავლეთით მიმავალი წავარნებით მეტეოსადგურში შეიძლება მოხვედრა, იქიდან კი მთამსვლელს ბეთლემის ქვაბებში ან სულაც მყინვარწვერზე შეუძლია ასვლა.

ეს ის ბეთლემის ქვაბებია, რომელსაც ილია ჭავჭავაძემ თავისი ბრწყინვალე პოემა „განდეგილი“ მიუძღვნა. აქვე აღსანიშნავია, რომ „განდეგილს“ მიმსგავსებული სიუჟეტი შემონახულია ხევში შემორჩენილ ერთ-ერთ ძველ თქმულეებში.

ამ თქმულეების თანახმად, მონადირეზე გათხოვილ ერთ-ერთ ქალს ბეთლემიდან მომავალი ბერის სიყვარული ჩავარდნა გულში და ქმრისთვის მოუტყუებია: ფთილის დახვევის დროს ბეთლემის ხატის მიზეზი გამოივიდა, მასთან შეხვეწილი ვარ და სალოცავად იქ უნდა წავიდეთ. ქალს ქმარიც თან გაჰყვოლია, მაგრამ გზაზე ცოლს კიდევ ერთხელ უთქვამს ტყუილი: ხატის სანთელი სახლში დამრჩა, წადი, მომიტანე, მე კი აქ დაგელოდები. ქმარი რომ წასულა, დიაცს დრო უხელთებია, ჭეკაქუხილში გამოქვაბულებს მიახლოვებია და საშველად ყვირილი მოურთავს. ბერებს ჯაჭვი ჩაუშვიათ და ქალი აუყვანიათ. მერე, რალაც მანქანებით, ქალი სწორედ იმ ბერის სენაკში მოხვედრილა, რომლის ინტერესიც ჰქონია... და ასე შემდეგ...

ბათლემის ძვანაპი და მისი შემოგარანი კალიან ძვანაპი დროიდან ბართა საყუდელი ალაგი ყოფილა. აქ უნდა ემოღვანა წმინდანად შირაცხულ იოსებ მოხევეს — ბარს, რომელმაც პირველად შეაღვა ფანი მყინვარწვერის თხანაპი.

დაახლოებით იქ, სადაც თერგს აჩხოტის წყალი უერთდება, მდინარეზე ხილია გადებული. აქ ახლა სოფელი არმაა. გაღმა კლდეში ნაკვეთი დიდი პარეხია, რომელსაც „დევათა ქობი (ქვაბი)“ ჰქვია. ამ გამოქვაბულში, თურმე 500 ცხვარი ეტევა (საერთოდ, „პარეხი“ კლდეში გამოკვეთილ სადგომს ნიშნავს და სიტყვა „ფარეხიც“ აქედან უნდა მოდიოდეს, როგორც ცხვრის სადგომი, მაგრამ ბუნებრივ პარეხებს ადრე ადამიანებიც, მეტადრე კი ბერებიც, იყენებდნენ თავიანთ საცხოვრებლად).

დევათა ქობის ახლოს არის არმის ცნობილი ნაციხარი, მაგრამ ამ მიუვალ ციტადელიდან დღეს თითქმის არაფერია შემორჩენილი. XII საუკუნეში აქ თურმე დემეტრე პირველის ერთ-ერთი ერთგული თანამებრძოლი, წარ-

მოშობით სურამელი, ვინმე ბაბალი გამაგრებულა და ციხის ჩასარაზად განჯიდან წამოღებული ცნობილი კარის კლიტე გამოუყენებია. ამაზე ერთი ხალხური ლექსიც არსებობს:

„არშას ბაბალი ლურმაი ვეფხი კლანჭებზედ დგებოა, განჯას შეგლიჯა კლიტენი ჩემ არშას მოუხდებოა“.

და კიდევ: ეს ის არმის ციხეა, რომელშიც გიორგი სააკაძე მოლაღატე ანდუყაფარ ამილახვარი და მისი სპარსი მეუღლე ჰყავდა გამომწყვდეული.

კიდევ უფრო მაღლა მცირე სოფელი თოთი, რომელშიც ავსაჯანიშვილები და ნიკლაურები ცხოვრობენ.

სოფელი ფანშეტი ზედ თერგის ნაპირზეა, მაგრამ იმ ღამაზე კომკამდე, რომელმაც თვალი მოგვტაცა გაღმიდან, პარეხთა კიდევ ერთი მცირე

კომპლექსია. იგი, გადმოცემის თანახმად, ბეთლემის ბერების მიერაა გამოთხრილი.

ფანშეტი მოზრდილი სოფელია მთის პირობაზე. აქ ძირითადად საბაურები, სამქანაშვილები და ჩონიაშვილები ცხოვრობენ, რომელთაც ძველთაგან თავ-თავიანთი კომპლექსი ჰქონიათ. ამათ შორის ყველაზე ძველი მოსახლენი, მგონი, საბაურები ყოფილან, რასაც, სხვათა შორის, კლდეზე მიკრული მათი კოშკის ხანდაზმულობაც საცნაურს ხდის. სოფელში ტყუპმა დებმა — ქეთევანმა და თამარმა რომ გაგვიჩინეს მოგზაურობა, სწორედ საბაურები აღმოჩნდნენ. სტეფანწმინდის წმ. ილია მართლის სასწავლებლის მოსწავლეებმა ერთი აქაური გადმოცემა გვიამბეს:

საბაურების შემდეგ ფანშეტი, თურმე, კავთისხევიდან ამოსული სამქანა დამკვიდრებულა. ეს სამქანა

ფრიად შეძლებული კაცი ყოფილა და ძლიერ კოშკიც აუგია. ნათქვამია, რომ კოშკის ცალი კედლის აყვანაში მას 60 ხარი უძღვევია, კირითხურონი კი სულ ბატკნის ხორცით დაუპურებია. ამის მერე სამქანას გერგეტში მცხოვრები ცოლისძმა — ჩონია მიჰკედლებია. გასულა დრო და ჩონიას სამქანასთვის წილი მოუთხოვია, იქვე დასახლებულა და ერთი კომპი მასაც აუგია. ეს ორი კომპი დღესაც გვერდიგვერდ დგას, ბანიან სახლებთან ერთად, მაგრამ სიმტკიცითა და სიდიდით სამქანას კოშკი ჭარბობს აშკარად.

უნდა ითქვას, რომ დაუცვლელად შემორჩენილ ხევის სოფლებში სიძველის ყველაზე მეტი ნიშანი გერგეტისა და ფანშეტის ძველ უბნებს აზის. ვდგავარ მიტოვებული სახლის ბანზე და თვალწინ ფიქალის კედლების თავზე ამოსულ ყაყაჩოთა ალერსს ვუყურებ, აქა-იქ, ქვის კიბეზე, ბალახი უხრის თავს ნიაცს, მოშლილ ყორეზე ჭინჭარს გადაუვლია, რომელიღაც ეზოში ცხენი ფრუტუნებს და ქათამი კრიახობს. გაღმა, შორს, რაც კი ცაზე ნისლი იყო, ერთად შეუკრიბავს ქაბარჭინას მწვერვალს და თავი შეურავს, ეტყობა შუბლს იგროლებს...

რაკი „გერგეტის სამების“ შემდეგ ისევ მოგვხვდით თერგის იმავე, მარცხენა სანაპიროზე, მომენტით ვსარგებლობთ და მდინარის აყოლებით ვაგრძელებთ გზას, რათა გაიბოტენის ეკლესია მოვძებნოთ. გული გვიგრძნობს, რომ იგი ძალიან ძველი საყდარი უნდა იყოს. აღმოჩნდა, რომ ეკლესია უშუალოდ სოფელ გაიბოტენში კი არ დგას, არამედ ზედ თერგის ჭალაში, სოფელ ტყარშეტთან ახლოს.

შიფერით გადახურული ტაძარი შორიდან კოლექტივის ნაცის დროინდელ ხუხულას ჰგავს, რასაც თავისი მიზეზი აქვს და ამას მიახლოვებისთანავე მივხვდით. კოლექტივის ნაცის დროს ეკლესიას, ჩანს, მარცვლეულის შესანახად იყენებდნენ და, სამხრეთის კედელს თუ არ ჩავთვლით, იგი ერთიანად კირის თეთრი ხსნარითაა შეთითხნილი. ზედ რომ ნაადგები, მაშინლა მიხვდები, რაგვარ სიძველესთან გაქვს საქმე. ეს არის კვირაცხოვლის ეკლესია, რომელსაც ადგილობრივები კვირძალს ან შემოკლებით კვირიეს უწოდებენ. იგი ერთხანს ყაზბეგელებს ეკუთვნოდათ, მაგრამ მერე გასამრჯელოდ გადაუციათ ავსაჯანიშვილებისთვის. ტაძარი სიგრძეში მხოლოდ 7 მეტ-

რია, სიგანეში — 5, მაგრამ ისეთი დიდი ლოდებია ნაგები, გაგვიკვირდება. ერთი ლოდი, მაგალითად, სიგრძეში 162 სანტიმეტრია, ხოლო სიმაღლეში — 40. ამასთანავე, ეს ლოდები ორპირადაა დაწყობილი და შუაში თხელი დედაბი აქვს. ამიტომაცაა, რომ საყდარს მცირეოდენი ზზარაც კი არ აქვს, ერთი ესაა მხოლოდ — დროთა განმავლობაში მოშვევებულ მიწას ლამის სანახევროდ დაუფარავს და ახლა ნიადგის ზედაპირიდან მხოლოდ 3,5 მეტრის სიმაღლეზეა დარჩენილი. ასე რომ, სამხრეთის ერთადერთი კარიდან წელში მოხრილი თუ შეხვალთ შიგნით. ლოდებზე კიდევ ერთი რამ უნდა ითქვას — იგი ანდუზიტისაა და ლვინისფერი ყოფილა. კალატოზს მათი დამუშავება გაჭირვებია, მაგრამ წყობაში თარაზულობის დაცვა ასე თუ ისე მოუხერხებია.

შიგნით ეკლესია აღმოსავლეთისა და დასავლეთის მცირე სარკმლებით ძლივს ნათდება, საკურთხევის კედელი სწორკუთხაა და შიგნით ასევე სწორკუთხა ერთი ნიშია დატანებული. ქვის კანკელზე ამჟამად ხის ძელია შემოდგმული, რომელიც მარტოე სახურავს იმაგრებს. ეკლესიისთვის სამხრეთიდან ხის ფარული მიუშენებიათ და გრძელი მაგდაც დაუდგამთ. იქვე ზარია ჩამოკიდებული.

გაიბოტენის „კვირაცხოველ“ აფანე ჟურადლე-ბას იმიტომ ვუთმოვა, რომ იგი ზეაროვნად არ არის შესწავლილი. არადა, სხვში შემორჩენილი ეკლესიათა შორის უკვე ეს უნდა იყოს. იგი, სულ მცირე, 13 საუკუნისაა.

სტეფანწმინდა-ხევის ეპარქიის მწყემსმთავარს, ეპისკოპოსს იეგუდიელს ტაძრისათვის პირველი ყურადღება მიუქცევია, ბერები გამოუგზავნია და ძველის მიმდებარე ტერიტორია გაუწმენდია. ეკლესიაშიც სისუფთავება, კანკელის წინ ნითელი ლენტია გაბმული. ტაძარზე სამხრეთიდან მიდგმული ხის ღია ფარდულისათვის არ უხლიათ მხოლოდ ხელი, რადგან კვირაცხოვლობის დღესასწაულზე მოსული მლოცველები წვიმის შემთხვევაში მას აფარებენ ხოლმე თავს.

ვზივარ ახლა ამ ფარდულში და თერგის შორეულ ღრიალს ვუგდებ ყურს. აქვე ჩამომხულ ზარზე ჩიტი-ჩიორა შემოსკუპულა და ბუმბულს იწმენდს ნისკარტით. მაღლა, ცაში, არწივი ბონიობს — არემარეს ზეგრავს.

უბის წიგნაკში ბოლო შენიშვნები შემაქვს. მერე კი სუფთა გვერდზე მსხვილი ასოებით ვწერ: „სნო“.

ხვალ სნოს ხეობაში უნდა შევიდეთ, რომელიც მეოთხედი საუკუნეა არ მინახავს.

გალა ქოქიაშვილი
ავტორის ფოტოები

ფანავის კოშკები

გაიბოტენის ეკლესია

რუსეთ-ოსმალეთის ომი

ოსმალეთის სულთანმა 1806 წლის 18 დეკემბერს ომი გამოუცხადა რუსეთს, ხოლო მცირე ხნის შემდეგ ელჩიც გაგზავნა ნაპოლეონთან კავშირის შესაკვრელად. რუსეთის მთავრობისათვის ახლა უკვე ზავი სპარსეთთან მეტისმეტად საჭირო საქმე იყო და გუდოვიჩსაც შესაფერისი ბრძანება მოუვიდა პეტერბურგიდან. ამავე დროს ოსმალთა წინააღმდეგ გადაწყვეტილი იყო შეტევითი ომის წარმოება მათი განდევნის მიზნით შავი ზღვის აღმოსავლეთ სანაპიროს ციხეებიდან: ანაპიდან, სოხუმიდან, ანაკლიდან, ფოთიდან, ბათუმიდან, გონიოდან. მაგრამ სიტუაციას ის ართულებდა, რომ სპარსეთი ზავს არ თანხმდებოდა.

ის რუსთა ჯარის საქართველოდან გასვლას მოითხოვდა, ხოლო რუსეთის მთავრობა ამიერკავკასიიდან ფეხს არ იცვლიდა.

1806 წლის ზაფხულიდან სპარსეთში ნაპოლეონის ელჩი იყო ჟოზეფი. მისი მთავარი ცდა ის იყო, რომ სპარსეთი ინგლისისა და რუსეთის წინააღმდეგ აემხედრებინა. შაჰის კარზე ამ დროს სპარს დიდებულთა შორის ორი დას იყო. ერთი ინგლისთან კავშირის მომხრეობდა, მეორე საფრანგეთს ირჩევდა. ნაპოლეონის დაპირებებით მოხიბული შაჰი უფრო საფრანგეთის მხარეზე იხრებოდა. ჟოზეფს წარმატება ხვდა. 1807 წელს შაჰმა ელჩობა მიაგინა მირზა რიზა-ხანის მეთაურობით ნაპოლეონთან სამხედრო კავშირის გასაფორმებლად. მეორე მხრით, შაჰმა ოსმალეთს კავკასიაში რუსთა ჯარის წინააღმდეგ საერთო მოქმედება შესთავაზა. შეთანხმება მოხდა და მოწოდება-პროკლამაციები შაჰისა და სულთანის სახელით მოედინა იმიერისა თუ ამიერკავკასიის ხალხებს. უკვე 1807 წლის დეკემბერში კავკასია ისევ დღევანდელი საზღვრებში იყო. ჯერ ისევ რვა თებერვალს ოსმალთა დესანტი ყულეს დაეცა, მაგრამ უკუქცეულ იქნა.

რაკი სპარსეთთან ზავის დადება არ მოხერხდა, გუდოვიჩმა მის წინააღმდეგ თავდაცვითი ომის წარმოება გადაწყვიტა, რათა მთავარი ძალები ოსმალთა წინააღმდეგ შეტევით ომში გამოეყვანა. გუდოვიჩმა ოსმალებს სამი მიმართულებით შეუტია. გენერალი ნესვეტაევი ყარსზე წავიდა, თვით გუდოვიჩი ნალკის გზით ახალციხის საფაშოზე გაემართა, ქუთაისში მდგომ გენერალ რიკოფის კი ფოთზე მისვლა ებრძანა.

ბრძოლა ფოთთან. ამავე დროს გენერალი რიკოფი ქუთაისიდან ფოთისაკენ წავიდა და ამ ციხეს ალყად შემოადგა. ციხეს იერიში არ უხერხდებოდა და რიკოფმა ხანგრძლივი

ალყის გეგმა მიიღო. ამასობაში ოსმალთა მემკვიდრე ჯარი გამოაგზავნეს, რომელიც ბათუმს მოვიდა. ამით ოსმალეთი რუსთა მოალყე ჯარს გარემოცვას უპირებდნენ. რიკოფმა საფრთხე იგრძნო, ციხეს მოეცა და ყულე-ჭალადიდს დადგა. აქ მას ნალკიდან გუდოვიჩის ბრძანება მოუვიდა, რათა ქუთაისის დაბრუნებულიყო.

ბრძოლა გუბრთან. რუსთა ჯარის ამ წარუმატებლობამ თურქები გააბნევა. ოსმალთა სერასკერი ყარსის მიმართულებით შეტევაზე გადაწყვიტა. ნესვეტაევი ყარსის საფაშოდან გამოვიდა, გუბრს (ლენინაქანი) გააგზავდა და მტრის მოძალებულ იერიშებს მხნედ იგერიებდა. ნესვეტაევის მისამართებლად თვით გუდოვიჩი წავიდა. აქ 17 ივლისს გადამწყვეტი ომი მოხდა. ოსმალები დამარცხდნენ და გასაღვივების მოქალაქის სერასკერი უკუიქცა და ყარსში ჩაიკეტა.

ამ ომში სპარსეთმა მონაწილეობის მიღებაც კი ვერ მოახერხა. როცა აბას-მირზა სპარსეთს ჯარით გუბრს მოუახლოვდა, რათა ოსმალთა სერასკერს მიშველებოდა; მან შეიტყო, რომ მოკავშირე უკვე დამარცხებულიყო. აბას-მირზამ გაცლა ამჯობინა და მშვიდობიანად სპარსეთს დაბრუნდა.

ფინკენშტეინის ხელშეკრულება. სწორედ ამ ხანებში, როცა ამიერკავკასიაში ომი იყო გაჩაღებული, ევროპაში, ფინკენშტეინის სასახლეში 4 მაისს, 1807 წელს საიდუმლო ხელშეკრულება დაიდო ნაპოლეონსა და სპარსეთის შაჰს შორის. ამ ხელშეკრულების ერთ-ერთი მუხლი საქართველოს შეეხებოდა. საფრანგეთის იმპერატორი ცნობდა შაჰის „უფლებას“ საქართველოზე და ივალბედა, ყოველი ღონე ეხმარა, რათა აქედან რუსეთი, რომ ამ ქვეყნიდან გასულიყო. სხვა

ნიკოლაი დმიტრიევ-ორანბურსკი „გრივიციის რედუტის ხელში ჩაგდება“

მუხლის თანახმად, ნაპოლეონი მიანვიდდა სპარსეთს თოვლებს, ზარბაზნებს, ინსტრუქტორ-ინჟინერებს. შაჰი კი მოვალე იყო, ინგლისელებსათვისაც ომი გამოეცხადებინა და ინდოეთის სალაშქროდ მომზადებულიყო.

ამ ხელშეკრულების შესაბამისად იყო, რომ ნაპოლეონმა სპარსეთში სამოღვაწეო გაგზავნა 150 კაცისაგან შემდგარი მისია გენერალ გარდანის მეთაურობით, რომელიც თეირანს ჩავიდა 24 დეკემბერს, 1807 წელს. მისიაში მრავლად იყვნენ მაღალკვალიფიციური დიპლომატები, სამხედრო საქმის სპეციალისტები, ტექნიკოს-ინჟინერები, მეცნიერები. მისვლის უმაღლეს ამ მისიამ ფრიად ინტენსიური მოქმედება გააჩაღა და დიდი გავლენაც მოიხდინა.

ტილზიტის ზავი. ამავე ხანებში ასეთივე ხასიათის ხელშეკრულება მზადდებოდა ოსმალეთთან, რომელსაც ნაპოლეონი მოლდავიას, ვალახიას, ბესარაბიას, ყირიმსა და საქართველოს აღუთქვამდა. შემდეგ ამას უნდა მოჰყოლოდა ოსმალეთ-საფრანგეთ-სპარსეთის კავშირი ინგლის-რუსეთის წინააღმდეგ. მოსალოდნელი იყო, რომ კავკასიაში მიმდებარეობდა შექცევადობა. მაგრამ სწორედ ამ დროს, 1807 წლის 9 ივლისს, ნაპოლეონსა და ალექსანდრე ხელმწიფეს შორის ზავი დაიდო (ტილზიტის ზავი), რომელშიც პოლიტიკური და სამხედრო მდგომარეობა ახლო-აღმოსავლეთშიაც სულ ერთიანად შეცვალა.

ტილზიტის ზავის თანახმად, საფრანგეთი და რუსეთი ურთიერთის მოკავშირენი ხდებოდნენ. ამ ძლიერი მოკავშირის შექმნის მიზნით ნაპოლეონმა ადვილად გასწორა ოსმალეთი. ტილზიტის ზავის თანახმად, ნაპოლეონი რუსეთ-ოსმალეთს შორის ზავის მოსაშუაღედ გამოდიოდა, ხოლო ამავე ხელშეკრულების საიდუმლო მუხლით ისიც გათვალისწინებული იყო, რომ, თუ ოსმალეთი ნაპოლეონის მოსა-

შუალებას არ დასჯერდებოდა რუსეთს ზავით არ შეეკრებოდა, მაშინ რუსეთ-საფრანგეთი საკითხს დასავამდნენ ოსმალეთის ურთიერთშორის განაწილების შესახებ. საქმე აქამდე არ მივიდა და ნაპოლეონის მოციქულის მონაწილეობით 24 აგვისტოს, 1807 წელს რუსეთ-ოსმალეთს შორის დროებითი ზავი დაიდო.

ამ ზავის შესახებ ამიერკავკასიაში მოქმედ მონაწილედ გეტყვით აცნობეს და 2 სექტემბერს საქართველოს მთავარმართებელსა და ოსმალთა სერასკერს შორის დაზავება მოხდა.

საფრანგეთის მისიის მარცხი სპარსეთში და ოსმალეთში. მიუხედავად ამისა, სპარსეთში საქმის უმეაყოფილონი იყვნენ. ფინკენშტეინის ხელშეკრულება არ სრულდებოდა, საქართველო ისევ რუსეთის ხელში რჩებოდა. სპარსელებმა საფრანგეთზე გული აიცილეს, მიუხედავად იმისა, რომ საფრანგეთის მისია დიდის ცოდნით და ენერგიით მუშაობდა. ფრანგებმა ევროპულ სამხედრო წესზე გაგზავრნეს 4000 კაცისაგან შემდგარი რაზმი. მოაწყვეს ზარბაზნების ჩამოსხმის საქმე, სამხედრო-საინჟინრო ხელოვნების წესით გაამაგრეს ციხეები, მაგრამ ყველაფერი ეს შაჰს არ აკმაყოფილებდა და უპირველეს ყოვლისა საქართველოდან რუსთა გასვლას მოითხოვდა. უამისოდ ის უარს ამბობდა ინდოეთს ლაშქრობაზე და ინგლისთან შეთანხმების სურვილსაც კი აღარ მალავდა. ძველი მტაცებელი — ეს კბილებმოცვეთილი მგელი ესლა თურმე „სამარტოლიანობის“ არგუმენტსაც მიმართავდა და ამტკიცებდა, რომ ქართველ ხალხს რუსთა ბატონობა არ სურდა, რაზედაც ნაპოლეონის გენერალი მართებულად შენიშნავდა:

„უეჭველია, მოსახლეობა უჩივის რუსთა უღელს, მაგრამ შესძლებულია, ის ამ უღელს არჩევდეს შაჰის დესპოტურ უღელთან შედარებით“.

ერთი სიტყვით, საფრანგეთმა რუსეთი და სპარსეთი ვერ მოარიგა. ამის მიზეზი საქართველოს საკითხი იყო. საფრანგეთის ამ მარცხით ინგლისელებმა მოხერხებულად ისარგებლეს. საქართველოს შოვნას ახლა ისინი შეპირდნენ შაჰს და საფრანგეთის გავლენა სპარსეთში სულ ერთიანად გააქარწყლეს. 1809 წლის 12 მარტს ინგლისის წარმომადგენელმა გარფორდ ჯონსმა მოახერხა სპარსეთის შაჰთან საკავშირო ხელშეკრულების დადება. კავშირის პირობა იყო, რომ ინგლისი სპარსეთს უფასოდ მიაწოდებდა იარაღს და ყოველწლიურად ორ მილიონ მანეთს ოქროთი — რუსეთის წინააღმდეგ ომის სანარმოებლად. სპარსეთი კი კისრულობდა, რომ თავის ქვეყანაში საფრანგეთის აგენტებს არ გააჭაჭანებდა.

დამარცხებულმა საფრანგეთის მისიამ ჯერ კიდევ 13 თებერვალს დატოვა თეირანი. ასეთივე წარმატება ხვდა ინგლისის დიპლომატიას ოსმალეთშიც, რუსეთ-ოსმალეთის დროებითი ზავი ხანმოკლე აღმოჩნდა. საბოლოოდ ვერ მორიგდნენ, თანაც ზავის შუამავალი ნაპოლეონი სულ უფრო და უფრო რუსეთის სასარგებლოდ საქმიანობდა. ოსმალეთში აღმფრთხილებული იყვნენ ნაპოლეონის „ღალატით“. რუსეთმა ისარგებლა ხელსაყრელი ვითარებით და დამარტოხლებულ ოსმალეთს 1808 წლის მიწურულს ულტიმატუმი წარუდგინა: ან ომი, ან ზავი შემდეგი პირობით: ოსმალეთს რუსეთისათვის უნდა დაეთმო მოლდავია,

ვალახია, უნდა ეცნო სერბიის დამოუკიდებლობა და რუსეთისად უნდა ეცნო საქართველო (ქართლ-კახეთი), იმერეთი, სამეგრელო.

აი, ამ კრიტიკულ დროს ოსმალეთს კავშირი შესთავაზა ინგლისმა. შეთანხმება 1809 წლის 5 იანვარს მოხდა. ინგლისთან ამ შეთანხმებით ნელმომავრებულმა ოსმალეთმა 13 აპრილს 1809 წელს რუსეთის ულტიმატუმი უარყო და რუსეთ-ოსმალეთის ომიც განაახლა, რომელიც 1812 წლის 28 მაისამდე აღარ შეწყვეტილა.

თავისი მხრით, სპარსეთიც არა ნაკლებ „უცნაურ“ მოთხოვნებს აყენებდა. შაჰი მთელ აღმოსავლეთ ამიერკავკასიას თავისად თვლიდა და რუსეთის მიერ მის დაცვას მოითხოვდა.

ინგლისის ელჩი ჯონსი, თეირანში რომ მოკალათებულიყო, ყოველ ღონეს ხმარობდა, რათა სპარსეთსა და რუსეთს შორის ზავი არ დადებულყოფი. და ეს ზავი არც შეიძლებოდა ინგლისის თანხმობის გარეშე. ხელშეკრულების თანახმად, ინგლისი ფულად სუბსიდიას სპარსეთს მანამ აძლევდა, ვიდრე ეს უკანასკნელი „საქართველოსათვის“ რუსეთის წინააღმდეგ ომს აწარმოებდა. ასე რომ, სპარსეთის შაჰი ინგლისის დაქირავებული მოლაშქრის მდგომარეობაში იყო და ჯამაგირს — 2 მილიონ ოქროს მანეთს — მანამ იღებდა, ვიდრე დამქირავებლის სურვილის თანახმად ომობდა.

ასე რომ, საზავო მოლაპარაკებების შესახებ მოციქულობა როგორც რუსეთის, ისე სპარსეთის მხრით დროის მოგების ხერხი იყო.

ინგლისის ელჩი ჯონსი ღონეს არ ზოგავდა იმისათვის, რომ რუსეთის წინააღმდეგ სპარსეთ-ოსმალეთის სამხედრო კავშირი განეხორციელებინა. მართალია, ოსმალეთის მთელი გულსისყური დუნაის ფორნტს ჰქონდა მიპყრობილი; ამიტომ მას საშუალება აღარ ჰქონდა, ამიერკავკასიის ფორნტისათვის მნიშვნელოვანი სამხედრო ძალა გამოეყო, მაგრამ, სამაგიეროდ ოსმალეთს კავკასიის მთიულეებში დიდი გავლენა შეეძლო. მარტო ის რად ღირდა, რომ ამ დროს კავკასიის მთიანეთში მაჰმადიანობა სწრაფად ვრცელდებოდა. ეს ფაქტი უეჭველი მონობა იყო რუსეთის მთავრობის პოლიტიკის უვარგისობისა, მაგრამ ამავე დროს იგივე იყო მონობა ოსმალეთის გავლენის ზრდისაც.

„შაჰი ხსენისა“, ნაწილი მეხუთე (გაბრძელობა შამდუბ ნომარში)

გაეოვიდა საეხნიარ-პოპულარული ჟურნალის «ისტორიული მემკვიდრეობა» მესხა ნოეჩი

ჟურნალი დღევანდელი აქტუალური საკითხებისა და ეხნიება და ქვეყნის ახლო თუ შორეულ წარსულსაც ვრცლად მიმოიხილავს. პრობლემები, რომლებზეც „ისტორიული მემკვიდრეობის“ ფურცლებზე მსჯელობენ, უთუოდ მიიქცევს მკითხველთა ყურადღებას, რადგან „ისტორიული მემკვიდრეობა“ საქართველოს წარსულსა და აწმყოს ობიექტურად ასახავს. ჟურნალის რედაქტორია თამარ ქორიძე.

არასამთავრობო ორგანიზაცია — „ისტორიული მემკვიდრეობა“ — გამოსცის ისტორიული დოკუმენტების კრებულთა სერიას, რომელიც XVII-XIX საუკუნეების საქართველოს ისტორიის უმნიშვნელოვანეს მოვლენებს ასახავს. კრებულში გაიშვება მკითხველთა ფართო წარსულთა, რამეთუ პოლიტიკური კონსერვატივის გარეშე, მხოლოდ ისტორიულ ფაქტებსა და მათი მნიშვნელობის წარსულ სინამდვილას. თუკი გავითვალისწინებთ ისტორიულ ფაქტებით მანიპულირების შარად და საშიშ ტანდენციას, გამოსცემა ფრიად დროული და აქტუალური. მსურველთა კრებულის შეკვეთის შედეგად დაეხმარება მისი მნიშვნელობის დაგაბავითი ინფორმაციისათვის დაეკავთ: 38-41-97.

10 ყველაზე პოპულარული შეთქმულების თეორია

ფარმაცევტთა სამადონიო შეთქმულება
ბევრს, მათ შორის ცნობილ მეცნიერებსაც, მიაჩნიათ, რომ მთელი მსოფლიოს ფარმაცევტული კომპანიები დანაშაულებრივ შეთქმულებაში მონაწილეობენ იმ მიზნით, რომ საზოგადოებას მკურნალობის ნამდვილად ეფექტიანი მეთოდები დაუშვან. ფარმაცევტული ინდუსტრიის წარმომადგენლები საშუალებას არ აძლევენ ხალხს, მთლიანად გათავისუფლდნენ დაავადებებისგან, რათა ზემოქმედება არ დაკარგონ.

სიონელ ბრძანება
ეს ანტისემიტთა საყვარელი წიგნი იყო, რომელსაც XX საუკუნის 30-იან წლებში ნაცისტებიც იყენებდნენ ებრაელი ხალხის გენოციდის გასამართლებლად. ყველაზე საინტერესო კი ისაა, რომ „სიონელ ბრძანება“ გაყალბებული წიგნია, რომელსაც დღესაც გამოსცემენ და ავრცელებენ.

სატანისტების შეთქმულება
სატანისტების შეთქმულება, აგერ უკვე რამდენიმე ათეული წელია, დისკუსიების პოპულარულ თემას წარმოადგენს. განსაკუთრებით ხშირად ამ თემაზე აშშ-ის მედიაში გასული საუკუნის 80-იან წლებში მსჯელობდნენ. საბოლოოდ, სატანისტების შეთქმულების თეორია მაინც არ დადასტურდა, თუმცა მისი მომხრეები მიიჩნევენ, რომ ეს კულტის მომსახურეთა ეფექტური კონსპირაციის წყალობით მოხდა.

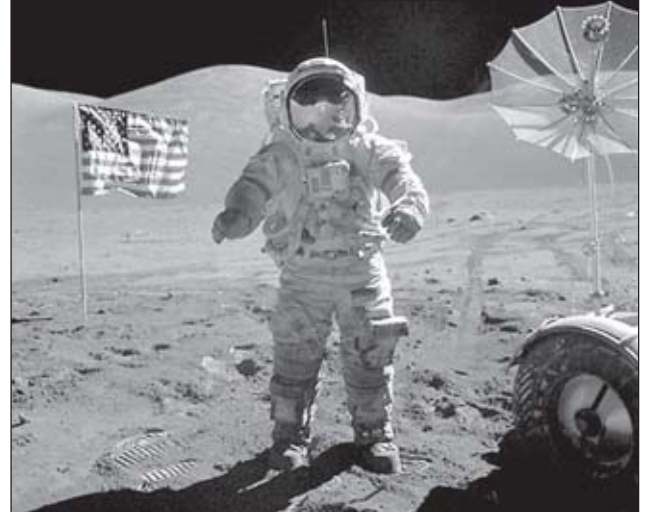

როსულის ინციდენტი
ერთ-ერთ ყველაზე პოპულარულ თეორიას დედამიწაზე უცხოელანეტელთა სტუმრობა წარმოადგენს. სკეპტიკოსებსაც კი სჯერათ, რომ 1947 წელს როსუელში მართლაც ჩამოვარდა ამო, რის დამაღვასაც ყველანაირად ცდილობდა ხელი-სუფლება. სავარაუდოდ, ეს ამო კი არა, სამხედროებისთვის შექმნილი ზესაიდუმლო ზონდი იყო.

ჯონ კენედის მკვლელობა
1963 წელს აშშ-ის პრეზიდენტ ჯონ კენედის დაღუპვის მიზეზი ოსვალდმა ესროლა. საგამოძიებო კომისიამ ივარაუდა, რომ ოსვალდი მარტო არ მოქმედებდა და გასროლაც რამდენჯერმე მოხდა. იმ მოვლენების შესახებ სრული სიმართლე დღემდე არ გამოვლენილა, ამიტომ საუბარი ამ კონსპირაციის თეორიების შესახებ ალბათ, კარგა ხანს არ შეწყდება.

პოლ მაკარტნის სიკვდილი
ლეგენდარულ ჯგუფ „Beatles“-ის წევრი სინამდვილეში ჯერ კიდევ 1966 წელს გარდაიცვალა და იგი ორეულით შეცვალეს, ხოლო ნამდვილი მაკარტნის სიკვდილი საზოგადოებას დაუმაღეს. ასეთია ეს თეორია, რომელშიც ლოგიკა არაა, მაგრამ ბევრს მისი სჯერა.

ამერიკელთა გადარჩევა მთვარეზე
საუბარი იმ ვიდომასალების სავარაუდო ფალსიფიკაციაზე, რომლებზეც მთავრად ამერიკელების გადარჩევა ასახულია, ამ მოვლენებიდან მხოლოდ რამდენიმე წლის შემდეგ დაიწყო. თუმცა, თუ პირველი გადარჩევა გაყალბდა, რა უნდა ვთქვათ შემდგომ ექსპედიციებზე, რომლებშიც ათობით ასტრონავტი მონაწილეობდა და რით ავსნათ მაშინ დედამიწაზე მთვარის ნიმუშების არსებობა, რომელთა გამოკვლევებზეც მთელი მსოფლიოს მეცნიერები მუშაობენ?

„დასაზოგადებელი რეკლამა“
თავის დროზე კვლევებმა დამარწმუნებელი რეკლამის თაობაზე ფართო საზოგადოებრივი რეზონანსი გამოიწვია, თუმცა ამ კონსპირაციის თეორიის მომხრეთა „კვლევები“ და მტკიცებულებები უგულვებელყვეს. რასაკვირველია, ქვეცნობიერ დონეზე გავლენა არსებობს, მაგრამ ძალზე ძნელია, ადამიანს რაიმეს კეთება აიძულო არაცნობიერი რწმენის გავლენით.

პრინცესა დიანას სიკვდილი
ცოტას სჯერა, რომ ასეთი ცნობილი პიროვნების სიკვდილი უბედური შემთხვევის შედეგი იყო. გამოჩნდნენ ისეთებიც, ვინც ყველაფერში ბრიტანულ დაზვერვას ადანაშაულებდა, რომელმაც თითქოსდა ეს ავტოკატასტროფა მოაწყო. ეს მოსაზრებები მაინც შეამონმეს და უარყვეს.

11 სექტემბრის ტერაქტი აშშ-ში
უჩვეველია, რომ 2001 წლის 11 სექტემბრის ტერაქტები კარგად დაგეგმილი და ორგანიზებული იყო, მაგრამ ვინ იდგა ამ ყველაფრის უკან? ნუთუ მხოლოდ უსამა ბინ ლადენი? ეგებ, მას ამერიკის სპეცსამსახურებიც ეხმარებოდნენ ან, უბრალოდ, დაუშვეს, რომ ეს მომხდარიყო? ამაზე პასუხი ჯერჯერობით უცნობია.

ყველაზე ძვირადღირებული ფოტოსურათი

მზატვირთისა და ფოტოგრაფის მენ რეის Glass Tears (შუშის ცრემლები) პირველი ფოტოსურათი იყო, რომლის ფასმაც 1 მლნ გირვანქა სტერლინგს გადააჭარბა. ფოტოსურათი 2000 წელს გაიყიდა. როგორც ცნობილია, მისი მხოლოდ ოთხი ასლი არსებობს, რომლებიც პარიზში, 1930-იანი წლების დასაწყისში დამზადდა. ფოტო ამერიკელმა კერძო კოლექციონერმა შეიძინა. ნიუ იორკელი დილერი პიტერ მაკპილი, რომელმაც „შუშის ცრემლები“ გაიყიდა, მენ რეის მეოცე საუკუნის ყველაზე დიდ ფოტოგრაფად მიიჩნევა.

ყველაზე ძვირადღირებული სიგარეტი

ბრიტანულმა თამბაქოს მწარმოებელმა კომპანიამ მსოფლიოში ყველაზე ძვირადღირებული სიგარეტი „Treasurer“ გამოუშვა. ერთი კოლოფი 24 ევრო ღირს და მსოფლიოს 40 ქვეყანაში მხოლოდ სპეციალურ მაღაზიებში იყიდება. კომპანია კვირაში 2.5 ათას კოლოფ სიგარეტს აწარმოებს. მსოფლიოში ყველაზე ძვირადღირებული სიგარეტი „Virginia“ სუფთა თამბაქოთი მზადდება და დელიკატური მოტკობი სუნის აქვს. „Treasurer“-ი ალუმინის კოლოფში მოთავსებული და ექსკლუზივის მოყვარულთათვის ჩინებული საჩუქარია.

ყველაზე დიდი პარსკვლავი

მეცნიერებმა აღმოაჩინეს მზეზე 10 მლნ-ჯერ კაშკაშა უზარმაზარი ვარსკვლავი, რომლის მასაც მნათობისაზე 265-ჯერ მეტია. ეს ციური სხეული, პროფესორ პოლ კროუტერის ხელმძღვანელობით, ბრიტანულმა ასტრონომებმა აღმოაჩინეს, რისთვისაც ნასას კოსმოსური ტელესკოპი „ჰაბლი“ და ევროპის ობსერვატორიის უძლიერესი დანადგარები გამოიყენეს. ხსენებულ აღმოჩენამდე ასტრონომები დარწმუნებული იყვნენ, რომ ვარსკვლავის მასა მზისას, შესაძლოა, მხოლოდ 150-ჯერ აღემატებოდა. მეცნიერებმა დაასკვნეს, რომ ეს ვარსკვლავი უნდა უფრო დიდი იყო — მილიონზე მეტი ხნის წინ ის მზის მასას 320-ჯერ აღემატებოდა. ასტრონომების თქმით, ეს ვარსკვლავი ჩვენი გალაქტიკის შუაში რომ მოათავსო, ის მზეზე კაშკაშა იმდენით იქნება, რამდენითაც მზეა მთვარეზე კაშკაშა.

10 ყველაზე უნიკალური ადგილი აზიაში

გუჯარათი, ინდოეთი

ქვეყანაში ბამბისა და მარლის ყველაზე დიდი მწარმოებელი გუჯარათის შტატი მასობრივად განდის სამშობლო. 2005-2006 წლებში მძიმე მუსონებმა აქ უდიდესი წყალდიდობები გამოიწვია, რის გამოც 1000 კაცი დაიღუპა, დაზარალდა ინფრასტრუქტურა და სოფლის მეურნეობა. მეცნიერთა აზრით, მზარდად ცვალებადი კლიმატი უფრო მეტ მუსონურ ქარიშხლებსა და წყალდიდობებს გამოიწვევს.

მალდივის კუნძულები, ინდოეთის ოკეანე
მალდივები 1200 ტროპიკული კუნძულისგან შედგება, სადაც ქათქათა პლაჟები, ტანსაცმელი პალმები და კაშკაშა მარჯნის რიფებია. გაეროს მონაცემებით, 2011 წლისთვის ზღვის დონე 59 სმ-ით აიწევს და მაშინ 1200-მარჯნისკუნძულიანი ჯაჭვი ინდოეთის კიდიდან 800 კმ-ში ნაწილობრივ წყალქვეშ აღმოჩნდება, მალდივის დიდი ნაწილი ხომ ზღვის დონიდან სულ მეტრ-ნახევარში მდებარეობს.

ბანგკოკი, ტაილანდი

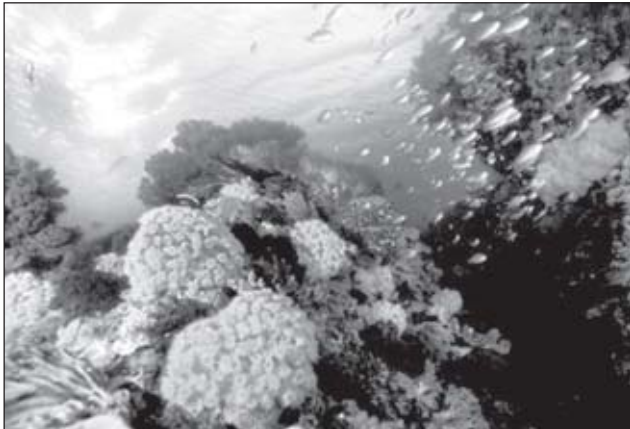
ბანგკოკი ტროპიკული დედაქალაქია, სადაც ტრადიციული აღმოსავლეთი დასავლეთის თანამედროვეობას ხვდება. ამ ქალაქში ხშირია წყალდიდობები, განსაკუთრებით მუსონების სეზონისას. ქალაქი რბილ ფუნდამენტზე დგას, მჭიდროდა დასახლებული და გრუნტის წყლების სიჭარბისგან ქვემოთ იწევს. შიშობენ, რომ ბანგკოკის დიდი ნაწილი ამ საუკუნის ბოლოს წყლისქვეშ არ აღმოჩნდეს.

ჩარაუწვი, ინდოეთი

ჩანჩქერებით გარშემორტყმული და ღრუბლებით დაფარული ჩარაუწვი დედამიწის ერთ-ერთი ყველაზე ტენიანი ადგილია. მიუხედავად ამისა, მისი მცხოვრებლები წყლის ნაკლებობას განიცდიან, რადგან აქ მ თვის განმავლობაში არ წვიმს. გასული საუკუნის განმავლობაში კოკისპირული წვიმები იშვიათადაა, ხოლო ტყეების გაჩეხვის შედეგად წარმოქმნილი ეროზია მინას წვიმის წყლის შენარჩუნების საშუალებას უზღუდავს.

კომოდო, ინდონეზია
კუნძულ კომოდოს გარშემო მოლივლივე ზღვა, თვალწარმტაცი მარჯნის რიფებისა და ფაუნის გამო, წყალქვეშ ცურვისთვის მსოფლიოში საუკეთესო ადგილია. კუნძული Komodo დრაკონების (10 ფუტის სიგრძის ხვლიკების) სამშობლოცაა. ზღვის დონის მატება ამ მშვენიერ, მანგრის ხეებიან და ულამაზეს პლაჟებთან კუნძულს ჩაძირვით ემუქრება, ხოლო ჰაერის ტემპერატურისა და მჟავიანობის შემცველობის მომატებამ, შესაძლოა, მარჯნებიც გაანადგუროს.

ლიბანი, ალ-მაკალის მთა

ოდესლაც ლიბანის მთა-ბარი კედრის ხეებით იყო დაფარული, დღეს კი ტყის მასივთა ნაწილები მარტო ჩრდილოეთ ლიბანში, ალ-მაკალის მთაზე, შემორჩა. უკანასკნელი უძველესი კედრები ჰაერის ტემპერატურის მატების გამო აქაც საფრთხის ქვეშ იმყოფება.

მდინარე განგი, ბანგლადეში

მდინარე განგისა და ბრაჰმაპუტრის მკვეთრი ნივთიერებები განგის დელტაში ნიადაგს კვებავს. 300 მლნ-მდე ადამიანი აქ მოყვანილ მცენარეულ კულტურებზეა დამოკიდებული. განგის აუზი სამხრეთ აზიაში ყველაზე დიდი ფართობისაა. კლიმატურმა ცვლილებებმა აქ შესაძლოა კოკისპირული წვიმების, წყალდიდობებისა და მუსონების გახშირება გამოიწვიოს.

ტოკიო
მსოფლიოში ერთ-ერთი უდიდესი დედაქალაქია. აქ გავრცელებულია მოვლენა, რომელიც „ცეცხლნაკიდებული კუნძულების“ სახელწოდებითაა ცნობილი — მეგაპოლისების მახასიათებელი თავისებურება, როცა ავტომანქანების გამოწვეული დატვირთვა ხელოვნურად მომატებული ჰაერის ტემპერატურა ადგილობრივ სასაბურთე ეფექტს ქმნის. გლობალური ტემპერატურის მატებასთან ერთად ტოკიოს „სასაბურთე ეფექტიც“ გაიზარდება.

არქიველები მირაზში, ბირმა

გაშლილი ზღვები და თეთრი მარჯნის რიფები გადაშენების პირას მყოფი ზოგიერთი ზღვის ბინადარისა და მტაცებლის სამშობლოა. მათ არსებობას კი სერიოზული საფრთხე ექმნება წყლის ტემპერატურის მატებისა და ოკეანის დინებათა ცვლილებების გამო, რაც მთელი კუნძულის ეკოსისტემა-საც ემუქრება.

ბორნეო, ინდონეზია

ბორნეოს ტროპიკულ ტყეებში გადაშენებას გადარჩენილი ველური ორანგუტანგები ბინადრობენ. თუმცა ამ ტროპიკულ ტყეებში, საგზაო მშენებლობებისა და პალმის ზეთის პლანტაციების გამო, ხეები იჩეხება, ხოლო ჰაერის მზარდი ტემპერატურა ტყის ხანძრებისა და ციებ-ცხელებით დაავადების რისკს ზრდის.

ყველაზე უჩვეულო ხალიჩა

ადამიანის ხელით შექმნილი ყველაზე უჩვეულო ხალიჩა ბაროდას მარგალიტის ხალიჩაა, რომელიც ბრილიანტებითა და მარგალიტებითაა ინკრუსტირებული. ხალიჩა ინდოეთში, ბაროდას ოლქში მოქსოვეს. მისი ისტორია მე-19 საუკუნეში, გაეკვარ კჰანდე პაოს მმართველობის ხანაში იწყება, რომელიც ისლამის სწავლებით მოიხიბლა და სურდა, მისდამი პატივისცემა მედინაში მოციქულ მუჰამედის საფლავთან ამ ხალიჩის მირთმევით გამოეხატა. თუმცა ინდუსისტი მმართველი მანამდე გარდაიცვალა, სანამ ხალიჩის ჩუქებას

მოასწრებდა, ამიტომ ეს შესანიშნავი ქმნილება ინდოეთში დარჩა. მარგალიტის ხალიჩის სიგრძე 2.64 მ, ხოლო სიგანე 1.73 მ-ია, ის აბრეშუმისა და ირმის ტყავისგან არის მოქსოვილი და ვერცხლისა და მუქი ოქროს ჩანართებითაა დამშვენებული, მოოჭვილია ორი მილიონი ნატურალური მარგალიტით, 2.5 ათასი ვარდისფერი ბრილიანტით, 1000-ზე მეტი ლალითა და 600 კოლუმბიური ზურმუხტით. უნიკალური მარგალიტის ხალიჩა 2009 წელს კატარში, სოტის აუქციონზე 5.458.000 დოლარად გაიყიდა.

**«დავება»
ქორონოზა სართულიან**

ნიუიორკელი 22 წლის თომას მეიგილი ორმოცსართულიანი სახლის სახურავიდან გადმოხტა და, რაც უნდა საოცარი იყოს, ცოცხალი გადარჩა. დაშვება არც ისე სასიამოვნო აღმოჩნდა — ბიჭი ცაბრუნის გვერდით გაჩერებულ ავტომანქანა Dodge Charger-ს დაეცა, უკანა შუშა ჩაამტვრია და პირდაპირ მანქანის სავარძელზე აღმოჩნდა გარდაცემული.

ავტომანქანის მეპატრონე გაიშკრიბა ირმუნება, რომ ამ საბრალო წარუმატებელ თვითმკვლელს სიცოცხლე იმ ჯაგრისებმა შეუნარჩუნა, რომლებიც მანქანის მეპატრონეს მუდამ უკანა სავარძელზე ენყო.

დაცემისას მეიგილი ორივე ფეხი მოიტეხა და, პოლიციის ინფორმაციით, კრიტიკულ მდგომარეობაში იმყოფება. ეს ერთადერთია, რისი გარკვევაც პოლიციამ მოახერხა. სამწუხაროდ, ვერ დაადგინეს, რამ აიძულა ახალგაზრდა, სიცოცხლე თვითმკვლელობით დაესრულებინა. მაგრამ მეიგილი საინფორმაციო საშუალებების არქივებში რეკორდსმენად არ მოიხსენიება, რადგან მასზე ადრე, 2007 წლის დეკემბერში, მინების მწმენდავი ალსიდეს მორენო 47-ე სართულიდან გადმოვარდა და ცოცხალი გადარჩა.

**მონაზვნების
ჩაპიონატი სარფინგში**

პენსილვანიელი მონაზვნები 11 სექტემბრისთვის ნიუ-ჯერსიში დაგეგმილ სერფინგის ჩემპიონატში მიიღებენ მონაწილეობას. ღონისძიება საქველმოქმედო ხასიათისაა და ბილეთებისა თუ სუვენირების გაყიდვის შედეგად შეგროვებული თანხა მთლიანად მონაზვნების სამეთვალყურეო თავშესაფარს გადაეცემა. პირველად ამგვარი შეჯიბრი 1996 წელს ჩატარდა. მაშინ სერფერების ჯგუფმა თავშესაფრისთვის თანხის შეგროვება მოინდომეს. წლების განმავლობაში შეჯიბრი ძალზე პოპულარული გახდა. ამჟამად შოუზე დასასწრები ბილეთი 35 დოლარი ღირს. შეჯიბრის ტრადიციული სუვენირებიდან ყველაზე პოპულარულია მაისური, რომელზეც 73 წლის სერფერი მონაზვნის სურათია გამოსახული. მიუხედავად იმისა, რომ დოლორესი თავად ვერ სრიალებს დაფით, კამერების წინ დიდი სიამოვნებით შოურობს. თუმცა ცნობილია, რომ სპორტსმენებმა 83 წლის მონაზვნის სერფინგის დაფით ტალღებზე სრიალი ასწავლეს.

**შარდის ვისკის
ბრიტანული ჩახაპი**

ბრიტანელმა დეიმს გილპინმა ვისკის დამზადების საკუთარი რეცეპტი შეიმუშავა. რეცეპტის მთავარი ინგრედიენტი, არც მეტი, არც ნაკლები, ადამიანის შარდია. იდეის ავტორის თქმით, ამ ინგრედიენტის მისაღებად ნებისმიერი ადამიანი ვერ გამოდგება, ვისკი მხოლოდ შაქრიანი დიაბეტით დაავადებულთა შარდისგან შეიძლება დამზადდეს. დეიმი გილპინმა პირველად ვისკის წარმოება თავისი დიაბეტიანი ბებოს შარდით დაიწყო, შემდეგ კი საქმეში უამრავი მოხუცი ჩართო. ახლა ის უკვე სასმელის ექსპორტზეც ფიქრობს. პროდუქტს სახელად Gilpin Family Whisky ჰქვია. «მწარმოებელი» შარდს ჯერ ფილტრავს, შემდეგ მისგან შაქარს გამოყოფს და მას განსაკუთრებული წესით ხარშავს. მიღებულ სითხეში სხვადასხვა ხარისხის ვისკის მცირე ულუფებს ამატებს. პროდუქტს პირველად ფართო საზოგადოების წინაშე 2010 წლის ლონდონის დიზაინერთა გამოფენაზე წარმოადგინეს, სადაც მსურველებს მისი გასინჯვის საშუალებაც ექნება.

**აშუ-ის ინტერესები კავკასიაში
რუსეთისას არ ენინააღივება
საქართველო და ამერიკა —
ვინ ალაგავს სააკაშვილს**

ორი წელი გავიდა მას შემდეგ, რაც საქართველოს ხელისუფლებამ სამხრეთ ოსეთში ომის ესკალაციითა და მასთან დაკავშირებული საკუთარი ქმედებებით ქვეყანა აბსოლუტურ კრახამდე მიიყვანა, მაგრამ პრეზიდენტი სააკაშვილი ძველებურად მტრულ განწყობას ინარჩუნებს და კვლავაც მტრული „საფრთხის“ იდეითაა შეპყრობილი; ისიც კი განაცხადა: «თუ ტერიტორიიდან, სადაც ეთნიკური წმენდა მოახდინეს, მტრული ძალები შეტევაზე გადასვლას გადაწყვიტენ, მათ ფეხქვეშ ქართული მიწის ყველა კვადრატული მეტრი უნდა ინვოდეც — ასეთია ამოცანა».

**სააკაშვილის პრეტენზიების მხარდაჭერა
გაჩინს ნაპერკალს, როგორც სხვებს
შეუთებას საქართველოსა და აშუ-სა**

არაღივებელი ძალების განლაგების ალკამითა და დაპაპულობის მსახურად. არადა, ვაშინგტონს ყველანაირი მიზეზი აქვს საიმი-სოდ, რომ რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობის რაც შეიძლება სწრაფ და რეგულირებას შეუწყოს ხელი. ამერიკელთა მხრიდან სააკაშვილის ესოდენ სულელური მხარდაჭერა საქართველოს ლიდერს იმედს უღვივებს, რომ მომავალში ახალი კრიზისის შემთხვევაში ამერიკის მხრიდან მნიშვნელოვან მხარდაჭერას მიიღებს და ახლა ამ კრიზისის წარმოქმნის შანსებს ზრდის.

ბოლოსდაბოლოს, თუ ვაშინგტონი რუსეთის ჯარების განლაგებას უყვეყნის საზღვრებს გარეთ უკანონო ოკუპაციად აფასებს, ადრე თუ გვიან მას მოუწევს, საკუთარი განცხადებები კონკრეტული ქმედებებით შეცვალოს. წინააღმდეგ შემთხვევაში თავისივე რეპუტაციით მოუწევს ყველაფერზე პასუხისმგებლობის გარეშე, რომ ამერიკელი პოლიტიკოსები ამ რესპუბლიკებთან დაკავშირებით რუსეთის ქმედებებს მოიწონებენ და გამართლებენ, მაგრამ უამრავი ამერიკელი კვლავაც იმეორებს იმ შეცდომებს, რომ-

ლემბაც სააკაშვილს საშუალება მისცა, საკუთარი ქვეყანა ორი წლის წინათ აბსოლუტურ კატასტროფამდე მიეყვანა. ამ გამეორებადი შეცდომების გამო ძირითადად ქართველები დაზარალდებიან. ამერიკელები დაზარალდებიან, ოღონდ «ქართული სინდრომისგან», რომლის შესახებაც გასულ თვეში „Foreign Policy“ წერდა, მაგრამ ამ შემთხვევაშიც კი საბოლოო დარტყმის მსხვერპლი კვლავ ქართველები აღმოჩნდებიან.

საკითხისადმი ვაშინგტონის მიდგომისგან განსხვავებით, ნამდვილად მეგობრებმა სააკაშვილს პასუხი უნდა მოსთხოვონ იმისათვის, რომ მთელი ძალაუფლება მის ხელშია კონცენტრირებული, ახრჩობს ოპოზიციას და შეპყრობილია იმ ტერიტორიების „გათავისუფლების“ იდეით, რომლებიც უკვე ალარასდროს დაქვემდებარება თბილისის კონტროლს. ვიდრე სააკაშვილს სჯერა, რომ ვაშინგტონი იზიარებს მის შეხედულებებს სამხრეთ ოსეთისა და აფხაზეთის „გათავისუფლების“ დაკავშირებით, იგი კონფორტაციის პოლიტიკას არ შეეშვება და მუდმივად ექნება იმედი, რომ მას საქართველოსთვის პოლიტიკური სარგებლისკენ მიმართავს. მიუხედავად იმისა, აღიარებს თუ არა ვილაც სეპარატისტული რესპუბლიკების დანოქმედებას, სისულელეა იმაზე ფიქრიც კი, რომ ისინი ოდესმე საქართველოს შემადგენლობაში დაბრუნდებიან. ვაშინგტონს საქართველოში სჭირდება პრავდატული ხელისუფლება, რომელიც მზად იქნება, მისთვის საძულველი რეალობა აღიაროს და ქვეყნის განვითარებაზე იფიქროს. მაგრამ, ვიდრე ხელისუფლებაში სააკაშვილი და მისი მოკავშირეები არიან, ეს არ მოხდება. ვაშინგტონში სააკაშვილის მომხრეები ამას მტკიცედ უარყოფენ, მაგრამ სამხრეთ ოსეთისა და აფხაზეთის

**ვაშინგტონს საქართველოში სჭირდება
პრავდატული ხელისუფლება, რომელიც მზად
იქნება, მისთვის საძულველი რეალობა აღიაროს**

დანიელ ლარისონი
inosmi.ru

აშშ-ში მოიფიქრეს, «როგორ უნდა გამოიყურებოდნენ უკეთესად აღმოსავლეთი» ყველა ყველას წინააღმდეგ

ამერიკელთა უკანასკნელმა საბრძოლო ბრიგადამ ერაყისა და კუვეიტის საზღვარი გადაკვეთა. სულ ერაყიდან 115 ათასზე მეტი ამერიკელი სამხედრო წავიდა. «დახმარებისა და მხარდაჭერის ბრიგადებამ» სახელშეცვლილი დანაყოფების სახით კი 50 ათასამდე სამხედრო ისევ ქვეყანაში რჩება. გეგმის მიხედვით, 2011 წლის ბოლომდე ისინიც უნდა წავიდნენ. 7 წლის წინათ დაწყებული სამხედრო ოპერაცია „შოკი და კანკალი“, რომელმაც მილიონამდე ერაყელისა და 4400-ზე მეტი ამერიკელის სიცოცხლე შეინარა, დასასრულს უახლოვდება. ახლა ომი იწყება.

უკვე აზრი აღარ აქვს იმაზე საუბარს, რომ ამერიკელი სამხედროების მიერ ერაყის ოკუპაცია საერთაშორისო სამართლისა და გაეროს უშიშროების საბჭოს გადაწყვეტილების დარღვევით განხორციელდა. ახლა მხოლოდ იმ ფაქტის კონსტატირება უნდა მოხდეს, რომ ამან განაპირობა ის დიდი ომი, რომელიც ჯერაც არ დაწყებულა. შემოსენებელი მსხვერპლი მხოლოდ პრეზიდენტი იმი-სა, რაც რეგიონიდან ამერიკის ჯარების მთლიანად გასვლის შემდეგ დაიწყება. აშშ-მა დიდი წარმატებით გადალახა ის სიძულვილი, რომელიც ახლო აღმოსავლეთის ხალხებსა და კონფლიქტის საუკუნეების განმავლობაში ჰქონდათ ერთმანეთის მიმართ. ამერიკის მტკიცებას, რომ ერაყის პოლიცია ქვეყანაში წესრიგს შეინარჩუნებს, ყოველდღიურად აბათილებს მრავალრიცხოვანი მსხვერპლი დასრულებული ტერაქტები.

აშშ-ს არც კალაზი ეყო და არც სასწრაფო ბრუნდოვანი მსუბუქისა და შინაარსით საზარელი გეგმის განსახორციელებლად

ვისხნოთ: ახალი ახლო აღმოსავლეთი. პირველად ეს გამოთქმა რაისმა 2006 წლის ივლისში გამოიყენა. ახლანდ კი პენტაგონის ჟურნალ „Armed Forces Journal“-ში გამოქვეყნდა სტატია სათაურით „სისხლიანი საზღვრები“, რომელსაც ხელს ამერიკული დაზვერვის ვეტერანი პოლკოვნიკი რალფ პეტერსი აწერს. სტატიას ძალზე დამინტრიგებელი ქვესათაური ჰქონდა „როგორ უნდა გამოიყურებოდეს უკეთესად აღმოსავლეთი“. სულ ერთი თვის შემდეგ გამოიცა მისი წიგნი სახელწოდებით „არასდროს შეწყვეტილი ბრძოლა“. სტატიაშიც და წიგნშიც ავტორი აღნიშნავს, რომ საზღვრების არასამართლიანობას უდიდესი მნიშვნელობა აქვს ქვეყნებისა და ხალხთა ურთიერთობებში; ამიტომ ახლო აღმოსავლეთში საზღვრები ხელახლა და „სამართლიანად“ უნდა დადგინდეს, ოღონდ არა დიპლომატიური, არამედ წმინდად საომარი მეთოდებით. „ისტორიის ხუთი ათასი წელი აღსაყდრებელს, რომ მხოლოდ ეთნიკური წინააღმდეგობის შეცვლას უნდა დაელოდებოდნენ, უნდა შეეცადონ დაელოდებოდნენ, ახალი საზღვრები შემდგომად უნდა გაიყოს: უნდა გაჩნდეს თავისუფალი თურქმენეთი ახლანდელი ირანის, ერაყის, სირიისა და თურქეთის ტერიტორიებზე; ერაყის სუნიტური რაიონები უნდა გა-

დაეცეს სირიას, სირიის ზღვისპირეთი — ლიბანს; ერაყის სამხრეთით უნდა შეიქმნას ახალი შიიტური არაბული სახელმწიფო, რომელსაც ირანისა და საუდის არაბეთის მიმდებარე ტერიტორიებიც შეუერთდება და მთელი არაბეთის გაერთიანებული ემირატებიც; საუდის არაბეთი, „უკვე წართმეული“ ნავთობიანი რეგიონების გარდა, მთელ სამხრეთ-აღმოსავლეთ ნაწილს იემენს მისცემს. საუდის არაბეთს უნდა გამოეყო ასევე მექა და მედინა და შეიქმნას ისლამის თავისუფალი ცენტრი; ირანის ჩრდილოეთი მთლიანად გადაეცემა აზერბაიჯანს, დასავლეთ პროვინციების მნიშვნელოვანი ნაწილი — თურქმენეთს, სამხრეთის ნაწილი — შიიტურ არაბულ სახელმწიფოს და კიდევ ერთ ახალ სახელმწიფოს, რომელსაც თავისუფალი ბელარუსის ტერიტორიებიც ერქმევა. ირანს მთლად გული რომ არ გაუხსნდეს, დასამშვიდებლად ავღანეთის დასავლეთი ერგო; ავღანეთი, თავის მხრივ, პუშტუნებით დასახლებულ პაკისტანის ტერიტორიას მიიღებს. სომხეთს არარატი დაუბრუნდება — ეს ერთადერთი დასამშვიდებელი აბია მისთვის ირანთან საზღვრის დაკარგვისა და უზარმაზარ აზერბაიჯანთან დამეზობლების გადასატანად.

უდავოა, რომ „ახალი ახლო აღმოსავლეთის“ გეგმა აშშ-ის ერაყში შეჭრის ერთადერთი თუ არა, ერთ-ერთი მიზეზი მაინცაა. უბრალოდ, აშშ-ს არც ძალები ეყო და არც სახსრები გრანდიოზული მასშტაბისა და შინაარსით საზარელი გეგმის განსახორციელებლად. ამი-

„პოსტამერიკული“ ერაყში ყოველდღიურად ბობოქრობს არაბი შიიტებისა და სუნიტების შეიარაღებული დაპირისპირებები. ამას ემატება თურქი და ირანელი სამხედროების პერმანენტული შეჭრა ქვეყნის ტერიტორიაზე. გასათვალისწინებელია ერაყში მიმდინარე მოვლენებში სირიისა და საუდის არაბეთის აქტიური ჩარევა. და ბოლოს, ყურადღებას იმსახურებს ერაყით „დაინტერესებულ“ სახელმწიფოთა ეთნორელიგიური დაპირისპირებები და ქვეყანაში სხვადასხვა ჯიშის ისლამისტი ტერორისტების არაკონტროლირებადი შედიდება. დაძაბულობა ყოველ საათში მატულობს და ის, რაც ახლო მომავალში ერაყში დაიწყება, გულგრილს არავის დატოვებს.

ერაყის უკანონო ოკუპაციამ საერთო ურთიერთ-სიძულვილი გააღვივა და ამ პრობლემის გადაჭრად ძველმოდან ჯარის გაყვანა დაუშვებელია. რაიონში თითქმის გარდაუვალია ომი, რომელსაც ყველა ყველას წინააღმდეგ ებრძობა. შეუძლებელია, ვაშინგტონის ამას ვერ აცნობიერებდნენ და, თუ აცნობიერებდნენ, რა მიზნით გამოიყვანეს ჯარი ირანიდან?

ამავე 2006 წლის გაზაფხულზე ამერიკელმა სამხედროებმა ჩაატარეს სწავლება, რომლის დროსაც მუშავდებოდა აზერბაიჯანის დახმარების ოპერაცია მეზობელი სახელმწიფოს, პირობითად აზერბაიჯანის (შენიღებული ირანი) აგრესიის პირობებში. სწავლების სცენარი აშშ-ის თავდაცვის სამინისტრომ შეიმუშავა და სწავლებაც მის წამყვან სასწავლო დაწესებულებაში მიმდინარეობდა. სცენარის მიხედვით, აზერბაიჯანი თავს დაესხა აზერბაიჯანს, აშშ კი ნავთობის ქვეყანას იცავდა თავისი ყველა სახის ჯარით. სწავლების „შედეგების“ თანახმად, ამერიკელები მტერს იგერიებენ, მაგრამ აზერბაიჯანის სამხრეთი თავდასხმელის კონტროლქვეშ რჩება. საგულისხმოა, რომ აზერბაიჯანის სამხრეთი რეგიონის მკვიდრი ირანულენოვანი ხალხით თალიბებისა და დასახლებული. სამაგიეროდ, „აზერბაიჯანის გათავისუფლებული“ აზერბაიჯანი ტერიტორიულ დანაკლისს ირანის ჩრდილო პროვინციების ხარჯზე ინახავს. მოკლედ რომ ვთქვათ, სწავლების შედეგები აბსოლუტური სიზუსტით იმეორებს „პეტერსის რუკას“, რაც კიდევ ერთხელ ადასტურებს ამ რუკის წარმომავლობას.

ამ კითხვაზე პასუხის გასაცემად აშშ-ის ყოფილი სახელმწიფო მდივან კონდოლიზა რაისის პოლიტიკურ-გეოგრაფიული „აღმოჩენა“ უნდა გა-

oilru.com

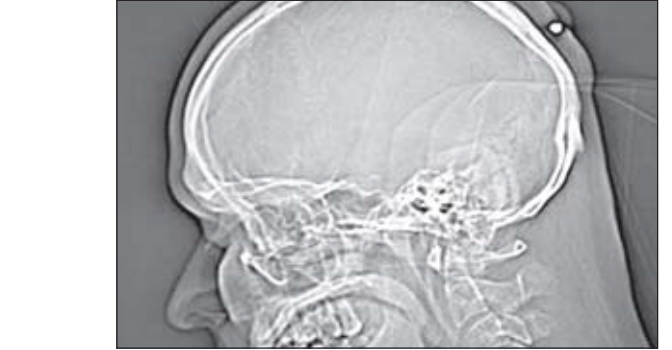
დაპატიმრებული ველოსიპედთან «ველსააკაპისთის»

ამერიკელი მამაკაცი საკუთარ ველოსიპედთან შელაპარაკებისა და კამათის ბრალდებით დააკავეს და პოლიციაში გაამწყესეს. ინციდენტი ფლორიდის შტატის ქალაქ სტუარტში მოხდა.

თვითმხილველთა მტკიცებით, 68 წლის რიჩარდ ბეილონი თავის ველოსიპედს ბენზინგასამართ სადგურზე „დაესხა თავს“. მამაკაცი ბოლო ხმაზე უყვიროდა ორთვალს. ჩხუბის მიზეზი უცნობია. შემთხვევის ადგილას ოპერატიულად მივიდა პოლიცია, რომელმაც პროტოკოლში გულდასმით ჩაინიშნა მოწმეების ჩვენებები და „დამაშავე“ განყოფილებაში წაიყვანა. სამართალდამცავთა მტკიცებით, დაკავებული ალკოჰოლის ძლიერი ზემოქმედების ქვეშ იყო.

გერმანულ თაჰიდან ტყვია აოოდას

გერმანელმა ექიმებმა ქალაქ ჰერნეში 35 წლის მამაკაცს თავიდან 22-კალიბრის ტყვია ამოაცალეს. მამაკაცი ამ ტყვიით რამდენიმე წლის მანძილზე ისე იცხოვრა, რომ განსაკუთრებული დისკომფორტი არ შექმნიდა. ტყვია თავში მას შემდეგ აღმოაჩინეს, როცა პაციენტმა კეფაზე გარჩენილი სიმსივნის გამო საავადმყოფოს მიაკითხა.

პოლიციამ გამოძიება დაიწყო. წინასწარი მონაცემებით, ეს ტყვია მამაკაცის თავში 2004 ან 2005 წლის საახალწლო ღამეს მოხვდა. როგორც თავად იხსენებს, ქუჩაში ფეხით სეირნობისას კეფაში რაღაც დარტყმა კი იგრძნო, მაგრამ ამისთვის განსაკუთრებული მნიშვნელობა მაშინ არ მიუნიჭებია.

გადასახადი ქარბონიანობისთვის

ჯორჯიის შტატში მცხოვრები მიშელ ფონცილი იძულებული გახდა, მანიკურის სალონში ზედმეტად ხუთი დოლარი გადაეხადა. როგორც დაწესებულების ადმინისტრატორმა განუმარტა, ეს გადასახადი ქარბონიანობისთვის იყო.

სალონის ადმინისტრატორ კიმ ტანის თქმით, მის სალონში დამონტაჟებული სავარძლები მხოლოდ 90 კილოგრამამდე სიმძიმეს უძლებს, მსუქანი კლიენტების გამო კი, შესაძლოა, მათ ძვირადღირებული რემონტი დასჭირდეს. კონკრეტულად რამდენს იწონიდა ფონცილი, არ კონკრეტდება, სამაგიეროდ ცნობილია, რომ მან სალონის საკუთარი უფლებების დარღვევასა და დისკრიმინაციაში დაადანაშაულა. საბოლოოდ სალონმა კლიენტს თავისი ხუთი დოლარი იმ პირობით დაუბრუნა, რომ ის აღარასდროს მივიდოდა ამ დაწესებულებაში.

უნივერსალური წყალი „ისიდა“

მათვის, ვისთვისაც კვირვასია ჯანმრთელობა

სუფრის წყალი „ისიდა“ აკმაყოფილებს ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის („ჯანმო“) მოთხოვნებს. სერტიფიცირებულია და დღიური ნორმის ოდენობით შეიცავს ადამიანისთვის აუცილებელ და შეუცვლელ მიკროელემენტებს (J, F, Mn, Ca, K, Mg, Na, Zn).

J იოდი — ხელს უწყობს დედის ორგანიზმში ნაყოფის განვითარებას (დეფიციტი იწვევს კრეტინიზმს); მოქმედებს მოზარდის ნორმალურ განვითარებაზე; იცავს ადამიანს ჩივივისგან; მოქმედებს გულსისხლძარღვთა და ცენტრალურ ნერვულ სისტემაზე.

F ფტორი — მინერალიზაციის პროცესების ბიოკატალიზატორია. მისი დეფიციტი იწვევს მინერალიზაციის დარღვევას, კბილის კარიესს.

Mn მანგანუმი — მოქმედებს ჰორმონებსა და ფერმენტებზე. მისი დეფიციტი იწვევს ინსულინარული აპარატის მოშლას, პოტენციის დაქვეითებასა და პათოლოგიურ სიმსუქნეს.

Ca კალციუმი — მონაწილეობს ძვლის უჯრედების წარმოქმნაში. მოქმედებს სისხლის შედეგაზე, ნერვული იმპულსების გადაცემაზე, ფერმენტული პროცესების აქტივობაზე.

K კალიუმი — უზრუნველყოფს გულის კუნთის მუშაობასა და მის ბუნებრივ აქტივობას, ხელს უწყობს მესხიერების გაუმჯობესებას.

Mg მაგნიუმი — ამაგრებს ჩონჩხის ძვლებს, კბილის მინანქარს. ხელს უწყობს თირკმელების, ღვიძლის, გულისა და ტვინის ნორმალურ ფუნქციონირებას.

Na ნატრიუმი — ფიზიოლოგიური (უჯრედგარეთ) სითხის ძირითადი შემადგენელი ნაწილია. არეგულირებს სისხლის წნევას და იცავს სისხლის ბუფერობას.

Zn თუთია — შედის თითქმის ყველა უჯრედის შემადგენლობაში, არეგულირებს მოზარდის ორგანიზმის ნორმალურ განვითარებასა და სქესობრივ მომწიფებას.

სამართო მინერალიზაცია შეადგენს 350 მგ/ლიტრზე, რაც უზრუნველყოფს გულის კუნთის ნორმალურ მუშაობას, ტვინის ქერქისა და ქერქქვეშა ცენტრების აქტივობას, თირკმლის ნორმალურ ფუნქციონირებას, ზრდის ღვიძლის დეტოქსიკაციურ ფუნქციას და ინარჩუნებს ძვლოვანი ქსოვილების ნორმალურ შემადგენლობას.

სასმელად გამოსადეგი არც ერთი სხვა წყალი (არც მდინარის, არც ტბის, არც ჭის და არც წყაროსი) არ შეიცავს ჩამოთვლილ მიკროელემენტებს ერთდროულად და საკმარისი რაოდენობით, ამიტომ მათი ყოველდღიური და ხანგრძლივი გამოყენება ორგანიზმში რომელიმე ელემენტის დეფიციტს იწვევს, შესაბამისად, — ფუნქციონალურ დარღვევებს, რასაც ეწოდება მიკროელემენტოზი. მას მიეკუთვნება ენდემური ჩივივი, კარიესი, ფსორიაზი, პათოლოგიური სიმსუქნე და სხვ.

„ისიდა“ გამიზნულია ოჯახური მოხმარებისთვის, ისხმება ხელის ტუმბოთი ალტურ-ვილ 20-ლიტრიან ბალონებში.

**მსაკრეპება დაკავშირებული თბილისში: 899-16-30-21.
890-26-15-15 (ოფისი); რუსთაველი: 890-11-50-99; 895-91-24-14.**

წმიდა ანდრია პირველწოდებულის სამონასტრო კომპლექსის სამკალო

ს.ს „ბაართიანაშული ტელეკომი“	602602
შპს „ახტალი“	700818
შპს „მაგთიკომი“	200320
შპს „ჯეოსელი“	700305
შპს „ბილიანი“	200333

ფოთისა და ხობის ეპარქიის განვითარების ფონდის საბანკო რეკვიზიტები:
ს.ს „თი ბი სი ბანკის“ ფოთის ფილიალი
ბანკის კოდი 220101937; ა/ა 63636080100001; ს/კ 215141246

თანხის ჩარიცხვა შეგიძლიათ სწრაფი გადახდის აპარატებით
იხ. მენიუში: სსპადასსპა — ქველმოქმედება —
წმ. ანდრია პირველწოდებულის სამონასტრო კომპლექსი.

ინფორმაციისთვის მიმართეთ
ფონდის დირექტორს,
დაქანოშ თაველო ბასილიას:
ქ. ფოთი, ნ. ნიკოლაძის მოედანი №3,
ტელ.: 8(293) 70736, მობ.: (899)936563,
e-mail: eparqia-f@mail.ru

www.fact.ge

ACM Group

ამ ყველაზე დაბალი ფასებია!

მოპილურაბი

ბალევიზორაბი

BOOM

კომპიუტერაბი

საოჯახო-ბაზარი

მსოფლიოში პირველი რეკორდული ჯანმრთელობის ხანძარი —

ი. ჟორდანიას სახელობის ადამიანის რეკორდული სამედიცინო-კვლევითი ინსტიტუტი

ბთავეზოთ სამედიცინო დახმარებას

- უნაყოფო წყვილების სრულყოფილ გამოკვლევასა და მკურნალობას უახლესი, თანამედროვე მეთოდებით;
- ჰორმონულ, გენეტიკურ, იმუნოლოგიურ, ექოსკოპიურ, ენდოსკოპიურ გამოკვლევებს;
- სასქესო ინფექციების დადგენას, მათ შორის, დნმ-დიაგნოსტიკით;
- სპერმის კომპიუტერულ ანალიზს;
- ხელოვნურ ინვიტრო განაყოფიერებას; რეპროდუქციული მასალის გაყინულ მდგომარეობაში შენახვას;
- ქალებსა და მამაკაცებში სასქესო ორგანოების ანთებითი დაავადებების სქესობრივი და ენდოკრინული დარღვევების დადგენასა და მკურნალობას, მათ შორის, ენდოსკოპიური მეთოდებით;
- ორივე სქესის მოზარდებში ენდოკრინული და გინეკოლოგიური პათოლოგიების დიაგნოსტიკასა და მკურნალობას;
- სქესობრივი ანომალიების დიაგნოსტიკას, ქირურგიულ კორექციას;
- კლიმაქტერული დარღვევების მკურნალობასა და პროფილაქტიკას;
- ორსულობის თვითნებური შეწყვეტის მიზეზების დადგენას; შობადობის რეგულაციას — მედიკამენტურ კონტრაცეფციას;
- ულტრასონოგრაფიულ, ბიოქიმიურ, ჰორმონულ, ციტოგენეტიკურ გამოკვლევებს.

გენასა და მკურნალობას, მათ შორის, ენდოსკოპიური მეთოდებით;

● ორივე სქესის მოზარდებში ენდოკრინული და გინეკოლოგიური პათოლოგიების დიაგნოსტიკასა და მკურნალობას;

● სქესობრივი ანომალიების დიაგნოსტიკას, ქირურგიულ კორექციას;

● კლიმაქტერული დარღვევების მკურნალობასა და პროფილაქტიკას;

● ორსულობის თვითნებური შეწყვეტის მიზეზების დადგენას; შობადობის რეგულაციას — მედიკამენტურ კონტრაცეფციას;

● ულტრასონოგრაფიულ, ბიოქიმიურ, ჰორმონულ, ციტოგენეტიკურ გამოკვლევებს.

მისამართი: ქ. თბილისი, ქ. 43. ტელ. 93-11-45; 99-61-97; 99-54-77

«ტექნო ბუმი» ნაგვილი ბუმი დაიწყო

ტექნიკის მაღაზიათა ქსელ „ტექნო ბუმი“ ნამდვილი ბუმი დაიწყო და პირველად საქართველოში „ტექნო ბუმის“ საბითუმო ცენტრი საზეიმოდ გაიხსნა, სადაც მსოფლიო ბრენდების უახლესი ტექნიკის შექმნას საბითუმო ფასად შეძლებთ.

მენეჯმენტის ინფორმაციით, საბითუმო ცენტრი განსხვავებული სისტემით იმუშავებს და სრულიად განსხვავებული ფასსარმოქმნის პოლიტიკა ექნება. გარდა იმისა, რომ „ტექნო ბუმი“ საყოფაცხოვრებო ტექნიკაზე: კონდიციონერებზე, ტელევიზორებზე, ფოტოპარატებზე, კომპიუტერებზე, მობილურ ტელეფონებსა და ნებისმიერ ტექნიკაზე — ყველაზე დაბალი ფასები, „ბუმის ცენტრში“ ნებისმიერ მომხმარებელს ტექნიკის შექმნა საბითუმო ფასად შეეძლება.

ამისთვის მომხმარებელი „ტექნო ბუმის“ ცენტრში უნდა მოზრძანდეს, გააკეთოს შენაძენი თავად ან მეგობრებთან ერთად. ნივთების რაოდენობა დაჯამდება და, ორი ან მეტი ნივთის შექმნის შემთხვევაში, მომხმარებელს მათი შექმნა საბითუმო ფასად შეეძლება.

თბილისი, ვაჟა-ფშაველას №21, ნაკრძალის №1, აღაპენაშვილის ხეივანი, მე-13 კმ (საბითუმო ხანძარი)

საქართველო ისტორიულ რეკონს სანტს

http://www.geworld.net

მთავარი რედაქტორი ირაკლი თოფუა
მთავარი რედაქტორის მოადგილეები:
არამაზ სანაბლიძე, ზონდო მძინარაშვილი
ტექნიკური რედაქტორი ლევან ზანაშვილი
ვებრედაქტორი გორან ხაჩატრიანი

რეალიზაციის მენეჯერი დავით ბუაძე, ოფისმენეჯერი თათია ვაშაძე, ბაგათი ხელმძღვანელოვს თავისუფალი პრესის პრინციპებით.

მისამართი: თბილისი, დავით ბაქრაძის ქ. №6
ტელ.: 34-32-95; e-mail: info@geworld.net